JACK LONDON

HANS FÄDERS GUD

ÖVERSÄTTNING

BOKFÖRLAGET NORDEN
MALMÖ

Originalets titel:
The God of his Fathers

HANDELS A/B NORDENS BOKTR., MALMÖ 1941

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna utgåva av *Hans Fäders Gud (The God of his Fathers, 1901)*, författad av **Jack London** (1876-1916), är översatt till svenska 1941 och digitaliserad i mars 2012 av Peter K.

De två första berättelserna publicerades först i i maj 1901 i *McClure's Magazine*. Läs mer om verket och den engelska texten på hemsidan **The World of Jack London** eller på **Internet Archive**!

Hans fäders gud

I

På alla sidor låg den mäktiga urskogen — skådeplatsen för larmande lustspel och tysta sorgespel. Här fördes kampen för tillvaron fortfarande med all den brutalitet, som hör en svunnen tid till. Britter och ryssar hade ännu icke börjat att kämpa om makten i landet, där regnbågen slutade — och detta var mitt i dess hjärta — och icke heller hade yankeen köpt det för sitt guld. Vargflockar höllo sig fortfarande före renhjordarna, utvalde åt sig de svaga och dräktiga och fällde dem, lika skoningslöst som om det hade varit tusen och åter tusen generationer tillbaka i tiden. Den fåtaliga infödda befolkningen erkände fortfarande sina hövdingars och medicinmäns herravälde, utdrev andar, brände sina häxor, stredo mot sina grannar och åto sina fiender med ett välbehag, som vittnade om utmärkt matsmältning. Men det var på den tiden, då stenåldern höll på att närma sig sin avslutning. Längs okända stigar och genom icke kartlagda vildmarker

5kommo stålets förelöpare redan dragande — ljushya-de, blåögda, obetvingliga män, inkarnationer av sin ras' eviga rastlöshet. Tillfälligtvis eller med beräkning en och en och två och tre, kommo de — ingen visste varifrån — och kämpade, stupade eller drogo vidare — ingen visste varthän? Prästerna rasade emot dem. Hövdingarna

sammankallade sina kämpar, och sten klingade mot stål, men ingenting hjälpte. Som vatten, som rinner ut ur en väldig behållare, kommo de långsamt drivande genom de mörka skogarna och bergspassen, följde landets allfarsväg i barkkanoter eller trampade med sina mockasinklädda fötter väg för hundarna. De hörde till en mäktig släkt, och deras mödrar voro många, men det skulle Nordlandets päls-klädda innevånare först senare lära känna, Mångefi obesjungen vandringsman kämpade sin sista kamp och led döden under norrskenets kalla flammor, så som hans bröder hade lidit döden i brännande sand och ångande urskogar, och de skulle fortfara att lida döden tills tiden är inne och deras släktes öde har fullbordats.

Det var nära midnatt. Längs den nordliga horisonten låg ett rosenfärgat skimmer, som bleknade mot väster och blev djupare rött mot öster — det var midnattssolen, som hade dragit sig ned under horisonten. Skymningen och daggryningen gingo över i varandra, så att det ingen natt fanns — det var helt enkelt dag som förmälde sig med dag, en knappt märkbar övergång mellan två solvarv. En snösparv kvittrade etträddhågat godnatt, en trast hälsade morgonen med fulla, klara toner. Från en ö vid Yukons barm utsände en koloni av vildänder sin klagan över den oändliga ojätt de hade lidit, under det en lom skickade sitt gäckande skratt från andra sidan av den stilla floden.

I förgrunden upp mot brinken, där en tung motström drog fram, lågo björknäverskanoter i rader på två eller tre. Elfenbensspjut, pilar med benspets, bågar med strängar av bockskinn och enkla flätade fällor vittnade om att laxfångsten redan hade börjat i flodens gyttjiga strömfåra. Fiskarfolkets röster hördes från bakgrunden av hela labyrinten av skinntält och ramar till torkning av fisken. Unga män roade sig med andra unga män eller koketterade med de unga flickorna, medan de äldre kvinnorna, som voro uteslutna från allt detta, därför att de redan hade uppfyllt sin bestämmelse i livet med att fortplanta släktet, pratande flätade rep av vinrankernas gröna rötter. Vid deras fötter lågo deras nakna avkomma och lekte och kivådes eller rullade runt i smutsen med de gulbruna varghundarna.

Vid den ena sidan av lägret och påfallande avskilt från detta, fanns det ett annat läger, som bestod av två tält. Men detta var en vit mans läger. Om icke annat, så var valet av läge ett slående bevis härför. I händelse av angrepp kunde man därifrån beskjuta indianbyn, som låg hundra yards längre bort; i händelse av försvar så hade det fördelen av att ligga högt och med en avröjd plats mellan de två lägren, och slutligen i händelse av nederlag var det endast den kortasluttningen på tjugo yards ned till kanoterna vid floden.

Från ett av tälten hördes ett sjukt barns gnäll och moderns nynnande sång. I fria luften vid de falnande glöderna av en eld sutto två män och pratade.

— Vad behagas? Jag älskar kyrkan som en god son. Bien! Så stor är kärleken till henne, att hela mitt liv har gått åt till att fly från henne, och mina. nätter har varit uppfyllda av drömmar om räkenskapens dag. Hör på! (Halvblodets stämma höjde sig till en ondsint morrning.) Jag är född vid Red Rivet. Min far var vit — lika vit som du. Men ni är yankee, och han var av brittisk härstamning — och en fin mans son. Och min mor var dotter till en hövding, och jag var en man. Ja, och man behövde inte att se på mig mer än en gång för att förstå, vad det var för blod som rann i mina ådror; ty jag bodde samman med vita män och var en av dem, och min faders hjärta slog i mitt bröst. Och så var det så, att det fanns en ung flicka — hon var vit -— som såg på mig med milda ögon. Hennes far hade mycket jord och många hästar; han var också en stor man bland sina egna, och det var franskt blod som rann i hans ådror. Han sade till den unga flickan, att hon inte visste vad hon ville, och han talade många ord med henne och blev upprörd över att något sådant kunde ske.

Men hon visste vad hon ville, och snart stod vi inför prästen. Men hennes far hade kommit före oss, med lögnaktiga ord, eller falska löften —- vad vet jag? Prästen gjorde sig hård och ville inte göra oss till

8man och hustru, så att vi kunde leva med varandra. Såsom kyrkan i begynnelsen inte hade velat välsigna min födelse, så nekade kyrkan mig nu att bli gift och fläckade mina händer med mäns blod. Bien! Alltså har jag orsak att älska kyrkan. Och så slog jag prästen på hans fala mun, och vi fick tag i snabba hästar, den unga flickan och jag, och red till Fort Pierre, där en präst fanns som hade ett gott hjärta. Men vi hann inte dit, ty hennes far följde efter oss, och hennes bröder och andra män, som han hade tagit med sig. Och medan hästarna flög framåt, kämpade vi tills jag hade skjutit tre sadlar tomma och våra förföljare inte kunde mera utan måste fortsätta till Fort

Pierre. Så tog vi vägen mot öster, den unga flickan och jag, till bergen och skogarna, och vi levde samman utan att vara gifta — och det var alltsamman den goda kyrkans skull — henne, som. jag älskar som en son.

Men lägg väl märke till detta, ty så förunderlig är kvinnan, och ingen man kan förstå hennes vägar. En av de sadlar jag tömde var hennes faders, och de som kom efter honom krossade honom med sina hästars hovar. Detta såg vi, den unga flickan och jag, och detta skulle jag ha glömt, om inte hon hade kommit ihåg det. Och under aftonens stillhet, när dagens jakt var över, kom det emellan oss, och i nattens stillhet, när vi låg under stjärnorna och skulle ha varit ett. Alltid fanns det där. Hon talade aldrig om det, men det satt vid vår eld och fanns alltid emellan oss. Hon försökte att skjuta det åt sidan, men i sådana stunder kunde det dyka upp, till dess jag kunde läsa det i själ-va uttrycket i hennes ögon, i själva hennes ande* drag.

Till sist födde hon mig ett barn, ett flickebarn, och dog. Så drog jag till min moders folk, för att det skulle få näring vid ett varmt bröst och kunna leva. Men mina händer var fläckade med mäns blod, ja, och det var kyrkans skull. Och Nordlandets ridande polis kom för att fånga mig, men min moders bror, som den gången var hövding över allt folket, dolde mig och gav mig hästar och mat. Och så drog vi bort, min dotter och jag, till landet omkring Hudson Bay, där de vita männen var få och de frågor de gjorde en var inte många. Och jag arbetade för kompaniet som jägare, som förare, och som hundkörare, tills min dotter blev en vuxen kvinna, lång och smärt och fager att skåda.

Du känner till den långa ensamma vintern, den fostrar onda tankar och onda händlingar. Kommissionaren var en hård och djärv man, och han tillhörde inte dem som kunde glädja en kvinnas ögon. Men min dotter, som nu var en vuxen kvinna, fann nåd för hans ögon. Guds moder! Han sände mig iväg på en lång resa med hundarna, för att han skulle kunna... förstår du? — Han var en hård och hjärtlös man. Hon var nästan helt vit, och hennes själ var vit, och hon var en god kvinna, och ... nåja, hon dog.

Det var en bister köld den natten jag vände tillbaka, och jag hade varit många månader på färden, så att hundarna haltade ömkligt, då jag kom fram till fortet. Indianerna och halvbloden såg på mig under tyst*

10iiad, och jag kände en fruktan för — ja, jag visste inte själv varför — men jag sade ingenting förrän hundarna hade blivit fodrade och jag själv hade ätit, som, en man alltid bör göra, när ett arbete väntar honom. Men då upplät jag min mun och frågade, vad som hade hänt, och de ryggade tillbaka för mig, rädda för min vrede och för vad jag kunde finna på att göra. Men de berättade historien för mig, den sorgliga historien, ord för ord och gärning för gärning, och de undrade över att jag kunde vara så lugn.

Och då de voro färdiga, gick jag till kommissionäi-rens hus — lugnare än jag är nu, medan jag berättar om det. Han hade varit rädd och bett halvbloden hjälpa sig, men de tyckte inte om, det han hade gjort, och lät honom ligga 50m han hade bäddat. Och därför hade han flytt till prästens hus. Jag följde efter honom, men då jag kom dit, ställde prästen sig i vägen för mig och sade, att en vred man varken skulle gå till höger eller vänster, utan rakt till gud. Jag begärde att han skulle låta mig komma förbi med en förbittrad faders rätt, men han sade "endast över mitt lik" och bönföll mig om att bedja till gud. Ser du, det var kyrkan... fortfarande kyrkan, ty jag gick över hans lik och skickade kommissionären efter min dotter, som han skulle möta hos gud, den gud, som är ^n dålig gud och de vita männens gud.

Och så blev där stor uppståndelse, ty bud sändes till stationen längre ned, och jag flydde. Genom landet omkring Stora Slavsjön, nedåt Mackenziedalen till den is, som aldrig försvinner, över White Rockies, för-

11bi Yukons stora krok, ända hit till denna plats kom jag. Och från den tiden tills i dag är du den första av min faders folk, som jag har sett för mina ögon. Och jag hoppas du blir den siste? Folket här, som är mitt eget folk, är ett enfaldigt folk, och jag har åtnjutit stor heder bland dem. Mitt ord är deras lag, och deras präster handla efter mitt bud — i annat fall skulle jag inte tåla dem. När jag talar på deras vägnar, talar jag också på mina egna. Vi bedja om att ni skall lämna oss ifred. Vi ha inget bruk för folk av er ras. Om vi tillåter er att sitta vid våra eldar, så kommer vi att bli förföljda av er kyrka, edra präster och edra gudar. Och du må veta, att varje man, som kommer till min by... av honom begär jag, att han skall förneka sin gud. Du är den förste, och jag ger er en frist,

men ni gör bäst i att ge er i väg, ju förr desto bättre. —

— Jag är inte ansvarig för mina bröder, sade den andre mannen och fyllde eftertänksamt sin pipa. Hay Stockard var emellanåt lika behärskad i sitt tal, som han var obehärskad i handling, men blott emellanåt.

— Men jag känner er ras, svarade den förste. Edra bröder äro många, och det är du och dina likar som trampa till spåret, så att de kan följa efter. Med tiden kommer de att äga landet, men inte i min tid. Jag har redan hört, att de är vid den stora flodens upphov, och ännu längre ner har vi ryssarna.

Hay Stockard lyfte hastigt på huvudet. Det var en högst förbluffande geografisk upplysning. Hudson Bay-kompaniets haridelsstation vid Fort Yukon hade

12andra begrepp om flodens lopp och trodde, att den föll ut i Norra Ishavet.

— Yukon faller således ut i Berings hav? frågade han.

— Jag vet inte, men nedanför det stället är ryssar, många ryssar. Dock... det hör inte till saken. Du kan dra vidare och se det med egna ögon. Du kan gå tillbaka till dina bröder, men uppåt Koyokuk får du inte lov att gå, så länge prästerna och krigarna lyder mig. Detta är mitt bud, och jag är Baptiste Röde, vars ord är lag, och jag härskar över detta folk.

— Och om jag inte drager ned till ryssarna eller tillbaka till mina bröder?

— Så kommer du, innan många timmar har gått, att stå inför er gud, som är en dålig gud och de vita männens gud.

Solen höjde sig över horisonten i norr, drypande blodröd. Baptiste Röde reste sig, nickade hastigt och vände tillbaka till sitt läger genom röda skuggor och trastarnas sång.

Hay Stockard blev sittande vid elden, och i rök och träkol såg han Koyokuks övre lopp, denna märkliga flod, som här slöt sitt arktiska lopp och blandade sitt vatten med den gyttjiga Yukon. Om man kunde tro en skeppsbruten sjömans sista ord — han, som hade gjort den fruktansvärda färden över land -— och om den flaska med guldkorn, som han hade i sin tobakspung, bevisade något som helst, så fanns Nordlandets skattkammare någonstans däruppe i detta vinterns hemvist. Men dess dörr bevakades av Baptiste Röde, en

13avfälling, halvt engelsman, halvt indian, och han spärrade vägen,

-— Bah! Hay Stockard sparkade glöderna från varandra och reste sig i sin fulla längd, sträckte upp armarna och vände sig sorglöst mot den rodnande himmeln i norr.

II

Hay Stockard svor argt, och hans hustru såg upp från sina grytor och pannor och följde iakttagande hans blick, som var riktad på floden. Hon var en kvinna från Teslins land och väl inne i sin mans uttryckssätt, när han riktigt var i farten. Vad det än gällde -— från en rem, som gled av en snösko, till den hotande utsikten av en plötslig död kunde hon gissa sig till situationens allvar efter klangen i hans stämma och rikhal-tigheten av hans svordomar, och hon förstod, att det här var något mycket allvarligt. En lång kanot med åror, som glimmade i aftonsolens strålar, kom nedför floden och arbetade sig fram till motströmmen vid stranden. Hay Stockard såg uppmärksamt på den. De tre männen lyfte och sänkte årorna, lyfte dem med taktfast säkerhet; men en röd duk, som den ene av dem hade svept om huvudét, fångade hans blick och höll den fast,

— Bill! ropade han. Hallå, Bill!

En slank jätte kom med knekande gång ut ur ett av tälten, gäspande och gnidande sömnen ur ögonen. Så

14fick han ögonen på den främmande kanoten och var i samma ögonblick klarvaken.

— Så för satan! Den förbannade himlalotsen!

Hay Stockard nickade bistert, sträckte handen halvt

fram efter sin bössa och ryckte på axlarna.

— Ge fyr på honom, föreslog Bill, och gör slut på det med detsamma. Han kommer att dra olycka över oss, om vi inte gör det — det är både sant och visst.

Men den andre nekade att gå med på detta drastiska förslag och vände sig bort, samtidigt med att han bad kvinnan gå tillbaka till sitt arbete och kallade Bill upp från stranden. De två indianerna i båten förtöjde den, under det den vite mannen, som var särskilt iögonfallande, på grund av den praktfulla huvudbonaden, kom upp åt brinken längs floden.

— Som Paulus från Tarsus hälsar jag er. Frid vare med er, och måtte ni vinna nåd inför Herren!

Buttert och utan att säga något hörde de på hans hälsning.

—^ Dig, Hay Stockard, gudsförnekare och filisté, hälsar jag. I ditt hjärta bor begär efter mammon, i din själ listiga djävlar, i ditt tält denna kvinna, som du bedriver hor med, och ändå, här mitt i vildmarken beder jag, Sturges Owen, Herrens apostel, dig om att ångra dina synder och övergiva din skändliga vandel.

— Spar dina tomma fraser! Spar dina tomma fraser, föll Hay Stockard honom i talet. Allt detta och mer till kommer du att få bruk för hos Baptiste den röde därborta.

15Han gjorde en rörelse med handen över mot indianlägret, där Baptiste Röde höll skarp utkik för att riktigt kunna se de sist ankomna. Sturges Owen, ljusets spridare och Herrens apostel, gick bort till randen av branten och gav sitt folk order att bära upp tältet och den övriga utrustningen. Stockard följde efter honom.

— Hör på, sade han och grep missionären i axeln och svängde honom runt. Har du ditt liv kärt?

— Mitt liv är i Herrens hand, och jag arbetar endast i hans vingård, svarade han högtidligt.

— Åh, håll upp med det där ! Är du särskilt mån om att lida martyrdöden?

— Om det är hans vilja ... ja!

— Nåja, det kan du få lov att göra när som helst här, men jag ska först ge dig ett gott råd — så kan du. ju rätta dig efter det, eller låta bli. Om du stannar här, så blir du ryckt bort mitt under ditt arbete. Och inte endast du, utan ditt folk, Bill, min hustru ...

— .... som är en Belials dotter och inte lyssnar till det sanna evangeliet.

— .... och mig själv. Du störtar inte endast dig själv i olycka utan också oss. Jag låg infrusen med dig i vintras, som du kanske minns, och jag vet, att du är en god man och en dåre. Om du anser det för din plikt att kämpa med hedningarna, så kan det ju vara rätt och riktigt, men gör det på ett sätt, att man kan se att du har lite förnuft i huvudet. Denne man, Röde Baptiste, är inte indian. Han är av samma stam som du och jag, och är lika stor tjurskalle, som jag

16nånsin har varit, ja, och lika ursinnig fanatiker på den ena sidan som du är på den andra. När ni bägge drabba samman, blir det ett helvetes spektakel, och det har jag inte lust att vara med om, förstår du? Och därför är det bättre du följer mitt råd och drar vidare. Om du drar neråt floden, så kommer du till ryssarna. Det måste, finnas grekisk-katolska präster bland dem, och de kommer att sörja för att du lyckligt och väl kommer ut till Berings hav — där faller Yukon ut — och därifrån blir det inte svårt att ta sig tillbaka till civilisationen. Tro mig på mitt ord och se till att komma bort, så fort som gud vill tillåta det.

— Han, som har Herren i sitt hjärta och evangeliet i sin hand, hyser ingen fruktan för människors eller djävulens konster, svarade missionären modigt. Jag vill se denne man och kämpa med honom. En avfälling, som föres tillbaka till fållan, är en större seger än att vinna ettusen hedningar. Han, som är stark i det onda, kan också vara mäktig i det goda — som Saulus, då han reste till Damaskus för att föra kristna fångar till Jerusalem. Och frälsarens stämma ljöd i hans öra: Saulus, Saulus, varför förföljer du mig? Och genast ställde sig Paulus på Herrens sida, och från den dagen var han mycket verksam i att frälsa själar. Och alldeles på samma sätt som du,

Paulus av Tarsus, alldeles på samma sätt arbetar jag i Herrens vingård och finner mig i prövningar och försakelser, i förakt och hån, i hugg och slag för hans skull — den dyrbare!

— Bär upp den lilla påsen med te och en kittel

17vatten, ropade han i nästa ögonblick till sina härförare. Och glöm inte renskinnen och stekpannan.

Och då hans folk, som han själv hade omvänt till den kristna tron, hade kommit upp på stranden, föllo de alla tre på knä med sina bördor i händerna och på ryggen, och de tackade gud för att de nått lyckligt fram efter färden genom vildmarken. Hay Stoa-kard såg hånfullt ogillande på hela detta uppträde, och det romantiska och högtidliga, som låg däri, gjör-de intet intryck på hans nyktra själ. Baptiste RÖde» som fortfarande stod och stirrade över till dem, igenkände från gammalt den högtidliga handlingen, och han tänkte på den unga kvinna, som hade delat hans läger under stjärntaket i skogarna, och på den dotter, som låg på ett eller annat ställe vid Hudson Bays öde kust.

Hl

— För satan, Baptiste, det kan jag inte tänka mig att göra! Nej, inte ett enda ögonblick! Jag instämmer gärna i att mannen är ett fä och utan betydelse i världen, men därför kan jag i alla fall inte förråda honom!

Hay Stockard tystnade, medan han ansträngde sig att finna de rätta orden för att uttrycka sin primitiva sedelära.

— Han har plågat mig, Baptiste, både förr och nu, och han har skaffat mig besvärligheter på alla möjliga sätt, men kan du inte se, att han är av min egen ras

18— en vit man... ja... och jag skulle inte kunna köpa mitt liv för hans, även om han hade varit en neger.

— Som du vill, svarade Baptiste Röde. Jag har givit dig anstånd, och jag har givit dig fritt val. Snart kommer jag med mina präster och krigare, och om du då inte förnekar din gud, dödar jag dig. Ge mig hals-och handrätt över prästen, så ska du få lov att draga bort i frid. Annars är det ute med dig. Mitt folk är emot dig, ända ned till de små barnen. Ja, just i detta ögonblick har pojkarna stulit dina kanoter.

Han pekade ned mot floden. Några pojkar hade släppt sig ned i vattnet från udden och kastat loss kanoterna, varefter de hade manövrerat dem ut i floden. När de hade drivit ur skotthåll, klättrade de över relingen och rodde in mot land.

— Ge mig prästen, och du ska få dem tillbaka igen. Hör nu! Säg mig, vad du beslutar, men betänk dig väl!

Stockard skakade på huvudet. Hans blick sökte sig till kvinnan från Teslins land, som satt med hans pojke vid bröstet, och han skulle vacklat i sitt beslut, om han icke hade sett upp på de två männen, som stod framför honom.

— Jag är inte rädd, förklarade Sturges Owen. Herren håller mig i sin högra hand, och ensam är jag redo till att gå in i den otrognes läger. Ännu i elfte timman kan jag vinna hans själ för den sanna rättfärdigheten.

— Sätt krokben för den kanaljen och bind honom! viskade Bill hest i örat på sin anförare, medan missio-

19nären uppträdde som situationens herre och fortfor att tala till hedningen. — Låt honom vara gisslan, och ge honom en kula i kroppen, om de bråkar.

— Nej! svarade Stockard. Jag gav honom mitt ord på att han kunde tala med oss utan att lida övergrepp. Krigets lagar, Bill, krigets lagar. Han har spelat ärligt spel och varnat oss och allt det, och... ja, för tusan, karl, jag kan inte bryta mitt ord.

— Han kommer nog att hålla sitt ord — det ska du inte vara rädd för.

— Det tvivlar jag inte på, men jag vill inte låta ett halvblod vara min överman med hänsyn till ätt spela ärligt spel. Varför inte göra som han önskar — ge honom missionären och få ett slut på hela saken.

— Neej! sade Bill tvekande och eftertänksamt.

— Trycker skorna... va?

Bill rodnade en smula och trängde inte vidare in på den andre. Baptiste Röde stod fortfarande och väntade på det slutliga avgörandet. Stockard gick bort till honom.

— Saken är den, Baptiste... jag kom hit till din by i avsikt att draga vidare uppåt Koyokuk. Jag ville inte göra någon mänska förtret, och i mitt hjärta fanns inga onda tankar. Det finns fortfarande inga onda tankar i det. Så kommer denne präst, som du kallar honom. Det är inte jag, som har fört hit honom. Han skulle ha kommit, antingen jag varit här eller ej. Men nu då han är här, han, som är av mitt eget folk, så är jag tvungen att bistå honom. Och det ska jag också

20J

göra. Ja, och det blir ingen barnlek-för dig heller. Innan vi är färdiga med varandra, kommer din by att vara tyst och tom, och ditt folk skall ha smultit ihop som efter en hungersnöd. Helt säkert kommer vi att vara borta, men det kommer också dina bästa krigare att vara...

— Men de, som finnas kvar, de kommer att ha frid, och främmande gudars budskap och främmande prästers tungomål ska inte ljuda i deras öron.

De bägge männen ryckte på axlarna och vände sig bort, och halvblodshövdingen gick tillbaka till sitt eget läger. Missionären kallade sina två följeslagare till sig, och de började att bedja. Stockard och Bill gav sig i kast med de få upprättstående furorna och fällde dem med sina yxor, så att de bildade bekväma bröstvärn. Barnet hade fallit i sömn, så att kvinnan lade det på en hög med skinn och hjälpte männen med att befästa lägret. På detta sätt blevo tre sidor beskyddade, och den branta sluttningen bakom förhindrade angrepp från den kanten. Då allt detta var gjort, gingo de två männen ut på den öppna platsen och röjde här och där undan de spridda buskarna. Från lägret på andra sidan ljödo krigstrummornas dån och medicinmännens stämmor, som upphetsade folket till vrede.

— Det värsta kommer att vara, att de kommer stormande på en gång, klagade Bill, då de gingo tillbaka med sina yxor på axeln.

—- Och väntar till midnatt, när ljuset är för svagt för att kunna sikta.

— Ja, vi kan visst lika så gott sätta bollen i rull-

21ning först som sist. Bill bytte yxan mot en bössa och tog omsorgsfullt sikte. En av medicinmännen, som var längre än sina anförvanter, syntes tydligt. Det var honom Bill siktade på.

— Allt klart? frågade han.

Stockard öppnade ammunitionslådan, visade kvinnan ett skyddat ställe, där hon kunde ladda gevären till dem, och gav Bill tecken att skjuta. Medicinmannen föll. Ett ögonblick rådde djup stillhet, men så ljöd ett ursinnigt tjut, och en svärm benpilar kastades upp mot dem, men utan att träffa.

— Jag skulle tycka om att se den där kanaljen jag fällde, anmärkte Bill och pressade in en ny patron. Jag kan svära på, att jag träffade honom mitt emellan ögonen.

— Det gick inte! Stockard skakade dystert på huvudet. Baptiste hade tydligen dämpat de mera stridslystna av sina män, och i stället för att påskynda ett; angrepp vid dagsljus hade skottet föranlett en hastig utvandring, ty indianerna hade dragit sig ut från by% utom skotthåll.

I sin iver att värva proselyter skulle Sturges, förd av guds hand, ha vågat sig i den vantrognas läger, lika väl förberedd på ett mirakel som på att lida martyrdöden, men under den väntan, som följde, försvann fanatismens feberglöd, efter hand som människan i honom mer och mer gjorde sig gällande. Fysisk ångest undanträngde hoppet om andliga ting; kärleken till livet undanträngde kärleken till gud. Detta var icke något nytt för honom. Han kunde känna, hur svaghe-

22ten kom över honom, och han kände igen den från gammalt. Han hade kämpat emot den förr och blivit ställd mot väggen. Han kom ihåg en gång, då de andra männen hade svängt sina paddlar som rasande, för att komma undan en larmande ismassa, hur han själv vanvettig av ångest för denna världens ting hade kastat sin åra och förtvivlad anropat gud om nåd. Det hade också funnits andra tillfällen, och hågkomsten av dem var icke behaglig. Det fyllde honom med blygsel, att anden var så skröplig och köttet så starkt. Men kärleken till livet! Han kunde icke frigöra sig från den. På grund av den hade hans förfäder i en dunkel forntid fortplantat sitt släkte, och på grund av den var han också bestämd till att fortplanta sitt. Hans mod, om det kunde kallas mod, hade sin rot i fanatism. Stockards och Bills mod hörde samman med deras fasthållande vid ideal, som bottnade i deras själars djup. Det var icke så, att kärleken till livet var mindre hos dem, utan så, att kärleken till rasens traditioner var större; och det var icke för att de voro rädda för att dö, utan därför att de voro modiga nog till att icke vilja köpa livet med att sedan leva i skam.

Missionären reste sig, under ett kort ögonblick behärskad av offervilja. Han började krypa över barrikaden för att gå bort till det andra lägret, men så sjönk han darrande tillbaka och klagade:

— Som anden leder mig! Som anden leder mig! Vem är jag, att jag skulle kunna ändra guds dom? Innan världens grund blev lagd, har alla ting stått skrivna i livets bok. Mask som jag är, hur skulle jag

23kunna utplåna någon sida eller någon del av den? Som gud vill, så skall anden leda mig!

Bill böjde sig fram, lyfte upp honom och skakade honom, rasande men utan att säga ett ord. Så släppte han detta knippe av nerver och vände sin uppmärksamhet till de bägge omvända. Men de tycktes icke vara rädda och beredde sig förtröstansfullt och villigt till den förestående striden.

Stockard, som hade stått och talat dämpat med kvinnan från Teslin, vände sig nu mot missionären.

— Hämta hit honom igen, befallde han Bill.

— Och nu, kommenderade han, då Sturges Owen stod framför honom, nu måste du göra oss till man och hustru, och det fort! Så tillade han urskuldande, vänd till Bill: — Man kan aldrig veta hur det kan sluta, så jag tycker det är bäst att ordna mina saker.

Kvinnan gjorde, som hennes vite herre befallde. För henne var ceremonin utan betydelse. Efter hennes uppfattning var hon hans hustru och hade varit det, ända från den dagen de började sitt samliv. De båda omvända tjänstgjorde som vittnen. Bill stod vid sidan av missionären och hjälpte honom till rätta då han stapplade. Stockard lade svaren i kvinnans mun, och då ögonblicket kom, att ringen skulle sättas på, tog han hennes ringfinger med tummen och pekfingret i brist på bättre.

— Kyss bruden! sade Bill med tordönsstämma, och Sturges Owen var för svag till att sätta sig emot hans vilja.

24— Dop så barnet!

— Men riktigt fint och ordentligt, anmärkte Bill.

— Han ska vara passande utrustad till en ny resa, förklarade fadern och tog barnet från modern. Jag låg en gång i för födan nere vid fallen, och jag hade allt möjligt — utom salt. Det glömmer jag aldrig. Och om kvinnan och barnet här ska vandra över gränsen i natt, så kan de lika så gärna vara beredda till det. Det är, oss emellan sagt, Bill, sett på lång sikt, men det är ju ingen skada skedd om det inte inträffar.

En kopp vatten var allt som behövdes, och barnet blev lagt bort i ett säkert hörn invid barriären. De bägge männen gjorde upp eld, och kvällsmaten lagades.

Solen drog skyndsamt mot norr och närmare hori- ^ sonten, under det himlen i det hörnet blev röd som blod. Skuggorna blevo längre, ljuset svagare, och i skogens mörka utkanter dogo alla ljud bort. Till och med vadarfåglarna vid floden stämde ned sitt hesa snatter och uppförde den nattliga farsen att gå till ro. Endast infödingarna blevo mera och mera stojande, krigstrummorna dånade, och deras stämmor höjde sig till vilda stridssånger. Men då solen försvann under horisonten tystnade tumultet. Stockard reste sig upp på knä och tittade

ut över timmerbarrikaden. En gång jämrade sig barnet i smärta, och det irriterade honom. Modern böjde sig ned över det, men det sov igen. Stillheten var oändlig och djup. Plötsligt bröto rödhake-sångarna ut i jublande sång. Natten var förbi.

En svärm av mörka skepnader böljade fram över den öppna platsen. Pilarna visslade, bågsträngarna

25sjöngo och bössorna svarade med sina smattrande toner. Ett spjut, slungat med våldsam kraft, genomborrade kvinnan från Teslin, där hon stod böjd öyer barnet. En pil, som arbetade sig in mellan timret och nästan hade mistat sin kraft, träffade missionären i ar-, men.

Det var omöjligt att stoppa de framstormande fienderna. Marken mellan dem var helt översållad med lik, men de andra arbetade sig ständigt längre och längre fram mot och över deras barrikad som en rasande havsvåg. Sturges Owen flydde till tältet, under det de tre andra männen blevo omkullvälta och begravdes under deras mäktiga våg av människokroppar. Hay Stockard var den ende som dök upp ur den, och han kastade indianerna åt sidan som tjutande hundar. Det lyckades honom att få tag i en yxa. En mörk hand grep fast i barnets nästan nakna fot och drog fram det under modern. Så höll han den lilla tunna kroppen med utsträckt arm och slungad^ den genom luften* tills den krossades mot barrikadtimret. Stockard klöv mannens huvud ända ned till hakan och sökte skaffa sig armbågsrum. Trängre och trängre blev ringen av vilda ansikten, och det regnade spjut och pilar ned över honom. Solen kom upp, och de stridande vajade fram och tillbaka i de blodröda skuggorna. Två gånger, då han huggit sin yxa så långt ned, att han icke kunde få den loss igen, sprungo de in på honom; men varje gång skakade han dem av sig. Han slog dem till marken, trampade på döda och döende, tills marken blev glatt av blod. Och solen sken klarare och klarare och

26rödhakarna sjöngo. Så drogo de sig tillbaka från honom, och han stödde sig andlös mot sin yxa.

— Min själs blod! ropade Baptiste Röde. Du är sannerligen en man. Förneka din gud och du ska få leva.

Stockard svor på att han icke skulle göra det, kraftlös, men säker på sig själv.

— Se! Modlös som en kvinna! Sturges Owen hade blivit förd fram till halvblodshövdingen.

Utom rispan i den ena armen hade han icke lidit någon skada, men hans ögon rullade runt i huvudet på honom i en verklig extas av rädsla. Gudsförnekarens heroiska gestalt som stod där, späckad med sår och pilar, trotsigt stödjande sig mot sin yxa, obekymrad, okuvlig, storslagen, fångade hans flackande blick. Och han kände en djup avund mot denne man, som med ett sådant lugn kunde vandra ned till dödens portar. I sanning, Kristus och icke han, Sturges Owen, hade blivit skapad till ett sådant öde. Och varför icke han? Han hade en oklar känsla av den förbannelse, som hade kommit till honom från svunna generationer, andens skröplighet, som han hade tagit i arv från forntiden, och han kände vrede mot den skapande makten, hur han än skulle symbolisera den, denna skaparmakt, som hade gjort honom, sin tjänare, så svag. Även för en starkare man skulle denna vrede och omständigheternas tryck varit tillräckliga för ett avfall, och för Sturges Owen var det oundvikligt. I sin fruktan för människors vrede skulle han utsätta sig för guds vrede. Han hade endast blivit upphöjd till att tjäna Herren

27för att efteråt bli kastad i stoftet. Han hade fått tro utan trons kraft, han hade fått ande utan andens kraft. Det var orättfärdigt.

— Var är nu din gud? frågade Baptiste.

— Jag vet det inte. Han stod rak och stel, som då ett barn förhörs på sin läxa.

— Har du någon gud? •

— Jag har haft det.

— Och nu?

— Nej.

Hay Stockard torkade blodet från sina ögon och skrattade. Missionären såg nyfiket på honom, som i en dröm. En

känsla av ett oändligt avstånd kom över honom, som om han var långt borta. I det som hade hänt och som skulle komma att hända, hade han ingen del. Han var åskådare — på avstånd, ja, på avstånd. Baptistes ord ljödo så underligt avlägsna i hans öron.

— Det är bra! Se till att denne man går fri, och att det inte vederfares honom något ont. Låt honom draga bort i frid. Ge honom en kanot och mat. Vänd hans ansikte mot ryssarna, så att han kan berätta för prästerna om Baptiste Röde, i vars land ingen gud finnes.

De förde honom till kanten av den branta sluttningen, där de blevo stående för att se avslutningen på tragedin. Halvindianen vände sig på nytt mot Hay Stockard.

— Det finns ingen gud, sade han.

Ett skratt blev hela svaret. En av de unga männen lyfte ett spjut för att slunga det mot honom.

28— Har du en gud?

— Ja, mina fäders gud!

Han grep fastare om yxan. Baptiste Röde gav ett tecken, och spjutet flög rakt mot hans bröst. Sturges Owen såg elfenbensspetsen tränga ut genom ryggen, såg mannen vackla fram och tillbaka och med ett skratt bryta det mitt itu då han föll framstupa över det. Så gick han ned till floden för att berätta för ryssarna om Baptiste Röde, i vars land ingen gud finnes.

*

Den stora frågan

I

Det var, milt talat, något meteoriskt över mrs Say* thers uppdykande i Dawson. Hon kom dit på våren med hundslädar och fransk-kanadensiska slädkörare* strålade som en sol en kort månad, och drog så uppåt floden, så snart den blev isfri. Det kvinnofattiga Dawson förstod aldrig riktigt denna hastiga avfärd, och de fyrahundra människor, som utgjorde stadens befolkning, kände sig djupt kränkta och ensamma, tills där blev funnet guld i Nome och denna nya sensation bortträngde minnet av den gamla. Ty Dawson hade varit förtjust i mrs Sayther och mottagit henne med öppna armar. Hon var vacker, intagande och till på köpet änka. Och därför hade hon också genast blivit om-svärmad av alla Eldoradokungarna, som funnos, och av ämbetsmän och äventyrslystna yngre söner,, vilka längtade efter att få höra fraset av en kvinnokjol.

Gruvingenjörerna vördade minnet av hennes man,den avlidne överste Sayther, under det affärsfolk talade med andakt om hans olika transaktioner; ty nere i Staterna var han känd som en stor gruvägare, och i London var hans anseende ännu större. Varför hans änka hade kommit resande hit upp, var just den stora frågan. Men de tillhörde ett praktiskt släkte, dessa män i Nordlandet, och de hyste ett sunt förakt för teorier, under det de hade ett mycket utpräglat sinne för realiteter. Och för en del av dem var Karen Sayther en mycket väsentlig realitet. Att hon icke såg saken i samma ljus, framgick av den hastighet och precision, varmed frierier och avslag följde på varandra under hennes fyra veckor i Dawson. Och med henne försvann realiteten och endast frågan stod kvar.

Tillfället kom dem emellertid till hjälp, så att de till en viss grad fingo en lösning på problemet. Karen Saythers sista offer, Jack Coughran, som utan resultat hade lagt sitt hjärta och sin gruvlott på femhundra fot vid Bonanza för hennes fötter, firade den olyckliga händelsen med dryckeslag, som varade hela natten.

Vid midnattstid stötte han tillfälligtvis samman med Pierre Fontaine, som var anförare för Karen Saythers slädförare. De bägge männen kände igen varandra, och mötet gav anledning till mera drickande, till dess båda två voro helt omtöcknade av spriten.

— Va? sade Pierre Fontaine efter en stund med sluddrande röst. Varför madame Sayther göra besök i detta land? Bäst att tala med henne själv. Jag ingenting veta, rakt ingenting, bara att hon hela tiden frågar efter en mans namn. Pierre, säger hon till mig,

31Pierre, du finna den mannen och jag giva dig många pengar — tusen dollars, du finna den mannen. Jaså, denne man? Ah oui. Denne mans namn ... han heter ... David Payne. Oui m'sieur, David Payne. Hela tiden hon säga detta namn. Och hela tiden jag se mig noga om, anstränga mig som bara fanken, men kan inte finna den förbannade man, och inte få tusen dollars. Satan!

Va? Ah oui. En gång män kommo från Circle City, de män känna denne man. Han finns vid River Creek, säga de. Och madame? Hon säger-"bon", och ser lycklig ut. Och hon talar med mig. Pierre, hon säga, spänn hundarna för släden. Vi gå raskt. Vi finna denne man, och jag giver dig tusen dollars till. Och jag säger: Oui, raskt. Allons, madame!

Jag tänkte jag säkert hade de tusen dollars. Så kommo flera män från Circle City, och de säga nej, inte denne man. David Payne reste till Dawson för kort tid sedan, och så madame och jag inte resa. * — Oui m'sieur. I dag madame tala. Pierre, säger hon, och ger mig femhundra dollars, gå och köp en stakbåt. I morgon vi gå uppåt floden. Ah oui, i morgon uppåt floden, och den förbannade Sitka Charley lät mig betala femhundra för båten, satan!

Så gick det till, att då Jack Coughran nästa dag omtalade vad han hade hört, började hela Dawson att fundera över, vem denne David Payne kunde vara* och vad för förbindelse det fanns mellan honom och Karen Sayther. Men samma dag, blev mrs Sayther och hennes barbariske slädkörare, som Pierre Fontaine hade sagt,

32bogserade upp längs den östliga flodstranden till Klondike City, för att undgå klippbranterna och försvann in i den labyrint av öar, som lågo söderut från Dawson.

II

— Oui, madame, det här stället. En, två, tre öar nedanför Stewart River. Detta tredje ön.

Under det Pierre Fontaine talade, högg han sin stake i flodbottnen och tvang aktern av båten upp mot strömmen. Därvid pressades bogen inåt land, till dess ett behändigt halvblod kunde kravla i land med fånglinan och göra fast båten.

— En liten tid, madame, jag gå se.

Hundskall hälsade honom, då han försvann på den andra sidan av den höga flodbanken, men efter en minuts förlopp kom han tillbaka.

— Oui, madame, här hyddan. Jag undersökt. Inte finna man hemma. Men han icke gå långt eller bliva länge borta. Då han icke skulle lämnat hundarna kvar. Han komma mycket snart — det säkert!

— Hjälp mig i land, Pierre. Jag är så trött i alla lemmar av att sitta i båten. Du kunde också gärna ha gjort min sittplats lite mjukare.

Från en skyddad plats av skinn, som voro placerade midskepps, reste Karen Sayther sig i hela sin slanka skönhet. Men om hon såg ut som en bräcklig lilja mitt i de primitiva omgivningarna, så motsades detta intryck av hennes fasta tag om Pierres hand, av det sätt, varpå

33hennes muskler spändes, då hennes tyngd vilade på armen, och av hela den säkerhet, varmed hon rörde sin praktfulla gestalt då hon arbetade sig uppför den branta flodbrädden. Fastän hennes benbyggnad var klen och linjerna i hennes kropp mjuka och runda, var hon likväl, fysiskt sett, en stark kvinna.

Men trots den obekymrade lätthet, varmed hon hade sprungit i land, fanns det likväl en varmare färg än vanligt i hennes ansikte och hennes hjärta bankade häftigare än annars. Men det var också med en viss ångestfylld

spänning hon närmade sig stugan, under det rodnaden i hennes kinder blev mera framträdande.

— Se! Se! Pierre pekade på de spridda spånorna vid vedstapeln. Nyss varit här... två, tre dagar, inte mera.

Mrs Sayther nickade. Hon försökte att titta in genom det lilla fönstret, men det var gjort av oljat pergament, som släppte in ljus i rummet samtidigt som det förhindrade någon att se in. Efter detta misslyckade försök gick hon bort till dörren, lyfte den primitiva klinkan för att öppna och gå in, men betänkte sig och släppte den igen. Plötsligt sjönk hon ned på knä och kysste hastigt den grovtimrade tröskeln. Om Pierre Fontaine såg det, låtsade han i alla fall icke om det, och under kommande dagar talade han aldrig om det för någon människa. Men i nästa ögonblick blev en av båtförarna, som fredligt stod och tände sin pipa, uppskrämd av en order från anföraren, och det fanns en ovanligt skarp klang i hans röst.

— Hej, du där! LeGloire! Du laga att bädden där

34blir mjukare, mycket mjukare, kommenderade Pierre. Massa björnskinn, massa filtar! Satan!

Men bädden blev snart uppriven igen, och största delen av skinnen och filtarna blevo kastade upp på flodbankens krön, där mrs Sayther gjorde det bekvämt åt sig medan hon väntade. Hon låg på sidan och såg ut över Yukons vida yta. Över bergen, som lågo på andra sidan av floden längst borta, var himlen mörk av röken från osynliga skogseldar, och eftermiddagssolen bröt svagt igenom detta täcke av rök och kastade en oklar strålglans och overkliga skuggor över jorden. Ända bort till horisonten i alla fyra väderstäcken sträckte sig vildmarker — furuklädda öar, mörka vatten och isfårade klippor. Intet tecken till mänskligt liv bröt ensamheten, intet ljud stillheten. Det var, som om landet var inneslutet av den overklighet, som låg i det okända, och inhöljt i det ruvande mysterium, de stora vidderna erbjöd.

Kanske var det allt detta, som gjorde mrs Sayther nervös, ty hori skiftade ständigt ställning, än för att se uppåt floden, än för att se nedåt den, och så åter för att låta blicken glida undersökande längs de mörka stränderna och de halvt dolda mynningarna av mindre häckar. Då en timme hade gått, blevo båtkarlarna skickade i land för att tälta, men Pierre stannade hos mrs Sayther för att hålla utkik tillsamman med henne.

— Ah, han komma nu! viskade han efter en lång paus, varunder han hade suttit och sett uppåt floden mot den översta ändan av ön.

En kanot med en åra glimtande vid var sida gled

35nedåt floden. I aktern satt en man och i fören en kvinna, och de rodde med jämna, rytmiska årtag. Karen Sayther hade icke alls öga för kvinnan, innan kanoten kom närmare och hennes bisarra skönhet nödvändigt tilldrog sig uppmärksamhet. En tättslutande blus av älgskinn med fantastiska pärlbroderier framhävde kroppens vackra, runda linjer, medan en brokig silkeduk, måleriskt draperad, halvt täckte det stora blåsvarta håret. Men det var ansiktet, detta ansikte, som såg ut som om det var stöpt i brons, vilket fångade och fasthöll mrs Saythers blick. Ögonen, genomträngande svarta och stora och med den traditionella antydningen av snedhet, tittade fram under de skarpt tecknade, fint bågade ögonbrynen, och fastän kindbenen suttö högt uppe och voro tämligen utstående, rundades kinderna vackert ned mot en mun med tunna läppar, på en gång blid och stark. Det var ett ansikte, som visade ett svagt spår av gammalt mongoliskt blod* ett återvändande efter århundradens kringflackanden till den ursprungliga typen. Denna verkan underströks av den fint böjda näsan med dess tunna, dallrande näsborrar och det allmänna intrycket av örnlik vildhet, som tycktes vara icke blott ansiktets, utan hela varelsens individuella prägel. Hon var i verkligheten den renodlade, ideella tartartypen, och den indianstam kan kalla sig lycklig, som en gång, under loppet av tjugo generationer, frambringar en sådan enastående varelse.

Med långa, kraftiga årtag, vilka voro avpassade efter mannens, vände den lilla farkosten upp mot strömmen och höll därefter försiktigt in mot land. I nästa ögon-

36blick stod hon uppe på brinken och med ett rep halade hon till sig ur båten en fjärdedel av en nyss skjuten älg. Så följde mannen efter, och gemensamt drogo de hastigt upp kanoten. Hundarna trängde sig tjutande omkring dem, och då den unga flickan böjde sig ned för att smeka dem, föll mannens blick på Karen Sayther, som hade

rest sig. Han såg på henne, strök sig över ögonen, som om han icke litade på sin egen syn, och såg på henne igen.

— Karen, sade han enkelt och trädde fram till henne med utsträckt hand, jag trodde ett ögonblick att jag drömde. Jag var snöblind en tid förra våren, och sedan dess har mina ögon ständigt varit lite opålitliga.

Mrs Sayther, vars kinder hade blivit ännu rödare, och vars hjärta slog, så det gjorde ont, hade varit beredd på nästan allting annat än denna kallt framsträckta hand; men hon hade takt nog att lägga band på sig själv och tog den med stor hjärtlighet.

— Du vet, David, att jag ofta har hotat med att komma, och det skulle jag också ha gjort, om bara ... om bara ...

_— — jag hade sagt till! David Payne skrattade och såg efter indianflickan, då hon försvann i stugan.

— Åh, jag förstår så bra David, och om jag hade varit i ditt ställe skulle jag säkerligen ha gjort detsamma. Men nu ... nu är jag här.

— Då måste du ta steget fullt ut och komma med in i stugan och få något att äta, sade han muntert, i det han antingen icke ville lägga märke till, eller icke

37hade uppfattat det kvinnligt bedjande, som hade legat i hennes röst. Och du måste också vara trött. Vilken väg skall du? Uppåt. Då har du övervintrat i Dawson eller också kom du strax innan isen bröt upp? Är det dina indianer. Han såg bortåt hennes män och deras eld och öppnade dörren för henne.

— Jag kom hit över isen från Circle City i vintras, fortsatte han, och jag har slagit mig ned här för en tid. Jag håller på att undersöka lokaliteterna uppe vid Henderson Creek, och om det misslyckas, har jag funderat på att pröva min lycka i höst uppåt Stewart River.

— Du har inte förändrat dig något vidare, har du? frågade hon plötsligt med ett försök att föra samtalet in på mera personliga ämnen.

* — Kanske lite mindre kött och lite mera r^iuskler. Hur menade du?

Men hon ryckte på axlarna och såg genom halvmörkret bort på indianflickan, som hade gjort eld och nu höll på att steka några stora stycken älgkött, blandade med tunna skivor fläsk.

— Var du länge i Dawson? Mannen hade gett sig till att försöka skära ett primitivt yxskaft ut ur ett stycke björkträ, och han frågade utan att lyfta huvudet.

— Åh, ett par dar, svarade hon, men hon hörde knappast vad han sade, ty hon var så upptagen med att följa indianflickan med ögonen. Vad var det du sade? I Dawson. Jag var där en månad. Ja, och jag var glad att slippa därifrån. Nordlandets män är nå-

38got primitiva, vet du nog, och tämligen våldsamma i sina känslor.

— Det måste man bli, när man kommer jorden så nära. Man låter allt, som heter konvenans stanna hemma — tillsamman med fjäderbolstrarna. Men det är en mycket förnuftig tidpunkt, du har valt att resa hem* du kommer att vara ute ur landet innan myggen kommer, och det är en välsignelse, som du med din bristande erfarenhet inte kan tillräckligt uppskatta.

— Nej, det kan jag kanske inte. Men berätta nu något om dig själv — om ditt liv. Vad har du för grannar? För du har väl grannar?

Medan hon frågade höll hon ständigt ögonen på indianflickan, som nu satt och krossade kaffe inlagt i ett hörn av en mjölsäck. Med en säkerhet och skicklighet, som vittnade om ett nervsystem lika primitivt som själva arbetsmetoden; krossade hon bönorna i säcken med en tung sten. David Payne följde riktningen av sin gästs blick, och skymten av ett leende låg över hans läppar.

— Jag har ett par stycken, svarade han. Det var folk från Missouri och Cornwall, men de ha gett sig iväg ned till Eldorado för att arbeta för födan.

Karen såg eftertänksamt på den unga flickan.

— Men naturligtvis finns det massor av indianer här omkring?

— Varenda själ har för längesedan begett sig ned till Dawson. Det finns inte en infödd i hela landet, med undantag av Winapie här, och hon är från Koyo-

39kuk. Ja, hon hör hemma på ett ställe, som ligger tusen miles längre nedåt floden.

Karen Sayther kände sig plötsligt så underligt matt, och fastän det intresserade leendet icke försvann, var det som om hon såg mannens ansikte långt borta som genom en kikare, och som om de sammanfogade bjälkarna i stugans väggar, vacklade omkring henne. Men så uppfordrade han henne att komma till bords, och under måltiden återvann hon herraväldet över sig själv. Hon sade icke mycket och mest om landet och vädret, under det mannen började en lång förklaring över sommargrävningen i ytan i de nedre distrikten och om vintergrävning i de djupare lagren i de övre distrikten.

— Du frågar inte varför jag har kommit hit upp? sade hon. Men det måste du veta. De hade flyttat sig bort från bordet, och David Payne fortsatte med sitt yxskaft. — Fick du mitt sista brev?

— Det sista? Nej, det tror jag inte. Det ligger nog nånstans och driver vid Birch Creek, eller också har det hamnat hos en eller annan handelsföreståndare vid flodens nedre lopp. Det sätt, varpå posten skötes här inne, är en ren skandal. Ingen ordning, intet system, ingen ...

— Låt nu bli att vara dum, David! Hjälp mig i stället. Det hade kommit en skarp klang i hennes röst, och hon talade med en myndighet, som hade sin rot i det förflutna. Varför frågar du mig inte om mig själv? Om de mänskor vi kände i forna dagar? Intresserar du dig inte längre för världen? Vet du, att min man är död?

40— Nej, verkligen! Det gör mig ont. Hur länge ...

— David ... hon var nära att gråta av förtret, men den förebråelse hon inlade i sin stämma, skaffade henne lindring.

— Har du fått mina brev? Du måste ha fått några av dem, fastän du aldrig svarade.

— Nåja, jag har tydligen inte fått det sista, där du meddelar mig din mans död, och där är väl också flera andra, som gått förlorade, men jag har i alla fall fått ett par stycken. Jag... jag läste dem högt för Winapie som en slags varning. .. förstår du, för att visa henne, hur opålitliga hennes vita systrar är. Och jag tror ... jag tror att hon har gott av det. Tror du inte det?

Hon låtsades som om hon icke förstod udden och fortsatte:

— I mitt sista brev, som du inte har fått, meddelade jag dig att överste Sayther var död. Det är nu ett år sedan. Jag skrev också, att om du inte kom till mig, skulle jag komma till dig. Och nu kommer jag, som jag så ofta har lovat.

—- Jag känner inte till något löfte.

— Inte från de tidigare breven?

— Jo, du lovade det, men då jag aldrig varken frågade eller svarade, blev löftet inte bekräftat. Och därför vet jag ingenting om ett sådant löfte. Men jag kommer ihåg ett annat, som väl du inte heller har glömt. Det var mycket länge sedan. Han lät yxskaftet falla till golvet och lyfte huvudet. Det är länge, länge sedan, och ändå kommer jag ihåg det alldeles tydligt

41— dagen, timmen, varenda detalj. Vi stod i en rosenträdgård — du och jag — din mors rosenträdgård. Allt knoppades och blomstrade, och vårens sav fanns i vårt blod. Och jag drog dig intill mig... det var första gången... och jag kysste dig rakt på munnen. Kommer du ihåg det?

— Erinra mig inte om det, David, hör du! Jag minns varenda liten sak, och jag blygs. Hur ofta har jag inte gråtit över det! Om du blott visste vad jag lidit.. •

— Du lovade den gången... ja, och tusen gånger under de underbara dagar, som följde efter den dagen. Varje blick, varje beröring med din hand, varje stavelse som ljöd från dina läppar, var ett löfte. Och så... hur skall jag förklara det? ... så kom där en man. Han var gammal — gammal nog till att vara din far — och inte vacker att se på, men han var, vad man kallar en väluppfostrad man. Han hade inte gjort något galet, han hade följt lagens bokstav, och han var en högst respektabel man. Dessutom, och det var huvudsaken, ägde han mycket land och många gruvor — kanske ett halvt dussin, det betyder inte så mycket, och han drev affärer i stor stil och klippte kuponger. Han...

— Men det fanns andra saker också, föll hon honom i talet. Det berättade jag ju för dig. Tvång — penningbekymmer — nöd — min familj. Jag kunde inte rå för det. Det var inte min vilja. Jag blev offret, eller jag offrade mig själv — du kan ju kalla det, vad du vill. Men du gode gud, David, dig måste jag

42släppa! Du har aldrig varit fullt rättvis mot mig! Tänk på, vad jag har gått igenom!

— Det var inte din vilja? Tvång? I hela världen fanns väl ingenting, som kunde tvinga dig i denne mans armar eller i någon annans.

— Ja, men jag höll ju av dig hela tiden, sade hon bedjande.

— Jag var inte van vid din måttstock på kärleken. Och jag är fortfarande inte van vid den. Jag förstår den inte.

— Men nu! Nu!

— Vi talade om den man, som du fann lämpligt att gifta dig med. Vad slags man var han? Varmed förtrollade han din själ? Vilka storartade dygder hade han? Det är sant, att allt han rörde vid förvandlades till guld. Han kunde spelet. Han förstod sig på procent — och det så det förslog. Han besatt trångsynt klokskap och hade ett utmärkt väderkorn ifråga om de lägre instinkterna, och på detta sätt flyttade han än den ene än den andre mannens pengar över i sin egen ficka. Och lagen invände ingenting... ja, och därför att vår kristna etik inte fördömde det, gillades det. Efter samhällets måttstock var han inte någon dålig man. Men efter din måttstock, Karen, efter min, efter vår måttstock från rosenträdgården, vad var han då?

— Kom ihåg att han ar död.

—1 Det förändrar inte saken. Vad var han? En stor, plump, jordbunden varelse, döv för sång, blind för skönhet, död för all andlig känsla. Han hade blivit

43fet av goda dagar, hans kinder voro pussiga, och hans tjocka mage vittnade om att han till övermått hade njutit bordets glädje.

— Men han är död. Det är vi, som leva nu — nu! Nu! — Hör du inte? Det är rätt som du säger, jag har varit trolös. Jag har syndat. Nåväl! Men måste du inte också säga detsamma? Om jag har brutit mina löften, har inte du också gjort det? Din kärlek i rosenträdgården skulle vara evigt — så sade du. — Var är den nu?

— Den är här! I detta ögonblick! ropade.han och slog sig lidelsefullt för bröstet med sin knutna hand. Den har alltid varit där.

— Och din kärlek var stor, den största i hela världen, fortsatte hon, det sade du i alla fall i rosenträdgården. Men den är likväl inte ädel nog, inte stor nog att kunna förlåta mig, då jag ligger och gråter för dina fötter.

Mannen tvekade. Hans läppar rörde sig, men icke ett ljud kom över dem. Hon hade tvingat honom att blotta sitt hjärta och uttala sanningar, som han hittills hade dolt för sig själv. Och hon var så vacker att se på, där hon stod, strålande av kärlek, och frammanande gamla minnen, som fick blodet att rinna hastigare i hans ådror. Han vände bort huvudet för att icke se på henne, men hon gick runt om honom och såg honom åter in i ögonen.

— Se på mig David! Se på mig! När allt kommer omkring är jag dock densamma som förr. Och det är du också, bara du vill inse det. Vi är inte förändrade*

44Hon lade sin hand på hans axel; hans arm sträcktes ut för att draga henne till sig i en våldsam omfamning, då

det skarpa ljudet av en raspande tändsticka hejdade honom. Winapie, som inte tog någon del i vad som försiggick i hennes närhet, höll på att tända en lampa, vars veke långsamt fattade eld. Det var som om hon dök fram mot en bakgrund av det djupaste svarta, och ljuslågan, som plötsligt flammade till, fick hennes bronsfärgade skönhet att glöda som rent guld.

— Du ser själv, att det är omöjligt, stammade han och sköt den ljushåriga kvinnan ifrån sig. Det är omöjligt, återtog han. Det är omöjligt.

— Jag är inte en ung flicka, med en ung flickas illusioner, sade hon sakta, fastän hon denna gången icke vågade att komma närmare. Jag är en vuxen kvinna, nu, det är därför jag förstår det. Män äro män. Och det är ju ett allmänt bruk här i landet. Jag är inte förargad. Jag gissade det strax. Men ... Åh... det är väl endast en av de förbindelser som ingås här i landet, inte ett riktigt äktenskap___säg?

— Vi gör inga sådana frågor här i Alaska, invände han svagt.

— Jag vet det, men...

— Nåja, det är endast ett av de äktenskap som ingås här i landet... ingenting annat.

— Och det finns inga barn?

— Nej.

— Inte heller...

— Nej, nej — ingenting, men det är omöjligt ändå.

— Det är det inte! Hon var åter vid hans sida, och

45hennes fingrar berörde lätt och smeksamt den solbrända baksidan av hans hand. Jag känner mycket bra till landets sed. Sådant här händer varje dag. Män kunna inte uthärda att stanna här för alltid, utestängda från världen, och så ge de bara kompaniet order om att leverera ett års proviant, en summa kontanta pengar — och flickan är nöjd. Innan den tiden är gången, kommer en man... (Hon ryckte på axlarna.) Och så kan man också göra med flickan här. Vi ska ge kompaniet order att hålla henne med proviant, inte ett år — utan så länge hon lever. Var fann du henne? En primitiv, köttätande kvinna, fisk om sommaren, älgkött om vintern — överflöd då det fanns mat tillräckligt

— hungersnöd då det ingen fanns. Om du inte hade kommit, skulle hon ha förblivit sådan. Hon har varit lyckligare, därför att du kom i hennes väg; när du går och lämnar henne i relativt välstånd för resten av hennes liv, blir hon lyckligare, än om du aldrig hade varit.

— Nej, nej, invände han. Det är inte rätt.

— Hör nu, David, du måste kunna förstå det! Hon är inte din like. Det finns ingen rassläktskap mellan er. Hon är en vild varelse, uppvuxen ur landets jord, och hon är fortfarande nära jorden, och det är omöjligt att höja henne upp från den. Hon är född bland vilda människor, och kommer att dö som vilde. Men vi — du och jag — den härskande, utvecklade rasen

— vi är jordens salt, och det är vi, som är jordens herrar! Vi är skapade för varandra. Like kallar på like, och vi är likar. Både förnuft och känsla säger

46oss det. Själva din instinkt kräver det. Det kan du inte neka till. Du kan inte undslippa de traditioner som ligger bakom dig. Du härstammar från en ras, som har levat genom tusen århundraden, och den får inte upphöra med dig. Det kan den inte — de generationer, som ligger bakom dig, vill inte tillåta det. Instinkt är starkare än vilja. Rasen är mäktigare än du. Kom nu, David, låt oss gå. Vi är unga ännu, och livet är härligt! Kom!

Winapie, som nu gick ut ur hyddan för att fodra hundarna, fångade hans blick, och han skakade på huvudet och upprepade svagt sina ord. Men kvinnan lade sin arm om hans hals och pressade sin kind mot hans. Hans trista liv stod framför honom med pinsam tydlighet — den fåfänga kampen mot de obarmhärtiga krafterna; de trista åren

med frost och hungersnöd; det primitiva livet, med dess skarpa disharmonier ; den naggande tomheten, som icke kunde fyllas av en ani-malisk existens. Och där alldeles bredvid honom — frestelsen, som viskade om ljusare, varmare länder, om musik, ljus och glädje och återkallade minnet av forna dagar. Alldeles omedvetet såg han det alltsam-man framför sig. Ansikten trängde sig fram, flyktiga minnen av glömda upptåg, av glada timmar, sång och klingande skratt.

— Kom, David, kom! Jag har nog för oss båda. Vägen ligger ljus och klar framför oss. Hon såg sig om i den nakna, sparsamt möblerade stugan. Jag har nog för oss båda. Världen ligger för våra fötter, och all livets glädje är vår. Kom! Kom!

47Hon låg skälvande i hans armar, och han höll henne tätt intill sig. Han reste sig. — Men de hungriga hun* darnas morrande och Winapies gälla rop, då hon försökte stifta fred mellan slagskämparna, ljöd dämpat in till honom genom de tjocka timmerväggarna. Och plötsligt såg han en annan scen framför sig. En strid i skogen — en gråbjörn med ett brutet ben, fruktansvärd; hundarnas morrande och Winapies gälla skri, då hon tvingade dem till att angripa; och han såg sig själv i det vilda larmet, andlös, stönande, under det han försökte att undgå en blodig död. Hundar med brutna ryggar och utrivna inälvor, tjutande i maktlösa kval och vanhelgande den vita snöns oberörda yta, som färgades av människors och djurs blod; björnen, rasande, oemotståndlig, som böjde sig över honom och rev och slet för att nå in till själva livets kärna i honom; och Winapie, som nu äntligen hade lyckats konjma in i detta ohyggliga kaos* med fladdrande lockar, ljungande ögon, själva det förkroppsligade raseriet, under det hon åter och åter höjde och sänkte den långa jaktkniven. — Svetten bröt i stora droppar fram på hans panna. Han gjorde sig med ett ryck fri från kvinnan, som klamrade sig fast vid honom, och stapplade tillbaka mot väggen. Och hon, som visste, att nu hade avgörandet kommit, kunde icke gissa vad som rörde sig inom honom, hon kände, hur allt hon hade vunnit, höll på att glida henne ur händernä.

— David! David! ropade hon. Jag vill inte mista dig! Jag vill inte mista dig! Om du inte har lust att följa med mig, stannar vi här. Jag stannar hos dig.

48Världen betyder mindre för mig, än du gör. Jag vill vara din hustru — såsom hustrur är här i Nordlandet. Jag vill laga din mat, fodra dina hundar, trampa till slädspåret för dig, ro med dig. Jag kan göra det. Tro mig — jag är stark.

Och han tvivlade icke på det, då han såg på henne och höll henne ut framför sig, men hans ansikte hade blivit strängt och blekt, och den varma glöden i hans ögon hade försvunnit.

— Jag skall betala Pierre och båtkarlarna och sända bort dem. Och jag skall stanna här hos dig — med eller utan präst, och följa dig överallt! David! David! Hör på mig! Du sade att jag gjort orätt mot dig under forna dagar, och det gjorde jag — låt mig göra bot för det, låt mig göra bot! Om jag inte förut har förstått vad kärlek är, så låt mig visa dig, att jag förstår det nu.

Hon kastade sig ned på golvet och slingrade gråtande armarna om hans knän.

— Och du håller ju av mig! Du håller ju av mig! Tänk efter! Alla de långa åren, hur jag har väntat och lidit! Det skulle du aldrig kunna fatta!

Han böjde sig ned och lyfte upp henne från golvet.

— Hör nu! sade han befallande, i det han öppnade dörren och bar ut henne. Det kan inte låta sig göras. Vi har inte endast oss själva att tänka på. Du måste gå. Jag önskar dig en lycklig resa. Det kommer att bli mer besvärligt, när du kommer upp i närheten av Sixty Mile, men du har det bästa båtfolk i världen,

Hans fäders gud — 4

49och du behöver inte vara rädd. Vill du säga farväl till mig?

Fastän hon hastigt hade återvunnit herraväldet över sig själv, såg hon upp på honom i djupaste förtvivlan.

— Om ... om ... om Winapie ... började hon med skälvande stämma och höll så upp.

Men han grep den outtalade tanken och svarade: — Ja. Men i samma ögonblick, som det förfärliga i den, slog ned i honom fortsatte han: — Det törs vi inte tänka på. Det finns inte minsta sannolikhet för det. Vi får inte lov att dröja vid den tanken.

— Kyss mig! viskade hon i det hennes ansikte klarnade upp. Så vände hon, sig om och gick.

— Tag ned tältet, Pierre, sade hon till båtföraren, som hade legat vaken och väntat på att hon skulle komma tillbaka. Vi skall vidare!

Vid skenet från elden såg han med sin skarpa blick hur pinat hennes ansikte såg ut, och han mottog den säregna ordern, som om det var den naturligaste sak i världen. Oui, madame, sade han förekommande. Vilken väg... Dawson?

— Nej, svarade hon mycket lugnt och likgiltigt. Uppåt... ut... Dyea...

Varefter han kastade sig över de sovande båtkarlarna, sparkade dem ut ur deras filtar, och de kommo brummande i gång med arbetet, under det hans stämma, darrande av iver, gällt ljöd ut över hela lägret. I en handvändning var mrs Saythers lilla tält nedtaget, grytor och pannor voro hopsamlade, filtarna samman-

50rullade, och männen vacklade under sina tunga bördor ned till båten. Här nere på stranden väntade mrs Sayther, till dess allt bagaget var på sin plats och hennes bädd ordnad.

— Vi släpa mot den översta ändan av ön, förklarade Pierre, under det han gjorde klar släplinan. Så vi följa kanalen, där vattnet inte rinner så hastigt, och jag tänka vi göra god fart.

I detsamma uppfångade hans skarpa öra ljudet av fotsteg på det torra gräset från föregående år, och han vände på huvudet. Den unga indianflickan kom gående mot dem, omgiven av en flock morrande varghundar. Mrs Sayther lade märke till att den unga kvinnans ansikte, som hade varit ganska slött och uttryckslöst under hela uppträdet i stugan, nu flammade av förbittring.

— Vad du göra min man? frågade hon plötsligt och vände sig mot mrs Sayther. Han ligga kojen, och han se sjuk ut — hela tiden. Jag säga: Vad i vägen, David? Du sjuk? Men han säga ingenting. Så han säga: "God flicka, Winapie, gå din väg. Jag snart mig själv igen." Vad du göra min man, vad? Jag tro du ond kvinna.

Mrs Sayther såg nyfiket på barbarkvinnan, som hade del i denne mans liv, medan hon själv måste draga bort i nattens mörker.

— Jag tro du ond kvinna, återtog Winapie långsamt och mekaniskt, som den, vilken letar efter ovana ord på ett främmande språk. Jag tro det bättre, du gå bort, inte komma mera. Vad? Vad du tro. Jag hava en man. Jag indianflicka. Du amerikanska. Du vac-

51ker att se på. Du finna massa man. Dina ögon blå ... liksom himlen. Din hud så vit... så mjuk.

Och med sitt bruna pekfinger började hon stryka över den andra kvinnans mjuka kind. Och till Karen Saythers ära må sägas, nu och alltid, att hon icke ryggade tillbaka. Pierre stod stilla ett ögonblick, gjorde så en rörelse, som om han ville gå fram till henne, men hon gjorde ett tecken åt honom, att han skulle gå sin väg.

Han trädde vördnadsfullt tillbaka, till dess han var utom hörhåll, och han stod och brummade för sig själv och mätte avståndet för ett språng.

— Han vit, han mjuk, liksom litet barn, Winapie strök över den andra kinden också och tog så handen till sig.

— Om liten tid moskiter komma. Hud göra ont i fläckar, han svullna upp, åh så stor, han göra ont, åh, mycket ont. Massa moskiter. Massa fläckar. Jag tro du hellre resa, innan moskiter komma. Den väg (hon pekade nedåt floden) du gå S:t Michael; den väg (hon pekade uppåt floden) du gå Dyea. Hellre du gå Dyea. Farväl!

Men så gjorde Karen Sayther något, som väckte Pierres djupaste förundran. Ty hon slog armarna om indianflickan, kysste henne och brast i gråt.

— Var god mot honom, ropade hon. Var god mot honom!

Så lät hon sig glida ned för den branta strandbanken, ropade ännu en gång: — Farväl! och sprang ut i båten. Pierre följde efter henne och kastade loss.

52Han satte styråran, där den skulle vara, och gav signal till avfärd. Le Gloire stämde upp en gammal fransk chanson, och båtkarlarna, som stodo som en rad vålnader i det otydliga stjärnljuset, böjde ryggen under det de halade i bogserlinan. Styråran klöv den svarta strömmen, och båten sköt ut i natten.

*

Vad som aldrig glömmes

Fortune La Pearle strävade fram genom snön, stönande, kämpande, svärande över sin otur, Alaska, No-me, korten och den man, som fallit för hans kniv. Det varma blodet frös på hans händer, och hela uppträdet stod fortfarande livslevande för hans ögon — mannen, som grep fast i bordkanten och långsamt sjönk till golvet, och korten, som flögo åt alla sidor; den rysning som hastigt fortplantade sig genom rummet, och den djupa stillheten; markörerna, som icke längre ropade, speljetongernas rassel som helt upphörde; de förfärade ansiktena; det ändlösa ögonblick, då stillheten härskade, och så slutligen det väldiga rytande och den våg av hämndlystnad, som slog emot honom och drev hela staden från sans och förnuft.

— Hela helvetet är löst, sade han hånfullt i det han tog av åt sidan i mörkret och störtade ned mot stranden.

Det lyste ljus från de öppna dörrarna, och från tält, stugor och danslokaler kommo folk störtande föratt ta del i den vilda jakten. Männens rop och hundarnas tjutande ljöd i hans öra och fick honom att öka farten. Han sprang. Ljuden blevo otydliga, och förföljarna spridde sig i vanmäktigt raseri och än-damålslöst letande. Men en skugga fortsatte att följa i hälarna på honom. Han såg sig tillbaka över axeln och såg den i en hastig glimt. Än tecknade den sig svagt mot en stor, öppen, snötäckt plats, än blandade den sig med de djupa skuggorna från en mörk stuga eller ett fartyg, som dragits upp på land.

Fortune La Pearle svor med en röst, darrande och svag som en kvinnas med den antydning av tårar som följer med utmattning, och därefter störtade han sig ännu djupare in i hela denna labyrint av hopad is, tält och gruvhål. Han snubblade över spända rep och högar av ved, ramlade över tältstag och tältpinnar, som Voro placerade på ett alldeles vanvettigt sätt, och gång på gång föll han över frusna högar av drivved. Emellanåt, när han trodde, att han hade undkommit sina förföljare, saktade han farten, medan det svartnade för hans ögon och hjärtat hamrade pinsamt i hans bröst, och hans andedrag voro korta och tunga, som om han höll på att kvävas. Men skuggan dök ständigt fram ur mörkret och tvang honom att fortsätta med samma dräpande fart. Så slog en ny tanke med blixtens hastighet ned i hans hjärna, och i hälarna på den följde vidskepelsen, som lade sin iskalla hand på honom. Den energiska skuggan blev av symbolisk betydelse. Den var som ödet, vilket tyst, obönhörligt, oanfäktat väntade vid spelets slut, när vinst och för-

55lust skola göras upp. Fortune La Pearle trodde på de sällsynta ögonblick, när det kastades ljus över många saker, och när själen slungar tid och rum ifrån sig för att höja sig naken genom evigheten och läsa livets realiteter i tillfällets öppna bok. Att detta var ett sådant ögonblick, tvivlade han icke på, och då han svängde inåt land och skyndade fram över den snötäckta tundran, förfärade det honom icke att se skuggan ta fastare form och komma honom närmare in på livet. Tyngd av sin egen känsla av vanmakt, stannade han mitt i den vita ödemarken och vände sig hastigt om. Hans högra hand drogs ut ur vanten, och en revolver, klar till skott, skymtade i det bleka stjärnljuset.

— Låt bli att skjuta! Jag har ingen bössa.

Skuggan hade nu fått fastare form, och vid ljudet

av den mänskliga stämman började Fortune La Pearles knän att skaka under honom, och den plötsliga lättnaden verkade så starkt, att han höll på att få ont.

Kanske gick det annorlunda, därför att Uri Bram inte hade någon bössa med sig den kvällen, då han satt på Eldorados hårda bänkar och såg en man bli mördad. Detta var kanske också skuld till, att han något senare drog ut på den "långa resan" med en följeslagare, som han hade så få beröringspunkter med. Men hur det nu var eller inte var, så sade han igen:

— Låt bli att skjuta. Kan du inte se att jag inte har några skjutvapen.

— Ja, men varför i helvetet har du då följt efter mig? frågade spelaren och sänkte sin revolver.

Uri Bram ryckte på axlarna.

56— Det kan ju göra detsamma. Jag vill att du skall följa med mig.

— Varthän?

— Bort till min stuga, vid utkanten av lägret.

Men Fortune La Pearle stampade med sin mockasin-

häl i snön och kallade alla sina olika gudomar till vittne på Uri Bräms galenskap.

— Vem är du? sade han, och vem är jag, att jag skulle sticka mitt huvud i snaran på ditt bud?

— Jag är Uri Bram, sade den andre rättframt, och min stuga ligger därborta vid utkanten av lägret. Jag vet inte vem du är, men du har drivit själen ut ur en levande mans kropp — ja, din ärm är röd av blod — och som en annan Kain är hela mänsklighetens hand mot dig, och det finns inte ett ställe, där du kan luta ditt huvud. Men nu har jag en stuga ...

— Vid din moders minne, man, så håll käft! föll Fortune La Pearle honom i talet. Annars slutar det med att jag gör dig till en ny Abel, bara för nöjet att göra det. Ja, gud hjälpe mig, om jag inte gör det! Med tusen män för att gripa mig och letande överallt efter mig, vad ska jag med din stuga? Jag vill bort härifrån —bort! bort! bort! Fördömda svin! Jag har mest lust till att gå tillbaka och fara på dem som en galning och ta ett par stycken med mig, de nöten! En enda storslagen strid och så vara färdig med hela historien! Livet är inte annat än bondfångeri — det' är just vad det är, och jag är led och trött på det!

Han teg, förfärad, förlamad av sin gränslösa över-

57givenhet, och Uri Bram grep tillfället. Han var annars icke en man av många ord, och det tal, han därefter höll, var det längsta han hållit i hela sitt liv, utom ett, som han höll vid en mycket senare tidpunkt och på ett annat ställe.

— Det är därför jag talar med dig om min stuga. Jag kan gömma dig där, så att de aldrig kommer att finna dig, och jag har massor med proviant. Annars kommer du aldrig undan. Inga hundar, ingenting alls, och havet är stängt. S:t Michael är den närmaste hamnen, och budbärare utskickade för att utbasuna nyheten, är framför dig, och det gäller också om transportstället vid Anvik — nej, du har inte den ringaste chans! Det är mycket bättre du stannar här hos mig, tills det drivit över. Innan en månad gått, eller kanske ändå tidigare, har de säkert glömt dig för kapplöpningen till York eller gud vet vad. Och du kan ge dig av mitt för näsan på dem, utan att de bekymrar sig det minsta om det. Jag har mina egna idéer om rättfärdighet. Då jag sprang efter dig — ut från Eldorado och upp längs floden, så var det inte för att fånga dig och överlämna dig till överheten. Jag har som sagt mina egna idéer, och det där är inte en av dem.

Han teg, och mördaren drog upp en bönbok ur fickan. Och medan Nordlandets morgongryning glimmade gul i nordöst, blottade de båda männen sina huvud i kölden och grepo med bara händer om den heliga boken; och Fortune La Pearle lät Uri Bram avlägga ed på det han hade sagt —en ed, som Uri Bram icke hade för avsikt att bryta och heller aldrig bröt.

58Vid dörren till stugan tvekade spelaren ett ögonblick i undran över, vad det var för en märkvärdig man, som hade kommit honom till hjälp, och hans sinne var uppfyllt av tvivel.

Men då ljuset blivit tänt, såg han, att det var en mycket ordentlig stuga, utan andra invånare, och han tände sig hastigt en cigarrett, medan den andre lagade kaffe. Hans muskler slappades i värmen, och han lutade sig tillbaka med halvt låtsad likgiltighet, under det han genom rökringarna uppmärksamt studerade Uris ansikte. Det var ett kraftigt ansikte, men den styrka, som låg i det var. av det säregna slag, som är sig själv nog och icke har förbindelse med något annat. Fårorna i det voro så djupa att de nästan liknade ärr, och det fanns icke ringaste antydning till humor eller glättighet till att mildra de hårda dragen. Ögonen lyste kalla och grå under de tjocka buskiga ögonbrynen. Det fanns djupa hålor i kinderna under de höga kindbenen, som gav åt ansiktet något visst frånstötande. Hakan och underkäken tydde på målmedvetenhet, vilken, som det framgick av den smala pannan, var mycket ensidig och, om det var nödvändigt, skoningslös. Allt var hårt och barskt — näsan, läpparna, stämman, draget kring munnen. Det var ett ansikte, som tydde på att här fanns en man, som levde mycket ensam och icke var van vid att fråga världen till råds; en man, som ofta om nätterna kämpade med änglar och gick den nya dagen till mötes med sammanpressade läppar, för att ingen skulle ana hans kamp. Han var en svåråtkomlig men djup natur, och Fortune, som i sitt eget förhållande till män-

59niskorna var öppen och grund, kunde inte komma på det klara med honom. Om Uri hade sjungit, när han var glad, om han hade suckat, när han var bedrövad, så kunde han ha förstått det; men som det nu var, kunde han icke tyda de gåtfulla ansiktsdragen, och han kunde icke bedöma vad slags själ, som låg bakom dem.

— Nu måste du hjälpa mig! sade Uri, då de hade tömt sina kaffekoppar. Vi måste inrätta oss för besök.

Fortune började hjälpa den andre, och han gjorde det mycket förståndigt. Kojen var uppbyggd mot den ena ändan av väggen. Den var mycket primitiv, bot-tenbräderna bestodo av drivtimmer, täckta med mossa. Vid fotändan stucko ändarna av dessa bräder fram i en ojämn rad. Uri rev bort mossan från sidan närmast intill väggen och tog bort tre av bräderna. De ojämna bräderna sågade han av och satte dem dit igen, så att den framskjutande raden blev sig lik som förut. Fortune hämtade några mjölsäckar från förrådsrummet och lade dem på golvet under öppningen. Ovanpå dem lade Uri ett par långa kojsäckar, och över det bredde han flera lag med mossa och sedan filtar. Och här kunde Fortune ligga med sovfällar utbredda över det hela, så att ingen människa kunde se, att kojen var upptagen.

Under de veckor som följde avlades många besök i stugan. Det fanns icke en stuga eller ett tält, som undgick undersökning. Men Fortune låg ostörd i sitt smala hål, och förresten var det ingen, som intresserade

60sig särskilt för Uri Bräms hydda ty det var det sista ställe i världen, där man kunde vänta sig att finna John Randolphs mördare. Utom vid dessa tillfällen, drev Fortune omkring i stugan, lade den ena patien-sen efter den andra och rökte otaliga cigaretter. Fastän han med sin flyktiga natur älskade munterhet, skämt och skratt, vande han sig snabbt vid Uris fåordighet. De talade aldrig med varandra, utom för att diskutera vad hans förföljare företogo sig eller vad de hade i sinnet, huru vägarna voro och vad priset var på hundar, och dessa saker diskuterade de blott med långa mellanrum och med så få ord som möjligt.

Men så började Fortune att utarbeta ett system för kortspel, och timme efter timme och dag efter dag gjorde han icke annat än blandade och gav, blandade och gav, och han skrev upp kortkombinationerna i långa rader och blandade och gav igen. Men den sista tiden hade även detta tidsfördriv mist sitt intresse för honom, och med huvudet böjt över bordet satt han och utmålade för sig de muntra ställena i Nome, där det var öppet hela natten, där croupierer och inspektörer arbetade i skift, och där rulettkulans rassel aldrig tystnade. I sådana ögonblick kände han sig alldeles förlamad av sin ensamhet och känslan av att allt hade slagit fel för honom, och han kunde sitta i timtal i samma ställning, utan att blinka eller röra sig. Vid andra tillfällen gav sig hans länge kuvade bitterhet luft i lidelsefulla utbrott; ty han hade kommit på kant med tillvaron och var allt annat än tillfreds med livet, som det formade sig för honom.

61— Livet är bara bondfångeri, var hans ständiga klagan, och det var ett tema, som han kunde variera i det oändliga.

— Jag har aldrig haft en ärlig chans, klagade han. Jag har blivit narrad från födelsen, och själva mjölken i min

mors bröst har varit förfalskad. Det var falska tärningar, som stack henhe ut, då hon skulle vara med i spelet, och min födelse var beviset för att hon gick ur spelet med förlust.

— Men därför fanns det inget skäl till att hon skulle hata mig för det och betrakta mig som en Ismael, men det gjorde hon ... ja, det gjorde hon! Varför lät hon mig inte få min chans? Varför lät världen mig inte få den? Varför skulle jag misslyckas i Seattle? Varför blev jag mellandäckspassagerare och levde som ett svin tills vi kom till Nome? Varför gav jag mig av till Eldorado? Jag var ju på väg till Big Peters och gick bara in för att få en tändsticka? Varför hade jag ingen tändsticka? Varför hade jag lust till att röka? Där kan du själv se! Alltsamman var uträknat på förhand, allt passade in i vartannat... varenda sak. Allt det guld, som jag aldrig kan hoppas få, törs jag våga på, att det redan var bestämt innan jag blev född. Det var därför som John Randolph skulle mocka gräl och bli dödad. Fördömt! Det var rätt åt honom, inte mer än han förtjänade. Varför kunde han inte hålla käft och ge mig en chans? Han visste att jag var nästan fallen. Varför höll jag mig inte därifrån? Ja, varför? Varför? Varför?

Och Fortune La Pearle kunde rulla runt på golvet,

62under det han ställde sina vanmäktiga frågor till hela världsordningen.

Under dessa utbrott sade Uri inte ett ord och gav intet livstecken ifrån sig — det var endast, som om hans grå ögon tycktes bli slöa och dunklare, som av brist på intresse.

Dessa båda män hade intet gemensamt, och detta förstod Fortune tillräckligt för att ibland undra över, varför Uri hade bistått honom.

Men omsider var väntetiden slut. Ett samhälles blodtörst kan inte hålla stånd gent emot dess guldtörst. Mordet på John Randolph hade redan blivit skrivit i lägrets annaler, och därvid blev det. Om mördaren hade dykt upp, skulle folket i Nome säkert ha uppskjutit kapplöpningen efter guld, till dess de hade sett rätt-färdigheten bli uppfylld, varemot frågan om var Fortune La Pearle befann sig, inte längre hade något större intresse för dem. Det fanns guld i flodbäddarna och längs de röda stränderna, och när havet åter blev isfritt, skulle de män, som hade skaffat sig välfyllda pungar, segla dithän, där livets behagligheter kunde köpas för ett löjligt billigt pris.

En natt hjälpte Fortune Uri Bram med att spänna hundarna för släden och surra allt fast, och de två följde vinterslädspåret söderut över isen. Men icke alldeles rakt söderut, ty de vände mot öster, bort från havet vid S:t Michael, gingo över vattendelaren och kommo ut på Yukon vid Anvik, många hundra miles från mynningen. Och så bar det vidare mot nordost, förbi Koyokuk, Tanana och Minook, till dess de voro

63förbi den stora flodkröken vid Fort Yukon, hade passerat norra polcirkeln och därefter hade korsat den en gång till på vägen söderut över Yukon Fiats. Det var en mycket tröttande resa, och Fortune skulle ha undrat över, varför den andre följde honom, såframt Uri icke hade förklarat, att han hade några lotter och män, som arbetade på dem vid Eagle. Eagle låg nära gränsen; ett par miles längre fram vajade den brittiska flaggan över barackerna vid Fort Cudahy. Därefter kommo Dawson, Pelly, Five Fingers, Windy Arm, Caribou Crossing, Linderman, Chilcoot och Dyea.

Den morgon, då de passerat Eagle, voro de tidigt på farten. Det var sista natten de tältat tillsamman, och de skulle nu gå var sin väg. Fortune kände sig mycket lätt om hjärtat. En aning om vår låg över landet, och dagarna höllo på att bli "längre. Vägen förde nu in på kanadensiskt område. Friheten var nära, solen höll på att vända tillbaka, och med varje dag kom han närmare den stora världen utanför. Därute fanns det rikligt med svängrum, och han kunde åter måla framtiden i strålande purpurfärger. Han visslade vid frukosten och nynnade brottstycken av muntra visor, under det Uri spände seltyget på hundarna och packade sina saker. Men då allt var färdigt och marken brände under fötterna på Fortune för att få ge sig av, drog Uri en träkubb bort till elden och satte sig ned.

— Har du nånsin hört talas om "De döda hästarnas

Väg"?

Han såg eftertänksamt upp på Fortune och denne

64skakade på huvudet, under det han invärtes rasade över dröjsmålet.

— Det sker ibland, att man möter folk under förhållanden, som aldrig kan glömmas, fortsatte Uri, och han talade sakta och mycket långsamt, och under sådana förhållanden träffade jag en gång en man på "De döda hästarnas väg". Att få sin utrustning transporterad över White Pass 1897 hörde till de saker, som knäckte många mäns mod, och det var på goda grunder, att de gav vägen det namnet. Hästarna dog som flugor i den första frosten, och från Skaguay till Bennet låg de och ruttnade i stora högar. De dog på klipporna, de blev förgiftade uppe på höjden; de omkom i brist på näring vid sjöarna; de störtade omkull i slädspåret, då det fanns ett spår; i floden drunknade de med packningen på ryggen eller krossades mot stenarna; de bröt benen i klippremnorna och ryggen då de föllo bakåt med sin packning; de gingo till bottnen i morasen eller kvävdes i dyn, och de fick sina inälvor utrivna av trästubbarna i träsket; folk sköt ned dem, sedan de hade ansträngt dem till döds, och sedan vände de tillbaka och köpte nya hästar. Det fanns de, som icke en gång besvärade sig med att skjuta dem, utan endast sleto av dem sadlar och skor och lät dem ligga, där de fallit. Dessa mäns hjärtan blev stenhårda, eller så tappade de helt modet, och blev som djur, dessa män på "De döda hästarnas väg".

Det var där, jag träffade en man med ett hjärta och ett tålamod som anstod en kristen. Och han spelade ärligt spel. När han vilade vid middagstiden, tog han

65packningen av hästarna, så att de också kunde vila/ Han betalade 50 dollar per hundra pund för foder till dem och ibland mera. Han tog sina egna filtar och lade över ryggen på dem, när de fått skavsår av packsadeln. Andra män lät sadlarna skava stora hål, och andra män åter lät dem, när skorna var uppslitna, trava till dess deras hovar satt i det blodiga köttet. Han använde sin sista dollar till hästskosöm. Jag vet det, ty vi sov i samma säng och åt ur samma gryta, och vi blev som köttsliga bröder på en plats där man förlorade sitt grepp om tillvaron och dog med hädelser på sina läppar. Han var aldrig för trött till att lägga en rem mera bekvämt eller strama till en sadelgjord, och han hade ofta tårar i ögonen, när han såg det hopplösa eländet. På ett särskilt ställe, där djuren ställde sig på bakbenen och lyfte frambenen som kattor för att komma över klippmuren, var vägen översållad med lik av hästar, som hade fallit tillbaka och fördärvat sig. Och där stod han, mitt i denna helvetesstank, alltid redo till ett vänligt ord och till att skjuta på i rätta ögonblicket, till dess de alla voro komna förbi. Och då en av dem sjönk ned i dyn, spärrade han vägen, tills den var kommen upp igen, och det fanns inte en man, som i sådana ögonblick vågade att driva på honom.

Då vi nådde slutet av vägen, kom en man, som hade plågat livet ur femti hästar, och ville köpa våra, men vi såg på honom och på våra djur — berg- och prärie-hästar från östra Oregon. Han bjöd oss femtusen, och vi var fullkomligt pank, men vi kom ihåg det giftiga

66gräset uppe på höjden och passagen över klipporna, och den man, som var min broder, sade inte ett enda ord, utan delade djuren i två delar, hans och min. Och han såg på mig, och vi förstod varandra. Och så drev han mina över till den ena sidan, och jag drev hans över till den andra, och vi tog våra bössor och sköt varenda en av dem, under det mannen, som hade dödat fem ti hästar, förbannade oss, tills han blev alldeles torr i halsen av det. Men den man, som jag hade slutit fostbrödralag med på "De döda hästarnas väg" ...

— Ja, den mannen var naturligtvis John Randolph, fullföljde Fortune meningen, och det fanns en hånande klang i hans stämma.

Uri nickade och sade:

— Det gläder mig, att du har förstått mig.

— Jag är beredd, svarade Fortune, och hans ansikte fick åter det gamla, trötta bittra uttrycket. Gå på bara — men skynda dig!

Uri Bram reste sig.

— Jag har i hela mitt liv trott på gud. Jag tror att han älskar rättfärdighet. Jag tror att han ser ner på oss i detta

ögonblick och väljer mellan oss. Jag tror, att han väntar på att låta sin vilja verkställas genom min högra arm. Och så stark är min tro, att vi ska ta samma chans och låta honom döma mellan oss.

Fortunes hjärta klappade av glädje vid dessa ord. Han visste inte mycket om Uris gud, men han trodde på slumpen, och slumpen hade varit med honom ända sedan den afton, då han sprang nedåt stranden och bort över snön.

67— Men vi har bara ett vapen, invände han.

— Vi skjuter turvis, svarade Uri, i det han undersökte den andres revolver.

— Och korten ska avgöra, vem som ska ha första skottet.

Fortune hade blivit helt ivrig, och då Uri nickade, drog han upp korten ur fickan. Han var säker på att turen inte skulle lämna honom i sticket. Under det han tänkte på solen, som höll på att vända tillbaka, kuperade han, och han darrade av glädje, då han såg att given var hans. Han blandade och gav och Uri lyfte spaderknekt. Så lade de korten på bordet. Uri hade icke en enda trumf, medan han själv hade ässet och tvåan. Den vida världen föreföll honom mycket nära, då de mätte ut de femti stegen.

—- Om gud håller sig undan och du dödar mig, så blir hundarna och hela utrustningen din. Du finner ett lagligt köpebrev i min ficka, förklarade Uri, där han stod, högrest och bred över bröstet, redo att ta emot kulan.

Fortune frigjorde sig med en hastig rörelse från fantasin om solen, som lyste över oceanen, och siktade. Han var mycket försiktig. Två gånger sänkte han revolvern, då vårvinden drog genom furorna och fick dem till att skälva. Men tredje gången böjde han ena knäet, grep med båda händerna om revolvern och sköt. Uri snurrade halvt runt, lyfte häftigt båda armarna och sjönk ned i snön. Men Fortune visste, att han hade träffat för långt åt den ena sidan — annars hade mannen inte snurrat runt.

68Då Uri blev herre över sin kropp och mödosamt kom på benen igen, hade Fortune mest lust till att skjuta en gång till. Men han stötte den tanken ifrån sig. Slumpen hade redan varit honom gunstig, och om han sköt nu, skulle han komma att betala för det vid ett annat tillfälle. Nej, han skulle spela ärligt spel. Dessutom var Uri svårt sårad och kunde omöjligt hålla den tunga revolvern så länge, att han kunde sikta ordentligt.

— Och var finns nu din gud? hånade han, under det han räckte revolvern till den sårade mannen.

Och Uri svarade:

— Gud har ännu icke talat. Bered dig på att höra hans dom.

Fortune vände sig emot honom; men han vände sig åt sidan, för att erbjuda en mindre skottyta. Uri vacklade som en drucken man, men inväntade också han ett lugnt ögonblick mellan de lätta vindstötarna. Revolvern var mycket tung, och han, liksom Fortune, hyste sina tvivel på grund av detta förhållande. Men han höll den med utsträckt hand upp över huvudet och sänkte den långsamt framåt och nedåt. I det ögonblick, då Fortunes vänstra bröst och siktet på vapnet kom på samma linje som hans ögon, tryckte han av. Fortune snurrade icke runt, men det muntra San Francisco utplånades och bleknade bort, och medan den solljusa snön blev mörkare och mörkare, utandades han sin sista förbannelse mot den slump, han icke hade förstått att utnyttja.

*

Siwash

— Om jag vore man... Hon fullföljde icke meningen, men det förkrossande förakt som lyste ur hennes svarta ögon, var icke förspillt på männen i tältet.

Tommy, den engelske sjömannen, vred på sig, men den ridderlige gamle Dick Humphries, Cornwallfiskare och f. d. amerikansk laxgrossist, smålog lika välvilligt mot henne som någonsin förut. Primitiv som han var, hade han gett kvinnorna alltför stor plats i sitt hjärta för att bry sig om, när de togo till vägs, eller när deras trångsynthet

hindrade dem i att se en sak från alla sidor. Därför sade de ingenting, dessa båda män, som för tre dagar sedan hade tagit den halvt förfrusna kvinnan in i sitt tält, hade värmt henne och gett henne mat och räddat henpes ägodelar ur de indianska bärarnas händer. Detta sista hade endast kunnat ske genom utbetalning av talrika dollars, för att inte tala om en ännu större kraftprestation — Dick Humphries hade hela tiden måst stå med bössan för ögat, medan Tommy fördelade betalningen mellan dem efter eget skön. Det hade i och för sig själv varit en småsak, men detbetydde mycket för en kvinna, som ensam kämpade en förtvivlad kamp under den lika förtvivlade tillströmningen till Klondike 1897. Männen voro upptagna av saker som absolut måste göras, och de tyckte inte om, att ensamma kvinnor trotsade den arktiska vinterns svårigheter.

— Om jag vore man, så vet jag nog, vad jag skulle göra! sade Molly igen, Molly med de blixtrande ögonen, och dessa ord, voro ett uttryck för den framåtanda, som hade kommit henne till godo genom fem amerikanskfödda generationer.

I tystnaden som följde satte Tommy en panna med bröd in i Yukonugnen och lade på mera bränsle. Blodet bultade under hans solbrända hud och gav den en rödaktig skiftning, och då han böjde sig ned, var huden på hans hals högröd. Dick stack en trekantig segelmakarenål genom några söndriga bärremmar, och hans godmodighet blev inte på minsta sätt störd av det kvinnliga oväder, som hotade att bryta lös inom det stormpiskade tältet.

— Och om ni var en man? frågade han, och hans stämma vibrerade av välvilja. Den trekantiga nålen satt fast i det fuktiga lädret, och han höll upp ett ögonblick med arbetet.

— Jag skulle önska att jag vore man! Då skulle jag lägga bärremmen över min rygg och spatsera åstad. Jag skulle inte ligga här i lägret, när Yukon kan frysa till vilken dag som helst och om jag inte hade fått hälften av min utrustning, över passet. Och ni... ni är män, och ni sitter här med händerna i kors och är räddaför en smula vind och regn. Det säger jag er rent ut — yarikeemän är gjorda av ett helt annat stoff. De skulle ha dragit åstad till Dawson, om de så skulle vada genom helvetesflammor. Men ni, ni... åh, jag skulle önska att jag varit man!

— Då är jag mycket glad över att ni inte är det, min flicka. Dick Humphries slog slingan av segelgarnet över nålens spets och fick den klar med ett ryck och ett par raska vridningar.

En kraftig vindstöt skakade tältet, och det snöblan-dade regnet smattrade ursinnigt mot den tunna segelduken. Röken, som inte kunde tränga ut, drevs tillbaka ut genom ugnsdörren, och med den följde den skarpa lukten av färsk furuved.

— Du gode gud! Varför kan inte en kvinna lyssna till förnuftsskäl? Tommy lyfte huvudet från det rök-fyllda området, och såg på henne med ögon, som voro röda och medtagna av röken.

— Och varför kan inte en man visa mannamod?

Tommy sprang upp med en svordom, som skulle ha

förfärat en mindre modig kvinna, slet upp de solida dörrstropparna och slog tältflikarna tillbaka.

Treklövern tittade ut. Det var ingen uppmuntrande syn. Ett par genomdränkta tält utgjorde den bedrövliga förgrunden, varifrån den våta marken sluttade ned mot en bergsklyfta med en fradgande fors. Här och där stodo dvärggranar, som hade slagit rot i den uppslammade jorden och vittnade om att trädgränsen var nära. På den andra sidan av bergsklyftan syntes de otydliga konturerna av en glaciär genom det piskande

72regnet. Och medan de stodo och sågo ut i mörkret, började den massiva glaciärens framkant att smulas sönder och falla ned i dalen, som om det fanns krafter under jorden, som ville fram till ytan och som läto sitt hesa dån ljuda över stormens vinande. Molly ryggade ofrivilligt tillbaka.

— Se nu hit, flickebarn! Se allt, vad ni kan! Tre miles rakt mot stormen till Crater Lake, över två gla-ciärer, längs glatta klippor, i vatten till knäna i en brusande flod. Se — säger jag, yankeekvinna! Tommy pekade hetsigt i riktning mot de stormpiskade tälten. — Yankees varenda en av dem! Är de ute på slädspåret? Finns det en av dem, som har spänt sin packning på ryggen? Och ni vill lära oss manfolk, vad vi ska göra? Se, säger jag!

Ett nytt kraftigt stycke av glaciären störtade ned i dalen. Vinden piskade in i dörröppningen och spände ut tältets sidor, tills det vajade som en väldig ballong vid sina stag.

Röken virvlade upp omkring dem, och det kändes, som om de stuckos med nålar, då regnet slog emot dem. Tommy drog hastigt flikarna tillsamman och vände tillbaka till sitt tårutpressande arbete vid ugnen. Dick Humphries slängde de reparerade bärremmarna bort i en krok och tände sin pipa. Till och med Molly var för ögonblicket överbevisad.

— Och mina kläder! klagade hon, ty för ögonblicket hade den kvinnliga instinkten övertaget. De ligger ovanpå de andra sakerna i depån, och de blir alldeles fördärvade! Totalt fördärvade!

73— Så, så, sade Dick medlande, då det sista klago-tjutet tystnade. Det ska ni inte bry er om, min flicka! Jag är gammal nog till att vara er farbror, och jag har en dotter som är äldre än ni, ja, jag ska rigga upp er med alla möjliga grejor när vi kommer till Dawson — om det så ska kosta mig min sista dollar!

— När vi kommer till Dawson! Åter fanns det en föraktlig klang i hennes röst. Ni kommer att ruttna upp på vägen, innan ni når så långt. Ni drunknar säkert i en dypöl, ni... ni... britter!

Hon utslungade det sista ordet med stor kraft, som om det var det mest försmädliga hon kunde tänka sig. Om det icke kunde upphetsa de bägge männen, vad skulle då kunna göra det? På Tommys hals flammade det rött igen, men han höll mun. Det kom ett milt uttryck i Dicks ögon. Han var mycket klokare än Tommy, ty han hade en gång i tiden haft en vit hustru.

Fem amerikanskfödda generationers blod kan under vissa omständigheter vara en besvärlig arvedel, och bland dylika omständigheter kan räknqs den att vara inhyst hos närmast besläktade nation. Dessa män voro britter. Till sjöss och till lands hade hennes förfäder och de generationer de härstammade från slagit dem och deras. Och både till lands och till sjöss skulle de fortsätta att göra det. Hennes ras' traditioner krävde högröstat att få lov att göra sig gällande. Hon var ju endast en nutidskvinna, men i henne sjöd hela det mäktiga förflutna. Det var icke endast Molly Travis, som iförde sig gummistövlar, regnkappa och bärremmar, ty gengångarna av tiotusen förfäder stramade

74remmarna, liksom de fick henne till att bita samman tänderna och gav hennes ögon ett uttryck av fast beslutsamhet. Hon, Molly Travis, hade för avsikt att komma dessa engelsmän på skam; de — de otaliga skuggorna — hävdade den gemensamma rasens överlägsenhet.

Männen lade inga hinder i vägen. Dick föreslog att hon skulle ta hans oljerock, då hennes regnrock skulle ° vara som papper i en sådan storm. Men hon fnös blött föraktligt och hävdade sin självständighet så skarpt, att han höll sig till sin pipa, till dess hon hade bundit till flikarna utvändigt och börjat arbeta sig fram mot det översvämmade slädspåret.

— Tror du hon klarar det? Dick talade i en likgiltig ton, som stod i avgjord strid mot uttrycket i hans ansikte.

— Klarar sig? Om hon kan hålla ut tills hon når depån, så kommer hon att vara så kall och eländig, att hon blir splitter galen. Om hon klarar sig? Lamslagen och virrig, det blir hon. Du känner ju till det själv — du har ju legat och huggit mot vinden vid Kap Horn. Du vet, vad det vill säga att ligga ute på en märsrå mitt i det allra värsta väder och trotsa is och snö och frusen segelduk, tills man är färdig att släppa och ge sig till att gråta som ett litet barn. Ha, kläder? Hon kommer inte att vara i stånd till att känna skillnad på en hög kjolar eller vaskpanna eller en te-kittel.

— Tycker du inte att det var galet av oss att låta henne gå?

75— Inte ett dugg! Gud hjäipe mig Dick, men hon skulle ha gjort det här tältet till ett helvete på jorden resten av färden, om vi inte hade låtit henne gå. Felet med henne är, att hon har för mycket ben i näsan. Det här kommer att stämma ner tonen en smula.

— Ja, instämde Dick, Molly är alltför morsk. Men hon är i alla fall duktig. Hon är ett riktigt ärkefä som har givit

sig ut på en sådan färd, men hon är i alla fall mycket mera värd än de där "tag-mig-upp-och bär-mig"-kvinnorna. Hon är av den ras som har fostrat dig och mig, Tommy, och vi ska inte vara för hårda mot henne. Det behövs duktiga kvinnor till att föda en duktig man. Man kan inte suga mannamod från ett modersbröst, som tillhör en pjåskig kvinna. En ko kan inte föda en tiger.

— Och när de är orimliga, så ska vi alltså finna oss i det — eller hur?

— Ackurat! Man kan råka skära sig i fingret med en skarp slidkniv, men därför finns det ingen anledning till att fördärva dess egg på en handspak.

— Nåja, när du säger det, så måste det väl vara sant, men när det gäller kvinnor, så måste jag nog be om lite mindre skarpa kanter.

— Vad vet du om det! frågade Dick.

— Åk inte så litet! Tommy sträckte ut handen efter ett par av Mollys våta strumpor och bredde ut dem över sitt knä, så att de kunde torka.

Dick mönstrade honom med en retlig min, stack handen ned i hennes ränsel och satte sig framför elden

76med olika våta klädesplagg, som han också bredde ut i värmen.

— Jag tyckte du sa att du inte hade varit gift? anmärkte han.

— Gjorde jag? Nå, det har jag inte heller... det vill säga... jo, så sannerligen har jag inte det! Och det med en så god kvinna, som nånsin lagat mat åt en man.

— Släppte taget och drev ut? Dick gjorde en rörelse ut i rummet för att symbolisera oändligheten,

— Ja, i barnsäng, tillade Tommy efter ett ögonblicks tystnad.

Bönorna bubblade larmande mot locket, och han flyttade grytan tillbaka till ett mindre varmt ställe. Därefter undersökte han brödet, prövade det med en trästicka och satte det under en fuktig duk. Dick betvang sin nyfikenhet, som det var sed bland folk av hans slag, och väntade under tystnad.

— En helt annan kvinna än Molly. Av Siwash-stam.

Dick nickade förstående.

— Inte så stolt och egensinnig, men av det slaget, som håller fast vid en i tjockt och tunt. Hon kunde sköta åran som de bästa och svälta utan att klaga — lika tåligt som Job. Hon kunde gå fram, när fören oftare var under än över vattnet, och bärga segeln så raskt som en man. Vi var en gång uppe för att söka efter guld åt Teslinhållet, förbi Surprise Lake och Little Yellow-Head. Provianten tog slut, och vi åt hundarna. Hundarna tog slut, och vi åt seltyget, mocka-siner och pälsskinn. Aldrig en klagan — aldrig något

77som "tag-mig-upp-och-bär-mig!" Innan vi gav oss i väg, sa hon: "Har du nog proviant!" men aldrig, då det var för sent: "Vad var det jag sa!" "Du ska inte bry dig om det Tommy" sa hon dag efter dag, fastän hon var så svag, att hon knappt kunde lyfta en snösko och hennes fötter voro flådda av ansträngning. "Du ska inte bry dig om det. Jag vill hellre svälta och vara din kvinna, Tommy, än jag vill ha potlach var dag och vara hövdingen Georges klooch." George var hövding för Chilcooterna och alldeles galen efter henne. — Det var en härlig tid. Jag var själv en snygg pojke, då jag kom hit till landet. Smet ifrån en valfångare, "Polstjärnan", i Unalaska och arbetade mig ned till Sitka med en utterjägare. Och där träffade jag Glade Jack... känner du honom?

— Han hade vård om mina saker nere vid Columbia, svarade Dick. Han är en vild krabat, eller hur, med ett varmt hjärta för whisky och kvinnor?

— Just han. Jag var på en handelsexpedition med honom ett par år... hooch och filtar och sådant. Så skaffade jag mig själv en slup, och för att inte konkurrera med honom, tog jag nedåt Juneauhållet. Det var där, jag träffade Killisnoo... jag kallade henne Tilly för korthetens skull. Jag träffade henne vid en indiansk danstillställning nere vid stranden. Hövdingen George var just färdig med sina affärer med Sticksfolket på andra sidan passet och kom

ned från Dyea med halva stammen. Det fanns massor med Siwashes vid dansen, och jag var den ende vite. Det fanns ingen som kände mig, utom ett par av de unga männen, jag

78hade träffat uppe vid Sitka, men Jack hade berättat för mig om de flesta av dem.

Allesamman talade de Chinookspråket, men ingen av dem hade en aning om att jag kunde babbla det bättre än de flesta, och i synnerhet inte ett par flickor, som hade sprungit bort från Haines Missions uppåt Lynn Canal. De var mycket fagra att se på, och jag hade först tänkt på att slå mig ut för dem, men de var så färska som nyfångad torsk. Det fanns för många kanter på dem, förstår du. Eftersom jag var främling började de göra narr av mig, ty de visste ju inte, att jag förstod vartenda ord de sa.

Jag lät inte märka något, utan gav mig till att dansa med Tilly, och ju mer vi dansade, ju mer glada blev vi i varandra. "Ute efter en hustru!" sa den ena av flickorna, och den andra slår med nacken och svarar: "Det finns inte stor chans till att han finner en; flickor vill ha vuxna män." Och indianerna, både män och kvinnor, som stod omkring dem, började att flina och fnittra och upprepa vad som sagts. "En mycket vacker pojke!" sa den första. Jag vill inte neka till att jag var len i hyn och såg ungdomlig ut, men jag hade länge färdats på lika fot med andra män, så det retade mig. "Han dansar med hövding Georges flicka," kvittrade den andra. Innan han hinner se sig för, kommer George att lappa till honom med sin åra och skicka hem honom. "Hövding George hade stått och sett tämligen dyster ut ända tills nu, men nu började han att skratta och slå sig på knäna. Han var en stor kraftig karl och skulle säkert ha använt åran.

79Vem äro de bägge flickebarnen? frågade jag Tilly, medan vi i en snabb reel virvlade ned längs mitten av dansplatsen. Och så snart hon sagt deras namn, kom jag ihåg allt vad jag höft om dem av Glade Jack. Jag kände hela deras släktregister — ja, många saker, som han hade omtalat för mig, och som inte en gång deras egen stam kände till. Men jag höll tyst och fortsatte med att göra Tilly min kur, under det allesamman kom med otillbörliga anmärkningar och allesamman skrattade. Vänta lite, Tommy, sa jag till mig själv. Vänta bara!

Och så väntade jag till dess dansen var slut och jag . såg att George väntade på mig med åran. Då vi stannade, stod alla spända i väntan på spektakel, men jag gick mitt in bland dem, alldeles obesvärad. De unga flickorna från missionen var mycket kvicka i munnen, och fastän jag var rasande, måste jag bita mig i läppen för att inte komma till att skratta. Så vände jag mig plötsligt om mot dem.

"Har ni slutat nu?" frågade jag.

Du skulle ha sett dem, då de hörde mig tala chinook. Och så började jag. Jag berättade allt vad jag visste om dem själva och deras släkt, deras fäder och mödrar, deras systrar och bröder — talade om allting om dem. Varje fult streck de hade gjort, varje knipa de hade kommit i, varenda skamfläck de hade dragit på sig. Och jag gick lös på dem, utan fruktan och utan barmhärtighet. Alla samlades omkring oss. De hade aldrig hört en vit man vara så slängd i deras rotvälska som jag. Allesamman skrattade utom de båda flickorna

80från missionen. Till och med hövdingen glömde sin åra, eller i varje fall var han alltför imponerad för att begagna den.

Och flickorna. "Åh nej, Tommy!" ropade de och tårarna runno nedåt kinderna på* dem. "Åh, håll nu upp. Vi ska nog vara snälla — det ska vi Tommy — det är alldeles säkert!" Men jag kände dem nu, och jag träffade dem på alla deras ömmaste punkter. Ja, och jag slutade inte, förrän de låg på knä framför mig och tiggde mig om att vara tyst. Jag kastade en blick på hövdingen, men han visste inte, om han skulle hämnas eller ej, och slog bort det med ett ihåligt skratt.

Det var det. Då jag den kvällen skildes från Tilly, sa jag till henne, att jag skulle komma tillbaka om en vecka eller två, och att jag då gärna ville se mera av henne. De äro just inte tröga, folk av hennes släkte, när det gäller att visa sympati och antipati, och som den ärliga själ hon var, var hon inte rädd för att visa, hur glad hon var. Ja, hon var verkligen en vacker flicka, och jag undrar visst inte på att hövdingen var alldeles galen efter henne.

Det var en lätt sak för mig att från första början ta vinden ur seglen för honom. Jag ville helst ha tagit henne

ombord med detsamma och seglat nedåt Wrang-elvägen, till dess den värsta stormen hade lagt sig — så kunde han ha gått där och visslat, men så lätt skulle jag inte få henne. Hon bodde hos en farbror eller något sådant — förmyndare får man väl närmast kalla honom — och han höll tydligen på att stryka med i lungsot eller något annat. Ibland var han bättre och

Hans fäders gud — 6 onibland sämre, och hon ville inte lämna honom, förrän det var slut med honom. Jag gick bort till hans tält, innan jag gav mig i väg, för att se efter hur länge det kunde dröja, men den gamle kanaljen hade lovat henne till hövdingen, och så snart han fick ögonen på mig blev han så arg, att han fick blodstörtning.

"Kom och hämta mig, Tommy," sa hon, då vi tog avsked av varandra nere vid stranden. "Ja," svarar jag, "när du sänder bud efter mig." Och jag kysste henne som en man och som en förälskad man, tills hon skalv som ett asplöv, och jag var så utom mig, att jag mest hade lust att gå upp och hjälpa farbrodern över gränsen.

Så gav jag mig iväg nedåt Wrangel till, förbi S:t Mary och ända ned till Queen Charlotte, och jag handlade och seglade med whisky och använde skutan till alla möjliga saker. Vintern kom, klar och kall, och jag var tillbaka i Juneau, när budet kom. "Kom," sade budbäraren, hon hade skickat. "Killisnoo säger: kom med detsamma!" "Vad står på?" frågar jag. "Hövdingen George," säger han. "Potlach. Killisnoo bliva klooch."

Ja, det var bitande kallt. Det var en tjutande nordoststorm; det salta vattnet frös lika fort, som det träffade däcket,* och den gamla slupen och jag strävade rakt upp emot den, hundra miles till Dyea. Jag hade en man från Douglas Island till besättning, då jag gav mig i väg, men då vi hade kommit halvvägs, spolades han överbord. Jag kryssade fram och tillbaka ett par

82gånger, men det syntes inte det minsta spår efter honom. —

— Han har tydligen fått kramp av kölden, avbröt Dick berättelsens gång, medan han hängde en av Mol-lys kjolar upp till torkning, och då sjönk han till botten som ett stycke bly.

— Det tror jag också. Nå, jag måste göra färden ensam, och jag var halvdöd, när jag kom till Dyea en mörk kväll. Jag hade strömmen med mig, och jag satte slupen rakt upp på strandbanken. Jag kunde inte komma en tum längre för sötvattnet var bottenfruset. Fall och taljor var så fulla med is, så jag vågade inte fira varken storsegel eller fock. Först tog jag hål på en halvbutelj av lasten — och så gjorde jag allt klart till att segla, och med en filt omkring mig, styrde jag kurs över slätten bort till lägret. Där hölls en stor fest, det var inte att ta fel på. Alla från Chilcat hade kommit i samlad trupp — hundar, småbarn och kanoter — för att inte tala om folket från Dog Ear, Little Sal-mons och Missions. Där hade samlats väl ett halvt tusental infödingar för att fira Tillys bröllop, och det fanns inte en vit man på många miles avstånd.

Det var ingen, som tog notis om mig, där jag gick med filten över huvudet och ansiktet dolt, och jag vadade genom skaror av hundar och ungar, tills jag kom fram i första ledet. Hela tillställningen försiggick på en stor öppen plats mellan träden, där det brann väldiga eldar och där parken var tilltrampad av mockasi-ner, tills den var lika hård som Portlandcement. Vid sidan av mig stod Tilly prydd med pärlor och röda

83dukar, och alldeles intill henne hövdingen George och hans främsta män. Schamanen assisterades av de stora medicinmännen från de andra stammarna, och jag ryste vid att se alla de djävulskonster de hade för sig. Jag överraskade mig själv med att önska att folket i Liverpool nu skulle kunna ha sett mig, och jag tänkte på den ljushåriga Gussie,* vars bror jag klådde upp efter min första resa — bara för att han inte ville att en sjöman skulle slå sig ut för hans syster. Och med Gussies bild i mina tankar, såg jag på Tilly. En löjlig gammal värld, tänkte jag, där en man kommer att vandra vägar, som hans mor inte hade kunnat drömma om att han skulle följa, den gången han låg vid hennes bröst.

Ja, det var det. Då larmet hade nått sin höjdpunkt, och trummorna av valrosshudar ljödo och prästerna sjöngo, sade jag till Tilly: Är du färdig? Du gode gud — inte en sprittning, inte ett ögonkast i min riktning, inte en enda rörelse. "Jag visste du skulle komma," svarade hon så långsamt och fast som ett stilla vårflöde. "Var?" "Den höga stranden vid randen av isen," viskar jag tillbaka. "Spring när jag säger till."

Har jag talat om, att det fanns en otrolig massa eskimåhundar? Nå, men det fanns där — otroligt! Här och där, överallt funnos de — ingenting annat än tama vargar. När rasen börjar att tunna av, låta de dem para sig i skogen med de vilda vargarna, och de slåss som bara satan. Alldeles framför tåspetsarna av min mockasin låg en, och vid hälen en annan. Jag böjde den främstes svans med ett raskt tag, så att det

84knäckte till i den. Och när den bet tänderna tillsamman — där min hand skulle ha funnits — tog jag den andre i nacken och slängde honom rakt i gapet på honom. "Nu!" ropade jag till Tilly.

Du vet själv hur de kan slåss! På ett ögonblick var hundra stycken av dem i vilt slagsmål, och de låg ovanpå varandra och rev och slet i varandra, och kvinnor och barn sprang undan åt alla sidor, och hela lägret råkade i uppror. Tilly hade smugit sig bort och jag följde efter henne. Men då jag såg mig tillbaka över axeln, viskade djävulen mig något i örat och jag kastade av mig filten och gick tillbaka.

Hundarna hade nu drivits från varandra, och det hade börjat att bli lite ordning på det hela. Det fanns ingen som stod, där de skulle vara, så de hade inte lagt märke till att Tilly försvunnit. "Hallå," sade jag och grep hövdingen Georges hand. "Må röken från din potlach ofta stiga mot himlen, och må Sticks bringa dig många skinn till våren!"

Gud förlåte mig, Dick, men han blev alldeles förtjust över att se mig — nu då han hade avgått med segern och firade bröllop med Tilly. Det var en chans till att brösta sig inför mig. Ryktet om, att jag var galen efter henne, hade spritt sig i lägret, och min närvaro gjorde honom stolt. Alla kände mig, då de såg mig utan filten, och började att flina och fnittra. Det var storartat, och jag gjorde det ännu bättre genom att spela dummepeter.

"Vad är det som står på här?" frågade jag. "Vem är det, som håller bröllop?"

85"Hövdingen George," säger schamanen och bugar sig djupt för honom.

"Jag trodde han hade två klooches förut."

"Han taga fler — tre," med en ny bugning.

"Jaså!" Jag vände mig bort, som om det inte intresserade mig.

Men det var inte meningen, och alla började ropa: "Killisnoo! Killisnoo!"

"Killisnoo, vad för något?" frågade jag.

"Killisnoo, klooch åt hövdingen George," snattrade de. "Killisnoo, klooch."

Jag ryckte till och såg på hövdingen. Han nickade och bröstade sig.

"Hon blir aldrig din klooch!" sade jag högtidligt. "Aldrig din klooch," upprepade jag, under det hans ansikte mörknade och han griper efter sin jaktkniv.

"Se!" sade jag och ställde mig i imponerande ställning. "Stor trolldom. Sågo ni röken?"

Jag drog av mig vantarna, kavlade upp ärmarna och gjorde några fäkttag i luften.

"Killisnoo!" ropar jag. "Killisnoo! Killisnoo!"

Jag lovade således trolldom, och de började bli rädda. Allas ögon vilade på mig, och det fanns ingen, som hade tid att se efter, att Tilly inte var där. Så kallade jag igen på Killisnoo — tre gånger, och väntade, och så tre gånger till. Alltsamman för att föra dem på villospår och göra dem oroliga. Hövdingen George kunde inte gissa, vad jag höll på med, och ville göra slut på narrspelet, men schamanerna sa, att han skulle vänta och att de nog skulle hålla reda på mig

86— eller något i den vägen. Och förresten var han en vidskeplig krake, så jag inbillar mig, att han var lite rädd för den vite mannens trolldom.

Så ropade jag på Killisnoo, ett långdraget rop, dämpat rop, liksom ett vargtjut, till dess kvinnorna skakade i hela kroppen, och männen såg mycket betänksamma ut.

"Se!" jag sprang fram och pekade mitt i en klunga indiankvinnor — du vet, att det är lättare att narra kvinnor än män. "Se!" och jag lyfte fingret, som om jag följde en fågels flykt. Uppåt — uppåt, och jag låtsade, som om jag följde den med ögonen, till den försvann i luften.

"Killisnoo!" ropade jag och såg på hövdingen George, under det jag åter pekade upp i luften. "Killisnoo!"

Så sant mig Gud hjälpe, Dick — jag narrade dem verkligen. Minst hälften av dem såg Killisnoo försvinna upp i luften. De hade druckit av min whisky vid Juneau, och jag kan tänka mig, att de har sett ännu underligare syner. Vårför skulle jag inte kunna göra detta, jag som sålde onda andar i korkade flaskor? Några av kvinnorna skrek högt, och alla viskade med varandra. Jag lade armarna i kors och höll huvudet högt, och de drog sig längre bort från mig. Nu var stunden inne för mig att gå. "Grip honom!" ropade hövdingen George. Tre eller fyra stycken gick lös på mig, men jag snurrade runt och gjorde ett par utfall som för att sända dem efter Tilly och pekade upp i luften. Röra mig? Inte för all världens rikedom. Höv-

87dingen George höll ett långt tal till dem, men han kunde inte få dem att flytta en fot. Så gjorde han min till att själv gripa mig, men jag upprepade mina konster, och hans kurage försvann mellan fingrarna på honom.

"Låt dina schamaner göra lika stora underverk, som dem jag har gjort här i kväll," säger jag. "Låt dem kalla Killisnoo ned från himlen, dit jag har sänt henne." Men medicinmännen kände sin begränsning. "Må edra kloocher föda er söner, så talrika som laxens yngel," sade jag i det jag vände mig om för att gå, "och må edra totempålar länge hålla sig upprätta i landet och röken från edra bål ständigt stiga mot himlen."

Men om de lurade krakarna kunde ha sett mig hoppa som en vilde i riktning mot slupen, så fort jag kommit utom synhåll, så skulle de ha trott, att jag blivit offer för mina egna trollkonster. Tilly hade hållit sig varm genom att hugga bort isen, och allt var klart till att kasta loss. Du gode gud, vad det gick undan, med den tjutande vinden i hälarna på oss och de stelnande brottsjöarna ständigt sköljande över oss. Med alla luckor stängda och mig själv vid rodret och Tilly hackande bort isen, höll vi på halva natten, till dess jag satte slupen i land vid Porcupine, och vi låg frysande på stranden i våra våta filtar, ja, och Tilly torkade tändstickorna på sitt bröst.

Så jag tror nog, att jag kan tala om kvinnor. I sju år, Dick, levde vi som man och hustru och delade goda och onda dagar. Och så dog hon, mitt i vintern,

88dog i barnsäng uppe vid Chilcatstationen. Hon höll min hand till det sista, och det fanns is på innersidan av dörren, och tjock is på fönstret. Utanför ensamma vargtjut och stillhet, innanför döden och stillhet. Du har aldrig hört den stillheten, Dick, och bed till Gud, att du heller aldrig må komma att höra den, när du sitter vid en dödsbädd. Höra den? Ja, tills man tycker att andedräkten ljuder som en siren, och hjärtat hamrar, hamrar och slår som bränningen mot stranden.

Hon var en Siwash, Dick, men en kvinna. Vit, Dick, vit alltigenom. Strax innan slutet säger hon: "Göm alltid min fjäderdyna, Tommy, hör du — alltid!" Så slog hon upp ögonen, och smärtan talade ur dem: "Jag har varit en god kvinna för dig, Tommy, och därför vill jag att du skall lova ... lova ... (Det var som om hon inte kunde få fram orden) ... att när du gifter dig, så skall det vara med en vit kvinna. Inte mera Siwash, Tommy. Det finns massor med vita kvinnor nedåt Juneau. Dina egna kalla dig 'indiankvinnans man'. Kvinnor av din egen ras vända sig bort på gatan, och du kan inte gå till deras stugor som andra män. Varför? Din hustru Siwash. Är det inte så? Och det är inte bra. Därför dör jag. Lova mig det, och kyss mig som bevis på, att du lovar mig det."

Jag kysste henne, och hon viskade: "Det är gott!" och domnade så åter bort. Och till sist, då slutet var så nära, att jag måste lägga örat till hennes läppar, gjorde hon en sista ansträngning: "Kom ihåg, Tommy, kom ihåg min fjäderdyna." Och så dog hon i barnsäng uppe vid Chilcatstationen. —

89Tältet krängde över och blev nästan alldeles sammanklämt av stormen. Dick stoppade åter sin pipa, medan Tommy lagade teet och satte det åt sidan på spisen, så att det kunde vara färdigt till Molly kom tillbaka.

Och Molly med de blixtrande ögonen och yankee-blodet? Förblindad, snubblande, kravlande på händer och knän, utan att kunna draga andan i den våldsamma blåsten, styrde hon fram mot tältet. På ryggen hade hon ett

väldigt bylte, som blåsten av all makt slet och ruskade i. Hon drog kraftlöst i de sammanbundna tältflikarna, men det var Tommy och Dick som löste knutarna för henne. Så gjorde hon en sista kraftansträngning, tumlade in och föll utmattad omkull på golvet.

Tommy lossade remmarna och befriade henne från packningen. Då han lyfte upp den, hördes ett klirrande av grytor och pannor. Dick, som höll på att hälla whisky i ett krus, gav sig tid att blinka åt Tommy, och Tommy blinkade tillbaka. Hans läppar spetsade sig till det enda ordet "kläder", men Dick skakade förebrående på huvudet.

— Hör nu här, min flicka! sade han, då hon hade druckit whiskyn och kryat på sig lite. Här är några torra klutar. Se nu till att komma i dem. Vi ska ut och sätta extra stag på tältet. När ni är färdig kallar ni på oss, så kommer vi in och får vår middag. Ni behöver bara ropa.

— Gud hjälpe mig, om det inte har slipat av de

90skarpa kanterna för denna resan, väste Tommy, medan de låg och kröp samman i lä av tältet.

— Ja, men det är just de skarpa kanterna som gör, att det är något med henne, svarade Dick, i det han dök för en väldig salva av isbark, som piskade om ett av hornen på tältet. Det är samma skarpa kanter, som du och jag har, Tommy, och samma skarpa kanter, som våra mödrar hade före oss.

*

Mannen med ärret

Jakob Kent hade i hela sitt liv lidit av girighet. Detta hade å sin sida framkallat en kronisk misstänksamhet hos honom, och hela hans karaktär hade blivit så förvriden av detta, att han var en mycket obehaglig man i både handel och vandel. Han hade också benägenhet att gå i sömnen, och han var mycket envis, när han hade satt sig något i sinnet. Han hade ända från barndomen arbetat som vävare, till dess Klondikefebern hade fått makt med honom och drivit honom bort från vävstolen. Hans stuga stod halvvägs mellan Sixty Mile Post och Stuart River, och de män, som brukade följa slädspåret till Dawson, liknade honom vid en rovriddare, som satt högt uppe i sin fasta borg och krävde tull av de karavaner, som använde hans dåligt hållna vägar. Eftersom det krävdes ett visst mått rafflande historier för att frammana denna gestalt, voro de mindre civiliserade vägfararna från Stuart River mera benägna för att beskriva honom på ett ännu mera primitivt sätt, varvid man särskilt lademärke till de mycket kraftiga adjektiven som användes.

Denna stuga, var, inom parantes sagt, icke hans egen, utan hade för några år sedan byggts av ett par guldgrävare, som på detta sätt hade tjänat sitt uppehälle. De hade varit mycket gästfria unga män, och även sedan de hade lämnat stugan, gjorde de resande, som kände till stället, till regel att komma fram dit vid mörkrets inbrott. Den låg mycket bekvämt till, ty det besparade dem både tid och besvär med att tälta; och det var en oskriven lag, att den man, som sist lämnade stugan, lagade att det fanns ett ordentligt fång bränsle till den nästa. Det gick icke en natt, utan att ända till ett halvt dussin män sökte skydd i stugan. Jakob Kent lade märke till detta, begagnade sig av besittandets makt och blev boende kvar. Efter den tiden måste de trötta resenärerna betala en avgift på en dollar per huvud för att få lov att sova på golvet, och Jakob Kent vägde upp guldstoftet och underlät aldrig att lura dem på vikten. Dessutom ordnade han det alltid så, att hans gäster, som ständigt kommo och gingo, höggo ved och bar vatten för honom. Detta var rent prejeri, men hans offer voro medgörliga människor, och fastän de avskydde honom, tilläto de honom likväl att leva högt på sina synder.

En eftermiddag i april satt han utanför sin dörr — liksom en rovgirig spindel och undrade över att den tillbakavändande solen brände så varmt, samtidigt med att han höll ett öga på slädspåret för att se efter annalkande flugor. Yukon låg nedanför hans fötter, ett

93hav av is, som försvann vid de tvä stora krökningarna mot norr och söder och höll drygt sina två miles från

strand till strand. Över dess ojämna yta gick färdvägen, ett smalt, försänkt slädspår, aderton tum brett och tvåtusen miles långt, med flera förbannelser utösta över varje fotsbredd än någon annan väg i och utanför hela kristenheten.

Jakob Kent var på särskilt gott humör denna eftermiddag. Han hade satt rekord föregående natt och sålt sin gästfrihet till icke mindre än tjugoåtta gäster. Helt visst hade det varit mycket obehagligt, och fyra stycken hade snarkat under hans koj hela natten igenom, men å andra sidan hade det ökat bra i vikt i den pung, där han förvarade sitt guldstoft. Denna pung med dess glittrande gula härlighet var på en gång hans tillvaros högsta fröjd och dess största plåga.

I dess trånga gömma rymdes både himmel och Helvete. Eftersom det på grund av sakens natur icke fanns något privatliv i hans stuga med dess enda rum, plågades han av en ständig skräck för tjuvar. Det skulle vara mycket lätt för dessa skäggiga främlingar, som sågo ut för att vara i stånd till allt, att ge sig iväg med hans skatt. Han drömde ofta, att detta inträffade, och vaknade, plågad av de onda drömmarna. En utvald samling av dessa rövare hemsökte honom i drömmen, och han kände efter hand igen dem, särskilt den solbrände anföraren med det fruktansvärda ärret på högra kinden. Han var den mest påträngande av hela bandet, och av fruktan för honom hade Jakob Kent i vaket tillstånd gjort flera gömställen i och omkring

94stugan. Efter att ha funnit ett sådant gömställe andades han lättare igen ett par nätter, men endast för att så igen gripa mannen med ärret på bar gärning, då han höll på att dra fram pungen. När han så vaknade mitt i sin vanliga kamp, steg han upp och flyttade pungen till ett nytt och ännu mera listigt gömställe. Det var icke så, att han direkt var ett byte för drömsyner; men han trodde på varsel och tankeöverföring, och han menade, att dessa rövare, som uppträdde i hans drömmar, voro en astral bild av verkliga personer, som i sådana ögonblick, var nu än deras kroppar tillfälligtvis befunno sig, hyste planer på att bemäktiga sig hans skatt. Följaktligen fortsatte han att åderlåta de olyckliga, som kommo över hans tröskel, samtidigt med att han förökade sitt eget bekymmer med varenda smula guldstoft, som kom i pungen.

Under det Jakob Kent satt där och solade sig, fick han plötsligt en idé, som fick honom att rusa upp. Livets fröjd hade kulminerat i en ständig vägning och åter vägning av guldstoft; men det hade kastats en skugga över denna angenäma sysselsättning, som han hittills icke hade kunnat skingra. Hans vikter voro för få och för små, ja, i verkligheten var det mesta som kunde vägas med dem, ett och ett halvt skålpund — aderton uns — under det den skatt han hade samlat, belöpte sig till ungefär tre och en tredjedel så mycket. Han hade aldrig kunnat väga det hela på en gång, och därför ansåg han själv, att han gått miste om en ny och högst uppbygglig syn. Att detta förne-. kats honom, hade förspillt halva glädjen över ägandet,

95ja, han kände, att detta hinder i verkligheten gjorde ägandet mindre verkligt och mindre starkt. Det var lösningen av detta problem, som hade flugit genom hans hjärna och hade fått honom att rusa upp. Han såg omsorgsfullt nedåt slädspåret i båda riktningarna. Det fanns ingenting att se, och han gick in i stugan.

Inom några minuter hade han fått bordet avröjt och vågen uppställd. På den ena viktskålen lade han stämplade vikter om femton uns och vägde upp dem med guldstoft på den andra viktskålen. Så utbytte han vikterna mot guldstoft, och där hade han nu precis trettio uns på vågen. De trettio unsen samlade han så på den ena viktskålen och vägde upp den genom att hälla mera guldstoft på den tomma. Nu var hans förråd av guldstoft nästan uttömt, och han svettades kraftigt. Han skälvde av förtjusning och var alldeles överlycklig. Likväl skakade han pungen riktigt grundligt för att få de sista små kornen med, tills jämvikten var förstörd och den ena sidan av vågen sjönk ned mot bordet. Men jämvikten blev återställd med hjälp av några få korn på den andra viktskålen. Han stod med huvudet tillbakaböjt, stel av hänryckning. Pungen var tom, men de möjligheter som vågen rymde, hade blivit obegränsade. Han kunde väga vilket belopp som helst på den, från det minsta lilla guldkorn till pund på pund. Mammon grep honom om hjärtat med sina brännande fingrar. Solen fortsatte på sin bana mot väster, tills dess strålar glimtade in genom den öppna dörren, rakt på vågen med den gyllene bördan. Liksom på en Kleopatras av brons gyllne bröst kastades

96ljuset tillbaka med en egen, varm glöd. Tid och rum existerade icke för honom.

— Gud bevare mig — det där kan du allt köpa åtskilligt med tobak för — eller va?

Jakob Kent snurrade runt, samtidigt med att han sträckte ut handen efter sin dubbelbössa, som stod nära till hands. Men då hans blick föll på den objudne gästens ansikte, vacklade han förfärad tillbaka. Det var ju mannen med ärret!

Mannen såg nyfiket på honom.

— Var bara lugn! sade han med en avvärjande handrörelse. Du ska inte vara rädd för att jag ska göra dig eller ditt fördömda guldstoft något ont. Du är i alla fall en underlig kurre, är du inte, tillfogade han betänksamt då han såg Jakob Kents skakande knän och svetten, som rann nedför hans ansikte.

— Varför rycker du inte upp dig och säger något? fortsatte han, då den andre kämpade för att få luft. Har käften gått i baklås för dig? Eller vad står på?

— Var... var har du fått det ifrån? fick Jakob Kent omsider framstammat, och pekade med skälvande finger på det ohyggliga ärret på den andres kind.

— Det var en skeppskamrat ombord, som märkte mig med en märlspik från storröjeln. Och nu då du har kommit till dig själv igen, så skulle jag gärna vilja fråga dig, vad det angår dig. Det skulle jag tycka om att veta — vad angår det dig? För satan — gör det dig något? Är det inte fint nog för en sådan herre som du? Det skulle jag gärna vilja veta!

— Nej, nej, svarade Jakob Kent och sjönk med ett sjukligt leende ned på en stol. Jag tänkte bara ...

— Har du nånsin sett något liknande? fortfor den andre i trätgirig ton.

— Nej!

— Är det inte vackert att titta på?

— Jo! Jakob Kent nickade bifallande, besluten att rätta sig efter sin ovanlige gäst, men fullkomligt oförberedd på det häftiga utbrott, som skulle bli resultatet av hans försök att visa sig behaglig.

— Din förbannade grötätande son av ett sjöpigg-svin! Hur kan det falla dig in att säga att det är något vackert med det grymmaste märke, som vår Herre har givit en man att dra runt med? Vad menar du, din...

Varpå denne havets hetsige son kastade sig ut i en ström av österländska svordomar, och han blandade gudar och djävlar, stamtavlor och människor, metaforer och vilddjur om varandra på så äkta primitivt manfolksmaner, att Jakob Kent kände sig alldeles förlamad. Han ryggade tillbaka, med armarna lyftade som för att avvärja fysiskt våld. Så fullkomligt modlös var han, att den andre stannade mitt i en storslagen harang och brast i gapskratt.

— Solen har slagit botten ur slädspåret, sade mannen med ärret, då skrattanfallen höllo på att lägga sig. Och jag hoppas att du sätter ordentligt värde på tillfället att få umgås med en man med ett sådant ansikte som mitt. Se nu att få upp ångan i spisen där.

Jag ska sela av hundarna och så ska de ha något att äta. Spara nu inte på bränslet, högtärade, för det finns mera där det kommer ifrån, och du har god tid till att hantera en yxa. Och medan du ändå är i farten med det, kan du också hissa upp en spann vatten. Seså, var nu lite villig — annars ska jag nog sätta liv i dig, för satan!

Det var verkligen något alldeles oerhört — Jakob Kent göra upp eld, hugga ved och hämta vatten — kort sagt, förrätta allt grovarbetet för en gäst! Innan Jim Cardegee hade lämnat Dawson, hade han fått öronen fullproppade med denne landsvägens Shylocks syndaregister, och på hela vägen hit ned hade de talrika offren ständigt omtalat mer och mer om hans fräckheter. Men Jim Cardegee, vilken som alla sjömän satte stort värde på ett skämt, hade, då han kom in i stugan, varit fast besluten att få mannen, som bebodde den, till att skruva ned sitt övermod ett pinnhål eller två. Att det hade lyckats över förväntan, kunde han inte undgå att lägga märke till, fastän han inte hade en aning om den roll, som ärret på hans kind hade spelat i detta sammanhang. Men fastän han icke förstod

anledningen, såg han likväl den rädsla det uppväckte, och beslutade sig för att utnyttja det lika skoningslöst, som en modern affärsman kunde tänka sig att utnyttja en särskilt utsökt vara.

— Det måste jag säga — du kan gott göra något när det ska vara! sade han beundrande, där han stod och såg på, medan hans värd arbetade. Du skulle sannerligen aldrig ha tagit hit upp för att gräva guld

99— nej, det skulle du inte! Det är till värdshusvärd vår herre har ämnat dig. Jag har så ofta hört de andra tala om dig, både uppåt och nedåt floden, men aldrig hade jag trott att du var en så rask karl, nej, gud hade jag ej!

Jakob Kent kände en ursinnig lust att försöka sin hagelbössa på honom, men den förtrollning, som ärret övade på honom, var för stark. Detta var den verklige mannen med ärret, den man, som så ofta plundrat honom i hans fantastiska drömmar. Detta var det förkroppsligade väsendet av den varelse, vars astralkropp hade blivit invävd i hans drömmar, den man, som så ofta hade haft ont i sinnet mot hans skatt, och därför — han kunde icke draga någon annan slutledning — hade nu denne man med det fruktansvärda ärret kommit för att i egen person beröva honom hans egendom. Och detta ärr! Han kunde lika lite taga ögonen från det, som han kunde stanna sitt hjärtas slag. Hur mycket han än ansträngde sig, sökte de sig ständigt tillbaka till det — lika oundgängligt som kompassnålen till den magnetiska polen.

— Generar det dig? frågade Jim Cardegee plötsligt med dånande stämma, under det han såg upp från filtarna, han höll på att breda ut på golvet, och mötte den andres förhäxade blick. Jag har en känsla av, att du skulle göra bäst i att reva segel, släcka lanternan och gå till kojs, när du har så förbannat ont av det. Ja, sätt i gång med det, din svabb, eller ska jag komma och lägga av dina pikefall — för fanken!

Jakob Kent var så nervös, att han måste pusta tre

100gånger för att släcka tranlampan, och så kröp han in mellan filtarna, utan att ens ta av sig mockasinerna.

Sjömannen snarkade snart av hjärtans lust på sitt hårda läger på golvet, men Kent låg och stirrade ut i mörkret, med ena handen på bössan, fast besluten att icke sluta ögonen på hela natten. Han hade icke haft tillfälle att gömma undan sina fem skålpund guld, och de låg i ammunitionslådan vid huvudgärden av hans koj. Men hur mycket han än ansträngde sig, föll han till slut i sömn med vikten av sitt guldstoft tungt vilande på sin själ. Om han nu icke oförvarandes hade fallit i sömn under ett sådant sinnestillstånd, skulle sömngångar ed jävulen icke blivit ditlockad, och Jim Cardegee skulle icke ha gått på guldjakt med en vaskpanna följande dag.

Elden kämpade en hopplös kamp, men dog så helt bort, medan frosten trängde in genom de mossklädda bjälkarna och gjorde luften i rummet isande kall. Hundarna utanför höllo upp att tjuta, och sammanknipna i snön drömde de om ett paradis, där det fanns fullt upp med lax och där det icke fanns slädförare och andra stränga herrar. Inne i stugan låg sjömannen och rörde sig icke ur stället, under det att hans värd kastade sig rastlös fram och tillbaka, ett byte för underliga fantastiska drömmar. Då midnattstimman närmade sig, kastade han plötsligt av sig filtarna och steg upp. Det var högst besynnerligt, att han kunde göra vad han gjorde, utan att tända ljus. Kanske var det på grund av mörkret, som han gick omkring med slutna ögon, eller var det av fruktan för att se det hemska

101ärret på gästens kind; men hur det nu var eller icke var, ett faktum är, att han med slutna ögon öppnade ammunitionslå^dan, tömde en tung laddning i mynningen på sin bössa, utan att spilla det allra minsta, drev det ned med dubbla slag av laddstaken, lade allt på sin plats igen och sökte sig tillbaka till sin koj.

Just som dagsljuset lade sina stålgrå fingrar på pergamentfönstret, vaknade Jakob Kent. Han vände sig om på armbågen, lyfte på locket och tittade ned i ammunitionslådan. Vad han där såg eller icke såg, hade en märkvärdig verkan på honom, när man tar hans nervösa temperament i betraktande. Han såg på den sovande mannen på golvet, stängde försiktigt locket och rullade om på ryggen. Det var en märkvärdig ro över hans ansikte. Icke en muskel rörde sig, och det fanns icke minsta tecken till upphetsning eller nervositet. Han låg länge och övertänkte saken, och då han stigit upp och började att gå omkring i stugan, gjorde han det lugnt och behärskat, utan buller eller brådska.

Det förhöll sig händelsevis så, att en väldig trätapp blivit indriven i takbjälken rakt över huvudet på Jim

Cardegee. Mycket försiktigt slängde Jakob Kent ett halvttumstjockt manillarep över den och drog bägge ändarna ned till golvet. Den ena ändan band han om livet på sig själv, och av den andra ändan gjorde han en snara. Så spände han hanen på sin bössa och lade den inom räckhåll bredvid en massa remmar av älghud. Med en viljeansträngning tvang han sig till att se på ärret, slog snaran om halsen på den sovande och drog till genom att kasta sig tillbaka med hela sin

102tyngd, samtidigt med att han grep bössan och riktade den mot sjömannen.

Jim Cardegee vaknade halvkvävd och förvirrad och stirrade ned i två stålrör.

— Var är det? frågade Kent i det han samtidigt släckte på repet.

— Din förbannade ... uh ...

Jakob Kent kastade sig längre tillbaka, så att den andre höll på att kvävas.

— Din satans usl.... uh ...

— Var är det? upprepade Kent.

— Vad för något? frågade Cardegee, så snart han kunde dra andan.

— Guldet.

— Vad för guld? frågade den förvirrade sjömannen.

— Det vet du mycket väl — mitt guldstoft.

— Jag har inte sett till det. Vad tar du mig för? En kassakista? Och vad har jag förresten att göra med det?

— Kanske du vet det, och kanske du inte vet det, men jag ska i varje fall klämma luften ur dig, tills du vet det. Och om du lyfter en hand, så skjuter jag dig en kula för pannan.

— Du store tid! väste Cardegee, då repet åter stramade till.

Kent släckte lite på repet, och sjömannen vände och vred på sin hals för att bli fri från trycket, tills han lyckades lossa snaran en smula och få arbetat den så högt upp, att trycket kom mitt under hakan.

103—- Nåå? frågade Kent, som stod och väntade på bekännelsen.

Men Cardegee grinade.

— Kör du bara på med att hänga mig, din fördömde, gamla grytslickare!

Och så gick det, som sjömannen hade förutsett, tragedin förvandlades till fars. Cardegee var den tyngste av de två, och Kent, som kastade sig bakåt och nedåt, kunde inte lyfta honom upp från golvet.

Fastän han ansträngde sina krafter till det yttersta, stodo alltid sjömannens fötter kvar på golvet, så att de buro en del av hans tyngd. Den övriga delen vilade på repet under hakan.

Då Kent icke kunde lyfta upp honom från golvet, klamrade han sig fast vid honom, fast besluten att långsamt kväva honom och få honom att säga, var han hade gjort av skatten. Men mannen med ärret ville icke låta strypa sig. Det gick fem, tio, femton minuter, och så släppte Jakob Kent i förtvivlan ned sin fånge.

— Nåja, sade han och torkade svetten av pannan, om du inte vill hängas, så ska du skjutas. Det finns ju folk, som inte är födda till att hängas.

— Jo, det kommer att bli ett vackert spektakel, du kommer att ställa till härinne. Cardegee kämpade för att vinna tid. Hör nu ... nu ska jag säga dig något... vi ska båda två lägga våra kloka huvud ihop och försöka räkna ut, hur vi ska göra. Du har förlorat en del guldstoft. Du säger, att jag vet var det finns, och jag

104säger, att jag inte gör det. Låt oss nu ta en observation och bestämma kursen.

— Du store tid! föll den andre honom i talet, spefullt härmande den andres sätt att tala. Jag ska nog bestämma

alla kurser, som ska bestämmas i denna kajuta, och om du rör dig ur stället, så får du en kula i kroppen — och det så säkert som något!

— För min mors skull...

— ... som Gud måtte se i nåder till, om hon ömmar för dig. — Jaså, det trodde du? Sjömannen gjorde ett försök att gå anfallsvis tillväga, men Jakob Kent förekom honom genom att pressa den kalla mynningen mot hans panna. — Ligg stilla bara! Om du rör dig så mycket som en handsbredd, så är det ute med dig.

Det var ett tämligen besvärligt arbete, ty han måste hela tiden passa på att icke komma för långt bort från bössan, så att han icke kunde nå avtryckaren, men han var vävare, och inom några minuter hade han bundit sjömannen till händer och fötter. Så släpade han ut honom och lade honom vid sidan av stugan, där han hade utsikt över floden och kunde se solen arbeta sig upp till sin middagshöjd.

— Nu får du frist till middag, och så...

— Vad då?

— Då sänder jag dig rakt ner i helvetet. Men om du talar rent ut och bekänner så ska jag behålla dig, tills nästa avdelning av den ridande polisen kommer förbi.

— Gud straffe mig, om det inte är en skön förklaring! Här ha vi mig — oskyldig som ett lamm, och

105här ha vi dig med en skruv lös i huvudet, och du vill sända mig rakt in i helvetet. Din förbannade gamle rövare! Din...

Jim Cardegee öppnade för hela sitt förråd av svordomar och överträffade till och med sig själv. Jakob Kent drog ut en stol åt sig för att njuta dem i ro. Då sjömannen hade uttömt alla tänkbara sammanställningar av sitt ordförråd, började han i all stillhet att tänka riktigt grundligt över sakerna, och han följde ständigt solen med ögonen, som med otillbörlig hast arbetade sig upp över himlens östliga båge. Hans hundar, som voro förvånade över att de icke för länge sedan hade blivit spända för släden, trängde sig samman om honom. Hans hjälplöshet gjorde ett starkt intryck på djuren. De kände, att något var galet, även om de icke visste vad, och de trängde sig tillsamman om honom och gåvo tjutande sin medkänsla luft.

— Upp! Marsch, ni Siwashes! ropade han under det han, slingrande sig som en mask sparkade till dem och upptäckte att han låg vid randen av en grop. Så snart djuren hade skingrats, började han fundera över, vad denna grop kunde vara värd, ty han kände att den fanns där, fastän han icke kunde se den. Och det varade icke heller länge, innan han kom till en riktig slutsats. Han sade till sig själv, att människorna av naturen äro lata. De göra icke mer än de äro tvungna till. När de bygga en hydda, måste det läggas jord på taket. Från detta var det logiskt att sluta sig till, att man icke vill bära denna jord längre än nödvändigt. Därför låg han vid randen av det hål, varifrån den jord

106hade blivit tagen, som utgjorde taket på Jakob Kents stuga. Och om denna vetskap blev rätt utnyttjad, sade han till sig själv, skulle den möjligen kunna skaffa honom någon tidsutdräkt, och så vände han sin uppmärksamhet till älghudsremmarna, med vilka han var bunden. Hans händer voro bakbundna, och de voro våta av beröringen med snön. Han visste, att när ogarvat läder blev fuktigt, hade det benägenhet till att sträcka sig, och han försökte, utan någon synbar ansträngning, att sträcka dem mera och mera.

Han följde slädspåret med giriga blickar, och då han i riktning mot Sixty Mile ett ögonblick såg en mörk fläck dyka upp mot den vita bakgrunden av en isstockning, kastade han en bekymrad blick på solen. Den hade nu nästan nått zenit. Gång på gång såg han den svarta fläcken arbeta sig upp över isban-karna och sjunka ned i sänkorna mellan dem, men han vågade icke kasta mer än en flyktig blick ditåt av fruktan för att väcka sin fiendes misstanke. En gång, då Jakob Kent reste sig och uppmärksamt såg nedåt slädspåret, blev Cardegee mycket rädd, men hundsläden hade kommit in på ett stycke väg, som gick parallellt med en isstockning, och fortfor att vara utom synhåll, tills faran var över.

— Jag ska nog uppleva att få se dig i galgen för det här! hotade Cardegee, med ett försök att vända den andres uppmärksamhet på sig. Och du ska komma att ruttna i helvetet för det här — ja, det kan du tro, att du ska!

— Hör, ropade han efter en ny paus, tror du på

107spöken? Då Jakob Kent ryckte till, visste han, att han var inne på rätt spår och fortsatte: Se, ett spöke har rätt att hemsöka en man, som inte gör precis vad han har sagt att han skall göra, och du kan inte ge mig respass förrän åtta glas — jag menar klockan tolv — inte sant? För om du gör det, så kan det hända, att jag hemsöker dig! Hör du? En minut, en sekund för tidigt, och jag kommer att hemsöka dig — så sant mig Gud hjälpe, gör jag inte det!

Jakob Kent såg tvivlande ut, men vågade icke säga något.

— Hur är det med din kronometer? Vad är din longitud? Hur kan du veta att din klocka går riktigt? fortsatte Cardegee i det fåfänga hoppet att kunna lura sin bödel på ett par minuter. Är det polistid, du har, eller är det kompaniets? För om du gör det innan klockan slår tolv, så får du aldrig vara ifred för mig. Jag säger dig på förhand. Jag går igen. Och om du inte noggrant vet vad klockan är, hur kan du då vara säker på det? Det skulle jag just vilja fråga om, hur kan du vara säker på det?

— Jag ska nog passa tiden, svarade Jakob Kent. Har en solvisare här.

— Åh, prat! Duger inte — kan skilja på trettitvå grader.

— Märken gjorda.

— Hur har du burit dig åt med det? Kompass?

— Nej, efter Nordstjärnan.

— Att lita på?

— Alldeles säkert.

108Cardegee stönade och stal sig till att se nedåt slädspåret. Släden hade nu nått till en sluttning en mile borta, och hundarna sprungo i fullt trav, lätt och utan ansträngning.

— Hur nära är skuggan nu från linjen?

Kent gick bort till det primitiva uret och studerade det.

— Tre streck, förklarade han efter en omsorgsfull undersökning.

— Hör, du, vill du ropa åtta glas, innan du skjuter av geväret, säg?

Kent svarade ja och försjönk åter i tystnad; remmarna om Cardegees handleder sträckte sig långsamt, och han hade redan begynt att arbeta på att få händerna fria.

— Hur nära är skuggan nu?

— Ett streck.

Sjömannen vred på sig lite för att vara säker på, att han skulle falla ned i gropen i rätta ögonblicket, och samtidigt fick han den första bukten av remmarna över händerna.

— Hur nära?

— Ett halvt streck. I detsamma hörde Kent det knarrande ljudet av medar och vände ansiktet mot slädspåret. Mannen som körde låg på magen på släden, och hundarna rusade framåt raka vägen till stugan. Kent vände sig hastigt om och lyfte bössan till axeln.

— Det är inte åtta glas än! invände Cardegee. Och jag kommer att gå igen — kom ihåg det!

109Jakob Kent betänkte sig. Han stod vid sidan av solvisaren, kanske tio steg från sitt offer. Mannen på släden måste ha sett, att något ovanligt var på färde, ty han hade rest sig på knäna och piskade som en rasande på hundarna.

Skuggan nådde linjen, och Kent lade ögat till siktet.

— Håll dig redo! sade han högtidligt. Åtta gl...

Men en bråkdel av en sekund för tidigt hade Carde-

gee fallit baklänges ned i gropen. Kent tog fingret från avtryckaren och sprang bort till gropen. "Pang"! Bössan exploderade rakt framför ansiktet på sjömannen, då han reste sig. Det kom emellertid ingen rök ur mynningen, men däremot slog en väldig flamma ut från sidan i närheten av kolven, och Jakob Kent föll till marken. Hundarna kommo rusande uppför sluttningen och släpade släden över honom, och mannen, som körde hoppade av i samma ögonblick, som Jim Cardegee fick sina händer fria och kom upp ur gropen.

•— Jim! Den nykomne kände honom. Vad står på här?

— Vad som står på? Ingenting alls. Det är jag, som har sådana här småsaker för mig för min hälsas skull. Vad som står på, din förbannade idiot? Vad som står på, säger du? Hjälp mig loss, annars ska du få se på annat! Raska på nu lite — om du inte vill att jag ska skura däcket med dig!

— Uff! tillade han, då den andre hade börjat skära av remmarna med sin slidkniv. Vad som står på — det skulle jag tycka om att veta. Kan du kanske säga mig vad som står på? Din torsk!

110Jakob Kent var stendöd, då de rullade honom om på sidan. Bössan, en tung gammaldags mynningsladdare, låg vid sidan av honom. Stål och trä hade skilt sig åt. Vid tjockändan av högra pipan fanns där en gapande remna, flera tum lång. Sjömannen tog nyfiket upp den. En glittrande ström av guld rann ut genom remnan och i samma ögonblick förstod Jim Cardegee, hur det hängde ihop.

— För tusan! utbrast han. Det var det styvaste jag sett! Här är hans förbannade guldstoft. Gud straffe mig och dig med, Charlie, om du inte springer in och hämtar en vaskpanna!

*

Jan den oförbätterlige

Ty varken Guds eller mänskors lag når nord om graden femtiotre.

Jan rullade om på sidan, klösande och sparkande. Han kämpade med händer och fötter, och han kämpade en förtvivlad kamp. Två av de tre män, som klamrade sig fast vid honom, ropade till varandra, hur de skulle bära sig åt, och stredo för att tygla den kort-växte, lurvige djävul, som ej ville låta sig tyglas. Den tredje mannen galltjöt. En av hans fingrar befann sig mellan Jans tänder.

— Låt nu bli att bråka Jan, och ta det lite med ro, stönade Röde Bill och lade armen om halsen på Jan, så att han höll på att kväva honom. Varför i all världen kan du inte låta hänga dig stilla och fridfullt, som en ordentlig mänska?

Men Jan släppte icke sitt tag i den tredje mannens finger, och han rullade sig över tältgolvet in mellan grytor och pannor.

— Du är ingen gentleman, förebrådde Taylor, vars kropp måste följa efter fingret och försöka anpassa sigefter varje ryck av Jans huvud. Du har dödat Gordon, en så tapper och rättskaffens kavaljer, som nånsin har kört nedåt slädspåret efter hundar. Du är en mördare och en ärelös person.

— Och du är ingen god kamrat heller, föll Röde Bill honom i talet. Om du vore det, så skulle du låta oss hänga dig, utan allt larm och skrålande. Seså Jan, var nu ordentlig! Låt bli att göra oss mer bekymmer. Var bara lugn — så ska vi hänga dig ordentligt och få ett slut på detta.

— Tag i alle man, skrek sjömannen Lawson. Kör ner hans huvud i böngrytan och sätt på locket.

— Men mitt finger ... invände Taylor.

— Så låt fingret ryka! Det är alltid i vägen.

— Men jag kan inte, mr Lawson. Det är långt nere i halsen på det aset, och det är nästan bitet tvärs igenom.

— Klart att vända! Under det Lawson gav denna varning, lyfte Jan sig till hälften upp, och den kämpande fyrklövern rullade över mot den andra sidan av tältet, in i ett verkligt virrvarr av skinn och filtar. De undgingo knappast liket av en man, som låg orörlig och blödde av ett bösskott i halsen.

Och orsaken till allt detta, var det vanvett, som hade gripit Jan, det vanvett, som griper en man, som har flängt sönder jordens hårda yta och länge legat och tumlat runt under villkor så hårda och primitiva, som i tidernas morgon, en man, för vars inre öga hemlandets feta dalar visar sig, och vars näsborrar vädrar lukten av hö och gräs och blommor och nyplöjd jord.

Hans fäders gud — 8

113Under fem iskalla år hade Jan arbetat härpå —. Vid Stuart River, Förty Mile, Circle Koyokuk, Kozebue hade han sått sin säd under trista, stränga villkor, och nu var det Nome, som inhöstade frukten — icke Nome med de gyllene stränderna och guldsanden, utan Nome, som det var 1897, innan Anvil City hade blivit anlagd eller Eldoradodistriktet organiserat. John Gordon var yankee och borde ha varit klokare. Men han grälade på Jan vid en tidpunkt, då dennes blodsprängda ögon flammade och hans tänder skuros i pina. Och därför fanns det en lukt av salpeter i tältet, och den ene låg alldeles stilla under det den andre kämpade som en råtta, vilken har trängts in i en krok och icke ville låta hänga sig på det anständiga och fredliga sätt, som hans kamrater föreslog.

— Ja, förlåt, mr Lawson, men innan vi fortsätta med det här spektaklet, så skulle jag vilja säga, att det skulle vara en god idé att försöka bända det här kreaturets tänder från varandra. Han vill ju varken bita av eller släppa. Han är så listig som en orm, mr Lawson, så listig som en orm.

— Låt mig försöka med yxan! ropade sjömannen. Låt mig få yxan! Han sköt eggen tätt intill Taylors finger och begagnade mannens tänder som underlag. Jan höll fast och andades genom näsan, frustande som en späckhuggare. Stötta nu allesamman! Nu går det.

— Tack, tack... det lättade utomordentligt! Och Taylor försökte att slå sina armar om offrets vilt sparkande ben.

Men Jan rätade upp sig i fullt bärsärkaraseri; blö-

114dande, fradgande, svärjande, under det de fem årens istäcke plötsligt smälte i en flammande helveteseld. De tumlade fram och tillbaka, stönande och svettande likt något cyklopiskt, mångbent vidunder, som hävt sig upp från djupet. Lampan slogs omkull och dränktes i sitt eget fett, medan det svaga middagsljuset knappast förmådde tränga in genom tältets smutsiga segelduk.

— För Guds skull Jan, försök att komma till dig själv igen! bad Röde Bill. Vi vill inte göra dig något ont eller döda dig eller något sådant. Vi vill ju bara hänga dig, och så ställer du till ett sådant oväsen, att det är rent förskräckligt. Tänka sig, att ha färdats tillsamman med en man så länge och så bli behandlad på detta sätt. Det skulle jag aldrig ha trott om dig, Jan!

— Han har för stark styrfart. Se att få tag i hans ben, Taylor, och hyva honom hit över.

— Ja, mr Lawson.

— Pressa emot med hela er tyngd, när jag säger till. Kentuckybon trevade omkring i det dystra dunklet. Så, passa på nu!

Som en mäktig våg vacklade och tumlade ett fjärdedels ton människokött in mot väggen. Tältpinnar och stag röko, och tältet föll samman och insvepte de kämpande i sina smutsiga veck.

— Du gör det bara mer besvärligt för dig själv, fortsatte Röde Bill, under det han samtidigt tryckte båda sina tummar mot en hårig strupe, vars ägare han höll fast under sig. Du har redan vållat oss besvär nog, och det kommer att ta en halv dag att få

115alltsamman i ordning igen när vi ha hissat upp dig.

— Jag måste be dig släppa, flämtade Taylor.

Röde Bill brummade och släppte sitt tag, och de

två männen kravlade ut i det fria. Samtidigt sparkade Jan till sjömannen, så att han kom fri från honom, och satte av i vild fart bort över snön.

— Hej där, ni lata drumlar! Buck! Bright! Efter honom! Kasta omkull honom! ropade Lawson och satte av i snön efter den flyende mannen. Buck och Bright, följda av de andra hundarna, sprungo om honom och hann raskt upp mördaren.

Det fanns intet förnuftigt skäl för dessa män att göra detta, ingen förnuftig orsak för Jan att springa sin väg, och ingen förnuftig orsak för dem att försöka hindra honom i det. Åt den ena sidan sträckte sig de öde snömarkerna, åt den andra det isbelagda havet. Utan föda eller skydd mot kölden kunde han icke komma långt. Allt, de hade att göra, var att vänta, tills han kom tillbaka till tältet, som han nödvändigtvis måste göra, när köld och hunger fick bukt med honom. Men dessa män gav sig icke tid till att tänka. De voro allesamman gripna av vanvett. Dessutom hade blod blivit utgjutet, och blodtörsten hade kommit upp i dem, häftig och brännande. "Hämnden är min," säger Herren, men han säger det under mildare luftstreck, där den varma solen stjäler människornas energi. Men i Nordlandet har man gjort den upptäckten, att bönen endast leder till något, när man har muskler att stödja den med, och man har vant sig vid att reda sig på egen hand. Gud finns överallt, säges det, men under

116halva året kastar han skugga över landet, så att de icke kunna finna honom, och därför famla de omkring i mörkret, och man kan icke undra över, att de ofta tvivla och anse, att det är något i vägen med de tio buden.

Jan sprang som i blindo, utan att akta på var han satte sina fötter, ty han var behärskad av verbet "leva". Att leva! Att få fortsätta att leva! Buck flög genom luften som en grå blixt, men fick icke fast på honom. Mannen slog ursinnigt efter honom och snubblade. Brights vita tänder höggo tag i hans Mackinaw-jacka, och han störtade framstupa i snön. Att leva! Att få fortsätta att leva! Han kämpade lika rasande som någonsin förut mitt i ett böljande virrvarr av män och hundar. Med sin vänstra hand grep han en varghund i nacken, under det han lade armen om halsen på Lawson. Varje gång hunden gjorde en rörelse för att bli fri, var den olycklige sjömannen nära att bli kvävd. Jans högra hand var begravd i Röde Bills tjocka, lockiga peruk, och under dem alla låg Taylor, naglad till marken och hjälplös. Det var omöjligt att göra sig fri från Jan, ty vanvettet gav honom jättekrafter, men plötsligt, utan synbar orsak, släppte Jan sitt tag i sina olika motståndare och rullade lugnt om på rygg. De drogo sig lite tillbaka, tvivlande och misstänksamma. Jan grinade ondskefullt.

— Mina vänner, sade han på sitt rådbråkade språk. Ni bett mig vara hövlighetsfull, und nu jag hövlighets-full. Vad vill ni mit mig?

— Det är rätt, Jan — var bara lugn! sade Röde

117Bill lugnande. Jäg visste väl att du skulle bli förnuftig. Nu ska du bara vara lugn, så ska vi ombesörja det lilla konststycket så nätt och behändigt.

— Ombesörja vad för ett konststycke?

— Hängningen. Och du skulle tacka din Gud, att du har att göra med en man, som kan sin sak. Jag har gjort det mer än en gång därnere i Staterna, och jag kan det.

— Hänga vem? Mig?

— Ja!

— Ha! Ha! Hör på honom — sånt sludder han pratar! Räck mig din hand, Bill, und jag vill stå und låta mig hänga.

Han kom med ansträngning på benen och såg sig omkring.

— Herr Gott! Hör på honom. Han hänga mig! Ho! ho! ho! Jag tror nej! Ja! Jag tror nej!

— Och jag tror jo, din krake, sade Lawson skämtande och skar samtidigt itu ett surrtåg och rullade upp det med betydelsefull omsorg. Det är domaren Lynch som fäller domen i dag.

— Ett ögonblick! Jan drog sig undan den framsträckta snaran. Jag har något att fråga om, und en förslag att göra. Kentucky, du känner domaren Lynch?

— Ja, det är en institution av fria män och hedersmän, och det är en gammal välkänd institution. Överheten kan ibland ta mutor, men domaren Lynch... honom kan man alltid lita på, att han skipar rättvisa utan betalning. Lagar kunna köpas och säljas, men i detta upplysta land är rättvisan lika gratis som den

118luft vi andas, lika stark som den sprit, vi dricker och snabb som . ..

— Håll käft! Försök att bli klar med vad han vill, avbröt Lawson den andres vältaliga föredrag.

— Nåja, Kentucky, så säg mig då... en man slå en annan ihjäl, domaren Lynch hänga den man?

— Om det finns bevis nog... ja, högtärade.

— Och i det här fallet finns det bevis nog för att hänga ett halvt dussin män, Jan, föll Röde Bill honom i talet.

— Håll mun, Bill. Jag tala med dig bakefter. Och nu jag fråga Kentucky en sak till. Om domaren Lynch inte hänga den man, vad så?

— Om domaren Lynch inte hänger den mannen, så går han fri, och hans händer är tvättade rena från blod. Och så har vår stora och härliga författning också sagt: Att ingen man kan bli hotad till livet två gånger för en och samma förbrytelse ... ja, eller något liknande.

— Und de inte skjuta honom, eller slå honom med en klubba i huvudet eller göra mera med honom?

— Nej, sir.

— Gut! Ni höra vad Kentucky säga, alla ni idioter? Nu jag tala till Bill. Du säga du kan din sak, und hänga mig riktigt nätt, va? Inte?

— Det kan du ta gift på, och, Jan, om du vill låta bli att bråka mer, så ska det bli gjort så, att du kan vara riktigt stolt över hela historien. Jag är kännare i de sakerna.

119— Du gott huvud, Bill, und vet besked om många ting... und du vet, att två och en är tre... inte sant?

Bill suckade.

— Und när du har två ting, så har du inte tre... inte sant? Så, följ nu noga med, und jag skall visa dig. Det skall tre ting till för att hänga en man. För det första mannen. Gut! Jag är den mannen. För det andra repet. Lawson har repet. Gut! Och den tredje saken... ni skall ha något till att binda det repet i. Se ut över landet und finn det tredje ting att göra fast repet vid? Va?

Rent mekaniskt läto de blickarna glida ut över isen och solen. Det var ett enformigt landskap, utan alla kontraster och skarpa konturer, trist och öde ... havet med den packade isen, den långsträckta sluttningen ner mot stranden, de låga kullarna, som utgjorde bakgrunden, och över det hela snöns oändliga täcke.

— Inga träd, inga branta klippor, inga stugor, inga telegrafstolpar... ingenting! jämrade Röde Bill sig. Ingenting, som är ordentligt och stort nog till att hissa en fem fots man upp från marken. Jag uppger det.

Han såg begärligt på den del av Jans person, som förbinder huvud och skuldror.

— Jag uppger det! upprepade han i sorgsen ton för Lawson. Kasta repet från dig. Det har aldrig varit guds mening att det skulle bo levande varelser här ... det är nakna sanningen.

Jan grinade triumferande.

— Jag tro jag gå mitt tält und röka en pipa.

120— Så till vida har du rätt, Billy, sade Lawson, men en dumbom är du, det kan du också säga, är den nakna sanningen. Det ska nog en sjöman till för att lära er landkrabbor, hur matpotatis ska skäras. Har ni aldrig nånsin hört talas om en sax? Se här!

Sjömannen arbetade raskt. Från en hög med skräp på den plats, där de hade dragit upp båten på hösten, grävde han fram ett par långa åror. Han band dem tillsamman i nästan rät vinkel, tätt vid ändan av år-bladen. Under årlommarna gjorde han hålor i snön ned till sanden. Vid skärningspunkten fastgjorde han två stag, och ändan av det ena gjorde han fast vid ett isflak vid stranden. Ändan av det andra repet räckte han över till Röde Bill.

— Här, min son, hugg nu fatt i det och hala och dra!

Och till sin fasa såg Jan sin galge resa sig upp i

luften.

— Nej, Nej! ropade han och ryggade tillbaka och lyfte sina knutna händer. Det sker inte! Jag inte låta mig hänga! Kom här, ni idioter! Jag klå er allesamman, en efter en! Jag skall röra upp helvetet! Jag vill göra allt! Och jag vill dö innan jag låter mig hänga!

Sjömannen lät de två andra kämpa med den vanvettige mannen. De rullade och tumlade omkring som rasande och revo upp snö och tundra, medan den vilda kampen inristade en tragisk historia om mänskliga lidelser i det vita täcke, som naturen hade brett ut över jorden, och tid efter annan syntes Jans händer och fötter sticka fram ur den kämpande kaos, tills

121Lawson fick fatt i dem och band dem med rep. Sparkande, rasande, utstötande fruktansvärda svordomar blev han besegrad och bunden tum efter tum och släpad bort till det ställe där den obönhörliga saxen låg som en jättestor passare på snön. Röde Bill lade snaran till rätta och placerade bödelsknuten rakt under det vänstra örat. Taylor och Lawson ställde sig vid staget, redo till att resa galgen, när kommandoropet ljöd. Bill dröjde lite, medan han betraktade sitt verk med äkta konstnärsglädje.

— Herr Gott! Se dit!

Rädslan i Jans stämma, förmådde de andra att hålla upp.

Det kullslagna tältet hade rest sig, och i den tilltagande skymningen sträckte det spökligt ut sina armar och vacklade fram emot dem. Men i nästa sekund hade John Gordon funnit tältöppningen och kom utkrypande.

— Vad ända in i glödheta...! Ett kort ögonblick förstummades hans stämma, medan han med en enda blick uppfattade situationen. — Vänta lite! Jag är inte död! utbrast han, under det han ursinnig närmade sig gruppen.

— Tillåt mig att lyckönska dig till att du har sluppit så bra från det, mr Gordon! sade Taylor försiktigt. Men det var nära att det hade gått galet, förbannat nära att gå galet!

— Jag kunde ha varit både död och upprutten, utan att ni hade bekymrat er om det, ni förbannade...! Varpå John Gordon fann utlopp för sina känslor i en

122kraftig ström av rasande skällsord, med frikostigt bruk av inflätade svordomar och adjektiv.

— Det var bara en bedövning, förklarade han, då han äntligen hade gett sina känslor tillräckligt luft. Kulan snuddade vid nedersta delen av min hjärnskål — vid det översta av halsen. Det gjorde mig sanslös, men ingen skada är skedd. Så vände han sig till den bundne mannen. Upp med dig Jan! Jag ska klå dig, så att du inte kan röra dig ur stället — om du inte ber om ursäkt. Ni andra dra er lite tillbaka . . . hör ni!

— Jag tro nej, ni släppa mig lös . . . ni se! svarade Jan den obotfärdige Jan, ty djävulen inom honom var fortfarande obesegrad. Och efter jag klå dig, jag taga resten av de idioterna, en efter en . . . allesamman.

*

Kvinnomod

Ett vargliknande huvud, med melankoliska ögon och täckt av rimfrost, sköt tältflikarna åt sidan.

— Hej! Ut med dig Siwash. Ut med dig din förbannade varg, skrålade tältets invånare i korus. Bett-les slog hårt till hunden med en tenntallrik, och den drog sig skyndsamt tillbaka. Louis Savoy gjorde fast tältflikarna igen, sparkade undan en stekpanna och värmde sina händer. Det var mycket kallt utanför. För fyrtioåtta timmar sedan hade sprittermometern sprungit sönder vid sextioåtta grader under fryspunkten, och sedan dess hade kölden ständigt tagit till. Man kunde aldrig veta när denna köldknäpp skulle sluta, och under sådana förhållanden skulle det vara oklokt, såvida det icke var gudarnas vilja, att våga sig för långt bort från ugnen eller att inandas mera kall luft, än man är tvungen till. Ibland händer det att folk göra det, men då förfrysa de också sina lungor. Följden härav blir en torr, skrällande hosta, som är särskilt irriterande, när det stekes fläsk. Och så – en gång under våren eller sommaren, smältes det ett håli den frusna jorden. En manskropp lägges ned i det, täckes med mossa och lämnas kvar i den säkra förvissningen, att han, när domsbasunen ljuder skall uppstå — oförändrad i sitt frusna tillstånd. För dem som äro svaga i tron och ställa sig skeptiska med hänsyn till den materiella sammanhållningen på denna ödesdigra dag, kan man icke anbefalla något mera passande land än Klondike att dö i. Men därav kan man icke dra den slutsatsen, att det är ett gott land att leva i.

Det var mycket kallt utanför, och det var icke heller särskilt varmt inne. Det enda, som där kunde komma in under begreppet "möblemang", var ugnen, och männen visade tydligt hur de uppskattade den. Halva golvytan var överströdd med granris, över detta hade de brett ut sovsäckarna, och under riset låg vinterns snö. Det övriga golvet bestod av tilltrampad snö och var belamrat med grytor och pannor och alla andra saker, som höra till ett arktiskt läger. Ugnen var röd av hetta, och elden dånade i den, men knappast tre fot från den låg ett isblock, med lika skarpa kanter och lika torrt, som när det först höggs upp från den bottenfrusna viken. Trycket av kölden utanför tvang hettan inne i tältet att stiga uppåt. Rakt över ugnen, där röret gick ut genom tälttaket fanns det en liten omkrets av torr segelduk och utanför den en krets av ångande segelduk och utanför den igen en fuktig upptöande ring, men bortsett därifrån var tältet, både längs sidorna och taket täckt med en halv tum tjock skorpa av torr, vit, kristalliserad rimfrost.

— Ah! Ah! Ah! En ung man, som låg och sov

125i sin sovsäck, skäggig, tärd och trött, stönade högt av smärta, och utan att vakna gav han allt högljuddare luft åt sina plågor och lidanden. Han reste sig till hälften upp ur sina filtar, och det gick en krampaktig ryckning igenom honom, som om han ryste tillbaka för beröring med nässlor.

— Rulla honom, sade Bettles. Han har kramp.

Ett halvt dussin villiga kamrater kastade sig över

honom och dunkade och bultade honom med obarmhärtig välvilja.

— Åt fänders med allt, vad som heter slädturer! mumlade han sakta och kastade sovsäcken till sidan och satte sig upp. Jag har genomrest Amerika både kors och tvärs och härdat mig på alla möjliga sätt, och så företar jag en pilgrimsfärd till detta land, som är övergivet av både Gud och mänskor, och uppför mig som en veklig atenare, som inte har den minsta förutsättning för att bli ett ordentligt manfolk. Han kröp samman framför elden och rullade sig en cigarett. — Åh, jag klagar inte. Jag kan ta min medicin även om den är besk, ja, men jag skäms ärligt och redligt över

mig själv___det är alltsamman. Här ligger jag nu

efter lumpna tretti miles, lika nedbruten och styv och öm i alla lemmar som en tedrickande, degenererad morsgris efter en promenad ut på landet. • Hu! Det är så att man kan bli sjuk för mindre! Har ni en tändsticka?

— Låt nu bli att ta till vägs, unge man! Bettle räckte honom den begärda tändstickan och blev helt patriakalisk. Du måste komma ihåg, att det kostar

126något att vänja sig. Du milde ... jag glömmer aldrig den första gången jag var ute på slädfärd! Styv? Jag har

varit med om att det tog mig hela tio minuter att få munnen upp från vattenhålet och komma på benen igen och att varje led knarrade och knakade och skapade sig, så jag höll på att bli galen. Kramp? Jag har slagit sådana knutar på mig själv, att det varade en halv dag, innan de andra fick mig uträtad igen. Jag tycker du är duktig... för att vara nykomling, och du har det riktiga sinnelaget. Innan året är slut kommer du att gå om oss gamla. Och det bästa är ... att du inte har det fettlager, som har skickat så många män upp i Fader Abrahams sköte, innan rätta tiden var inne.

— Fettlager?

— Ja, det är något som stora och kraftiga karlar har. Det är inte alltid att de stora och tjocka är de bästa, när det gäller slädturer.

— Det har jag aldrig hört talas om förut.

— Aldrig hört talas om det? Nåja, det är ett odisputabelt faktum, så det kan man inte komma ifrån. En stor kropp kan vara mycket bra till en väldig kraftansträngning, men kan man inte hålla ut, så är den inte värd en sur sill, och uthållighet och en stor kropp, de två sakerna brukar inte följas åt. Det ska små beniga män till, när det gäller att ta fast och sätta tänderna i liksom en utsvulten hund vid ett köttben. För fanken ... de stora männen kan inte alls vara med i vagnen!

— Vid Gud! föll Louis Savoy honom i talet, det

127inte prat och sludder! Jag kände en man, åh, lika stor som en buffeloxe. Vid kapplöpningen till Sulphur Creek — han i sällskap med en liten man — Lon McFane. Ni kände den Lon McFane — liten irländare, rött hår och grinar. Och de gå och gå och gå — hela dag och hela natt. Och den store man bliva mycket trott och lägga sig i snö. Och den lille man sparka och sparka och så länge efter lång väg sparka stor man in i min stuga. Tre dagar innan han kravla ur mina filtar. Aldrig jag se så stör man. Nej aldrig. Han vad ni kalla fettlager.

— Ja, men kom ihåg Axel Gunderson! sade Prince. Den storväxte skandinaven och de sorgliga omständigheter varunder han dött, hade gjort ett djupt intryck på gruvingenjören. — Han ligger någonstans däruppe. Han gjorde en rörelse med handen i riktning mot den hemlighetsfulla östern.

— Det var den störste man som nånsin har vänt ryggen till saltvattnet eller tröttat ut en älg — med bara sin uthållighet, men han är också undantaget som bekräftar regeln. Tänk på hans kvinna Unga — hon vägde sina hundratio pund, naken vikt ändå, bara muskler och inte en smula kött till övers. Hon kunde sannerligen ha tävlat med honom i uthållighet — så stor och stark som hon är, och ha klarat sig, och kanske lite till. Det fanns ingenting på jorden, över eller under den, som hon inte skulle ha gjort för honom.

— Ja, men hon älskade honom, invände ingenjören.

— Det var inte bara det. Det...

— Hör nu på, bröder, avbröt Sitka Charley, som

128hade tagit plats på proviantlådan. Ni har talat om det fettlager som finns hos stora karlar, och om kvinnors uthållighet och kärlek — och ni har talat visa ord; men jag minns en sak som hände, då landet var ungt och mäns lägereldar låg så långt ifrån varandra som himmelens stjärnor. Det var den gången jag hade att göra med en stor man, med fettlager och en kvinna. Och kvinnan var liten, men hennes hjärta var större än mannens oxhjärta, och hon var modig och uthållig. Och vi färdades en lång och besvärlig väg till saltvattnet, och kölden var bitande, snön djup och hungern stor — mera kan jag inte säga om det.

Han teg och hackade loss några isstycken från den stora klumpen, som låg vid sidan av honom. Dem kastade han i vaskpannan på ugnen, där dricksvattnet stod och töade upp. Männen drogo sig närmare honom, och den unge mannen med krampen sökte förgäves lindring för sin styva kropp.

— Bröder, mitt blod är rött — Siwashblod — men mitt hjärta är vitt som ert! Mina fäders fel har jag att tacka för det ena — och för det andra mina vänners dygder. En stor sanning bosatte sig hos mig, medan jag ännu var

pojke. Jag förstod att jorden hörde er och edra till, att Siwasherna inte kunde hålla stånd mot er utan måste omkomma i kölden som renar och björnar. Och därför kom jag in i värmen och satt med er vid edra lägerbål, och se, jag blev en av er. Jag har sett mycket under min tid. Jag har varit med om ovanliga ting, har upplevat mycket på långa färder, med män av olika slag. Och på grund av alla

129dessa ting mäter jag handlingar på ert sätt och dömmer män och tänker tankar. Och därför.. när jag talar hårda ord om en av edra, så vet jag, att ni inte känner er sårade däröver, och när jag talar goda ord om en av mina fäders folk, så säger ni inte heller: "Sitka Charley är en Siwash, och därför finns det ett oärligt ljus i hans ögon, och han kan inte tala sanning." Är det inte så?

Den omgivande kretsen gav djupt brummande sitt erkännande.

— Kvinnan hette Passuk! Jag förvärvade mig henne i ärlig handel av hennes eget folk, som hörde hemma vid kusten och vars Chilcat totem låg vid övre ändan av en havsarm. Jag kände ingenting för kvinnan, och jag*bekymrade mig inte heller över hur hon såg ut, ty hon lyfte knappt upp ögonen från marken, och hon var skygg och rädd, som kvinnor brukar vara, när de bli kastade i armarna på en främling. Som jag sade fanns det intet ställe i mitt hjärta, där hon kunde krypa in, ty jag hade en lång resa framför mig och behövde blott någon som kunde fodra mina hundar och svänga en åra tillsamman med mig under de långa dagarna på floden. En filt kunde räcka till två, och så hade jag valt Passuk.

Har jag inte talat om att jag var i regeringens tjänst? Om inte, så är det så gott, att ni får veta det. Och därför blev jag tagen ombord på ett krigsskepp med slädar, hundar och konserverat kött, och med mig följde Passuk.

Och vi drog mot norr, till Berings havs isbelagda

130rand, och där blev vi satta i land — jag själv och Passuk och hundarna. Jag fick också pengar av regeringen, ty jag var dess tjänare, och kartor över områden, som inga mänskliga ögon någonsin hade sett, och skrivna budskap. Dessa budskap var förseglade och mycket listigt skyddade mot allt slags väder, och jag skulle överlämna dem till Nordlandets valfångareskepp, som låg inneslutna i isen vid den stora Macken-ziefloden. Aldrig kan det finnas någon mera flod så stor som denna — med undantag av vår egen Yukon, modern till alla floder.

Men allt detta hör inte hit, ty min historia har inte något att göra med valfångarna eller den vinter jag tillbragte vid Mackenzie, innesluten av is. Senare, på våren, då dagarna blev längre och det blev skare på snön, drog vi mot söder, Passuk och jag, till Yukons land. En mödosam färd, men solen visade oss vilken väg vi skulle gå. Det var den gången, som jag redan har sagt, ett naket land, och vi arbetade oss uppåt strömmen omväxlande stakande och paddlande, tills vi kom till Förty Mile. Det var härligt att åter se vita ansikten, och därför lade vi till vid stranden. Men den vintern var en sträng vinter. Mörker och köld sänkte sig över oss, och med dem kom hungersnöden. Kompaniets ombudsman gav varje man fyrti skålpund mjöl och tjugo skålpund fläsk. Det fanns inga bönor. Och hundarna tjöt ständigt, och det fanns insjunkna magar och fårade ansikten, och starka män blev svaga, och svaga män dogo. Skörbjugg led också många av.

Så samlades vi i magasinet en kväll, och de tomma

131hyllorna gjorde, att vi kände vår egen tomhet så mycket mera. Vi talade med låga röster vid skenet från elden, ty ljuden hade blivit gömda till dem, som ännu kunde draga andan, när våren kom. Vi förhandlade om sakernas tillstånd och det blev sagt, att en av oss måste draga ned till saltvattnet och berätta för världen om vårt elände. Allas blickar riktades mot mig, ty de hade förstått, att jag var en duktig slädkörare.

"Det är sjuhundra miles till Haines Mission vid havet," sade jag. "Och varje tum av vägen måste till-ryggaläggas med snöskor. Ge mig edra bästa hundar, och er bästa proviant — så skall jag gå dit ned. Och Passuk skall följa med mig."

Detta var alla eniga om. Men så var där en av dem som reste sig, Långe Jeff, en yänkee, med väldiga muskler.

Han talade stora ord. Han var också en väldig slädkörare, sade han, van vid snöskor från födseln och uppfödd med buffelmjölk. Han ville följa med mig, så att han, om jag skulle stupa under vägen, kunde frambära budskapet till Haines Mission. Jag var ung och kände inte till yankeemän. Hur kunde jag veta, att stora ord var detsamma som fettlager, eller att de yankeemän som verkligen gjorde stora saker höllo mun? Och så tog vi då de bästa hundarna och den bästa provianten och gav oss i väg. Passuk, Långe Jeff och jag.

Nåja, ni har själva stampat snö och strävat vid styrstången, och ni är inte obekanta med flodernas sammanpackade ismassor, och därför ska jag inte tala mycket om släpet, utan blott säga, att somliga dagar

132gjorde vi tio miles, andra tretti, men oftast bara tio. Och den bästa provianten var inte god, och vi måste spara på den från början. Likaså var de bästa hundarna dåliga, och vi hade nog att göra med att hålla dem på benen. Vid White River blev våra tre slädar till två slädar, och vi hade endast kommit tvåhundra miles framåt. Men ingenting gick till spillo, ty de hundar, som blev tagna ur draglinorna, måste tjäna till föda åt dem som levde kvar.

Inte ett livstecken, inte en rökslinga förrän vi nådde Pelly. Här hade jag räknat på att få proviant, och här hade jag ämnat lämna Långe Jeff, ty han klagade och var svårt medtagen av slädfärden. Men föreståndarens lungor var angripna, hans ögon var klara och hans depå nästan tom; ja, och han visade oss missionärens tomma depå och hans grav, täckt av en stenhög för att hålla hundarna borta. Det fanns en flock indianer där, men inga barn och gamla män; det syntes klart att ingen av dem skulle uppleva våren.

Och så drog vi vidare, med tomma magar och tunga hjärtan, med femhundra miles snö och tystnad mellan oss och Haines Mission vid havet.

Mörkret var nu som störst, och vid middagstiden kunde solen inte nå upp över den södra horisonten. Men isstockningarna var mindre, vägen bättre, så jag drev på hundarna och färdades både sent och bittida. Som jag sade, vid Forte Mile måste vi använda snöskor varje tum av vägen. Och skorna gnagde stora, stora hål på våra fötter, som skorvade sig och remnade och aldrig ville läkas. Och för varje dag blev dessa

133sår mera smärtsamma, tills Långe Jeff på morgonen, när vi tog på snöskorna, grät som ett barn. Jag satte honom att bana för den lättaste släden, men han tog av skorna, därför att det var bekvämare. Och därför blev slädspåret inte tilltrampat, hans mockasiner gjorde bara stora hål i snön, och i den plumsade hundarna upp och ned. Hundarna var så magra, att deras revben höll på att tränga ut genom huden, så detta var inte bra för dem. Och därför talade jag hårda ord till mannen, och han lovade, men bröt ständigt sitt ord. Så slog jag honom med hundpiskan, och efter det behövde inte hundarna plumsa längre. Han var som ett barn — dels på grund av smärtan och dels på grund av fett-lagret.

Men Passuk. Under det mannen låg vid elden och grät, lagade hon mat, och om rnornarna hjälpte hon till med att surra slädarna och om kvällarna att lasta av dem. Och hon räddade hundarna. Alltid gick hon i spetsen med sina snöskor och gjorde vägen lätt att gå. Passuk — hur skall jag förklara det? — Jag betraktade det som helt naturligt att hon skulle göra dessa saker, och tänkte inte vidare på det. Ty mina tankar var upptagna av andra saker, och dessutom var jag ung till åren och kände inte mycket till kvinnor. Det var först, då jag såg tillbaka på det, som jag började förstå det.

Och mannen blev värre och värre. Hundarna hade inte många krafter kvar, men han smög sig till att åka på släden, när han var bakom oss andra. Passuk sa, att hon skulle ta den ena släden, så att mannen inte

134behövde göra något. På morgonen gav jag honom den ranson, som tillkom honom, och sände honom i väg ensam. Kvinnan och jag gjorde allt arbetet i lägret, lastade slädarna och spände hundarna för dem. Vid middagstiden, när solen smälte snöskorpan, kunde vi passera mannen, som satt med tårarna frusna på kinderna. Om kvällen gjorde vi allt i ordning, satte hans ranson åt sidan och bredde ut hans sovsäck. Vi gjorde också upp ett väldigt bål, så att han skulle kunna se. Och flera timmar efter kunde han komma linkande och äta sin mat under klagande och stönande. Och så somnade han. Han var inte sjuk, denne man. Han var bara trött och utmattad av färden och svag av hunger. Men Passuk och jag var också trötta och utmattade av slädfärden och matta av

hunger, och vi gjorde allt arbetet, och han gjorde ingenting. Men han hade det fettlager, som vår broder Bettle har talat om. Och vi gav alltid mannen den ranson, som tillkom honom — och lite till.

Så en dag mötte vi två spökgestalter, som kom gående genom stillheten. Det var en man och en pojke, och de var vita. Isen hade öppnat sig på Lake le Barge och det mesta av deras utrustning hade försvunnit i vaken. De hade var sin filt över axlarna. Om kvällarna gjorde de upp eld och kröp samman vid den, tills det blev morgon. De hade en liten smula mjöl. Det rörde de ut i varmt vatten och drack. Mannen visade oss åtta koppar mjöl — det var allt vad de hade, och Pelly, som hade drabbats av hungersnöd, låg tvåhundra miles borta. De sade, att efter dem kom en

135indian, att de hade delat ärligt med honom, men att han inte kunde hålla jämna steg med dem. Jag trodde inte på att de hade delat ärligt — for då hade indianen kunnat hålla jämna steg med dem. Men jag kunde inte ge dem någon proviant. De försökte att stjäla en hund — den fetaste av dem, även den mycket mager — men jag riktade min pistol emot dem och sade, att de skulle ge sig i väg. Och de gick därifrån, vacklande som druckna, genom stillheten i riktning mot Pelly.

Jag hade nu tre hundar och en släde, och hundarna var bara skinn och ben. När det finns lite bränsle, så brinner elden lågt och stugan blir kall. Så gick det nu för oss. När'man får för lite mat, biter kölden skarpare, och våra ansikten var så svarta och förfrusna, att våra egna mödrar inte skulle ha känt igen oss. Och våra fötter var mycket ömma. På morgonen, när jag började gå, svettades jag under ansträngningen att inte skrika högt — så ont gjorde det, då jag satte foten i snöskorna. Passuk gav aldrig ett ljud ifrån sig och gick i spetsen för att bana väg för oss. Långe Jeff stortjöt.

Strömmen var stark i Thirty Mile, och den frätte upp isen underifrån, så att det fanns många lufthål och sprickor och mycket öppet vatten. En dag träffade vi på vår man, som satt och vilade sig, ty han hade, som han brukade, gått i förväg på morgonen. Men mellan oss var det öppet vatten. Detta hade han kommit över genom att följa kantisen, där den var för smal för en släde. Så fann vi en isbrygga. Passuk

136vägde inte mycket, och hon gick först med en lång stång i händerna, i händelse att hon skulle trampa igenom. Men hon var lätt och hennes skor stora, och hon kom över. Så kallade hon på hundarna. Men de hade varken stänger eller snöskor, och de gick igenom och blev bortförda av floden. Jag klamrade mig hårt fast vid släden bakifrån, tills styrstången brast och hundarna försvann under isen. Det fanns inte mycket kött på dem, men jag hade räknat med dem till en veckas proviant, och nu var de borta.

Nästa morgon delade jag all provianten — det var mycket lite — i tre portioner. Och jag sade till Långe Jeff, att han kunde följa med oss eller inte, vilket han själv ville, för nu skulle vi färdas lätt och hastigt. Men han hov upp sin röst och ropade om sina ömma fötter och andra besvärligheter, och han sade många hårda saker om kamratskapet. Passuks fötter var också ömma, och mina fötter var ömma — ja, ömmare än hans, för vi hade arbetat och släpat med hundarna och släden. Långe Jeff svor på att han hellre ville dö, än han gav sig på vandring igen, så Passuk tog en sovsäck och jag tog en panna och yxa, och vi gjorde oss färdiga att gå. Men hon såg på mannens andel av födan och sade: "Det är orätt att förspilla den goda provianten på ett dibarn. Det var bättre om han vore död!" Jag skakade på huvudet och sade: "En gång kamrater, alltid kamrater." Då talade hon om männen vid Förty Mile och sade, att där var många och bra män, och att de väntade på att jag skulle skaffa dem proviant till våren. Men då jag fortfarande sade

137nej, grep hon min pistol — raskt — och som vår broder Bettles säger, gick Långe Jeff till Abrahams sköte innan det var tid. Jag bannade Passuk för detta, men hon lade ingen sorg i dagen och kände visst ingen heller. I mitt hjärta visste jag att hon hade rätt. -—

Sitka Charley kastade några isklumpar i vaskpan-pan på ugnen. Männen sutto tysta, och kalla kårar ilade nedåt ryggen på dem, då de hörde hundarnas tjut, när de gåvo sitt elände tillkänna i kölden därutanför tältet.

— Och dag efter dag passerade vi — Passuk och jag —r de två spökgestalternas sovplatser i snön, och vi visste, att vi skulle vara glada över att ha det som de, innan vi kom till saltvattnet. Så träffade vi på indianen, som också

var en spökgestalt och på väg till Pelly. Mannen och pojken hade inte delat lika, sade han, och han hade inte haft något mjöl på tre dagar. Varje kväll kokade han bitar av sina mocka-siner i en skål och åt dem. Men han hade inte mycket kvar av sina mockasiner. Han var en indian från kusten och berättade allt detta för Passuk, som talade hans språk. Han var en främling vid Yukon, och han kände inte vägen, men han skulle till Pelly. Hur långt var det dit? Två sovtider? Tio? Etthundra? Han visste inte, men han skulle till Pelly. Han hade kommit för långt för att vända om, han kunde endast gå vidare.

Han bad inte om proviant, ty han kunde se, att också vi hade det mycket knappt. Passuk såg på man-den och på mig, som om hon var villrådig — som en

138rapphöna vars kycklingar äro i nöd. Så vände jag mig mot henne och sade: "Denne man har blivit orätt behandlad. Ska jag ge honom en del av vår proviant?" Jag såg hennes ögon lysa av glädje, men hon såg länge på mannen och mig, och hon pressade samman läpparna och sade: "Nej, det salta vattnet är långt borta, och döden lurar på oss. Bättre att han tar denne främmande man och låter min man Charley gå vidare." Så gick mannen in i stillheten, i riktning mot Pelly. Men den natten grät Passuk. Aldrig hade jag sett henne gråta förut. Och inte kunde det komma sig av röken från elden, ty veden var torr. Och jag undrade över hennes sorg och trodde, att hennes kvinnomod hade blivit knäckt av slädfärden, med dess mörker och pina.

Livet är ett underligt ting. Mycket har jag tänkt och länge har jag grubblat över det, men för varje dag blir det mer och mer underligt. Varför denna längtan att få leva? Livet är ett spel, som ingen vinner. Att leva är att slita hårt och lida ont, tills ålderdomen kommer över oss och vi sticker ned våra händer i den kalla askan efter en slocknad eld. Det är svårt att leva. Med smärta drar barnet sitt första andetag, under smärta utandas den gamle mannen sin sista suck, och alla hans dagar är fulla av sorg och besvär. Och ändå går han fram mot dödens öppna armar, snubblande, fallande, seende sig tillbaka och kämpande till det sista. Det är endast livet och vad som hör livet till, som gör ont. Och ändå älska vi livet och hata döden. Det är mycket underligt.

Vi talade inte mycket, Passuk och jag, under de

139långa dagarna som följde. Under natten låg vi på snön som döda, och om morgonen vandrade vi vidare som döda. Och allting var dött. Det fanns inga ripor, inga ekorrar, inga snöharar — ingenting. Floden gav inte ett ljud ifrån sig under sin vita klädnad. Saven hade frusit i skogens träd. Och det blev kallt som nu, och under natten kom stjärnorna närmare, och de var mycket stora och de hoppade och dansade, och om dagarna gäckades vi av ljusfläckar, tills vi såg många solar och hela luften gnistrade och flammade, och snön var som diamantstoft. Och där fanns ingen värme, inga ljud — endast den skarpa kölden och tystnaden. Som jag nyss sa, gick vi som döda, som i en dröm, och vi höll ingen reda på tiden. Endast våra ansikten var ständigt vända mot saltvattnet, våra själar trängtade efter det, och våra fottet bar oss fram mot saltvattnet. En natt låg vi vid Tahkeena och visste det inte. Våra ögon skådade White Horse men vi såg den inte. Våra fötter beträdde transportstället vid Canyon, men de kände det inte. Vi kände ingenting. Och vi föll ofta under vägen, men alltid föll vi med våra ansikten vända mot saltvattnet.

Vår sista proviant tog slut, och vi hade delat lika, Passuk och jag, men hon föll oftare omkull, och vid Caribou var hennes krafter uttömda. Och på morgonen låg vi i vår enda sovsäck, och reste oss inte för att draga vidare. Det var min tanke att stanna där och möta döden hand i hand med Passuk, ty jag hade nu blivit gammal och förstod vad en kvinnas kärlek var värd. Och för övrigt var det åtti miles kvar till Haines

140Mission, och det stora Chilcoot, som låg långt ovanför trädgränsen, reste sitt stormpiskade huvud mellan oss och saltvattnet. Men Passuk talade till mig med sakta röst, med läpparna intill mitt öra, så att jag kunde höra. Och nu, då hon inte behövde frukta för min vrede, så talade hon rent ut till mig om sin kärlek och om många saker som jag inte hade förstått. Och hon sade: "Du är min man, Charley, och jag har varit dig en god hustru. Och under alla de dagar, då jag har tänt din eld och lagat din mat och fodrat dina hundar och svängt åran eller trampat till spåret för dig, har jag inte beklagat mig. Jag har heller aldrig sagt, att det fanns mera värme i min fars boning, eller att det fanns mera mat på Chilcat. När du har talat, har jag lyssnat. När du har givit en befallning, har jag lytt. Är det inte så, Charley?"

Och jag sade: "Jo, det är så!"

Och hon sade: "När du först kom till Chilcat och inte såg på mig, utan köpte mig, som man köper en hund och förde mig med dig, då förhärdade jag mitt hjärta mot dig, och det var fullt av ångest och bitterhet. Men det är längesen nu. Du har varit vänlig mot mig, som en god man är vänlig mot sin hund. Ditt hjärta var kallt, och där fanns inte plats för mig i det, men du handlade ärligt mot mig, och du var en rättvis man. Och jag var med dig, då du utförde tappra bedrifter och ledde modiga företag, och jag jämförde dig med männen av andra raser och jag såg, att de ärade dig och att dina ord var visa och din tunga sann. Och jag blev stolt över dig, tills det blev så,

141att du fyllde mitt hjärta, och alla mina tankar gällde dig. Du var midsommarsolen, när den går i en gyllne ring och aldrig lämnar himlen. Och vart jag vände min blick, såg jag alltid solen. Men ditt hjärta var kallt, Charley, och där fanns ingen plats."

Och jag sade: "Det är så som du säger! Det var kallt, och där fanns ingen plats. Men det är över nu. Nu är mitt hjärta som snön, som faller om våren, när solen har kommit tillbaka. Det är töväder, och isen har brutit upp, och där är ett ljud som av rinnande vatten, och det spirar och knoppas och grönskar. Och riporna kretsar omkring, rödhakarna sjunger, och allt är sång och glädje — ty vinterns makt är bruten, Passuk, och jag har lärt mig vad en kvinnas kärlek är värd."

.Hon smålog och gjorde en rörelse för att be mig dra henne närmare intill mig. Och hon sade: "Jag är så glad." Därefter låg hon länge stilla och drog djupt efter andan, med huvudet mot mitt bröst. Så viskade hon: "Här slutar färden för mig, och jag är trött. Men först vill jag tala om andra ting. För länge sedan, då jag var en liten flicka vid Chilcat, lekte jag ensam bland högar av skinnbuntar i min fars tält, ty männen var ute på jakt och kvinnor och pojkar släpade hem köttet. Det var på våren, och jag var ensam. En stor, brun björn, som just hade vaknat upp ur sin vintersömn, uthungrad, och så mager att skinnet hängde omkring honom, stack in huvudet i tältet och sade: Uff! Min broder kom släpande med den första köttsläden. Och han slogs med björnen med

142brinnande käppar från bålet, och hundarna, som stod i seltygen med släden bakom sig, kastade sig också över honom. Det blev en häftig strid och ett stort oväsen. De tumlade runt i glöderna från bålet. Skinn-packorna kastades omkring, och tältet blev omkull-kastat. Men till sist låg björnen där — död — med min brors fingrar i sin mun, och det fanns märke efter hans tänder i min brors ansikte. Lade du märke till indianen på vägen till Pelly — till hans ena vante, som saknade tumme, och till hans hand, som han värmde vid vår eld? Det var min bror. Och jag sade, att han icke skulle få någon proviant. Och han gick bort i stillheten, utan proviant."

Sådan, mina bröder, var Passuks kärlek, hon som dog i snön vid Carebou. Det var en mäktig kärlek, ty hon förnekade sin bror för den mans skull, som hade fört henne ut på en lång färd till en smärtsam död. Och än mera — så stor var denna kvinnas kärlek, att hon förnekade sig själv. Innan hennes ögon slöts för sista gången, tog hon min hand och stack den in under ekorrjackan. Och vid hennes bälte fanns det en välfylld påse, och jag förstod nu den hemliga orsaken till hennes svaghet. Hon hade endast ätit hälften av sin ranson, den andra hälften hade vandrat i den välfyllda påsen.

Och hon sade: "Här slutar slädfärden för Passuk, men din väg, Charley, går vidare över det väldiga Chilcoot och ned till Haines Mission och havet. Och den sträcker sig längre och längre fram i skenet från många solar, över okända land och främmande vatten,

143och du skall bli mätt av år, mycken heder och stor ära. Den för dig till många kvinnors tält, men aldrig skall den föra dig till större kärlek än Passuks kärlek."

Och jag visste, att kvinnan talade sant. Men jag blev gripen av vanvett, och jag kastade den fulla påsen ifrån mig och svor på att också för mig var färden slut, tills hennes trötta ögon fylldes av tårar och hon sade: "Ibland män har alltid Sitka Charleys namn nämnts med ära, och alltid har han talat sanning. Skall han nu glömma denna ära, och tala tomma ord vid Carebou Crossing? Minns han inte längre männen från Förty Mile, som gav honom sin bästa proviant och sina bästa hundar? Alltid har Passuk varit stolt över sin man. Må han resa sig upp, spänna på sina snöskor och gå sin väg, så att hon får behålla sin stolthet!"

Och då hon blev kall i mina armar, stod jag upp, och jag tog den fyllda påsen och stapplade därifrån bortåt slädspåret, ty mina knän var svaga, och det gick runt i mitt huvud, och det brusade för mina öron, \ och det flammade som eld för mina ögon. Minnen från min pojktids glömda färder stod åter för mig. Jag satt vid postlach-festens fyllda grytor, jag höjde min röst till sång och dansade till männens och de unga flickornas sång och till valrosstrummornas dån. Och Passuk höll min hand och gick vid min sida. När jag lade mig att sova, väckte hon mig, när jag snubblade och föll, lyfte hon upp mig. När jag gick vilse i den djupa snön, förde hon mig tillbaka till slädspåret. Och på detta sätt, liksom en man som är berövad sitt

144förstånd och som ser underliga syner och vars tankar äro omtöcknade av vin, kom jag till Haines Mission vid havet. —

Sitka Charley slog tillbaka tältflikarna. Det var middag. Mot söder — rakt över det dystra Henderson Divide höjde sig den kalla solen. På båda sidor om den flammade ljusfläckar. Luften var som en flygande sommar av glittrande frost. I förgrunden, vid sidan om slädspåret, satt en varghund, och den reste ragg av kölden, och lyfte sin långa nos mot himlen och uppgav ett klagande tjut.

*

Där vägarna skiljas . . .

Skall jag bort, skall jag bort från vår lilla stad, och du, älskade, stannar kvar?

Den sjungande, som hade ett skarpskuret ansikte och muntra ögon, böjde sig fram och hällde vatten i en gryta full med puttrande bönor, och så reste han sig med en käpp i handen och jagade hundarna till-# baka från proviantlådan och kokgrejornä. Hans ögon voro blå, hans långa hår guldgult och han var så frisk och käck, att det var en ren fröjd att se på honom.

Nymånen stod som en otydlig halvring över den vita raden av tätvuxtia, snöklädda furor, som inramade lägret och avskilde det från omgivningen. Över dem i den kalla, klara luften dansade stjärnorna med hastiga, pulserande rörelser. Mot sydost förkunnade ett svagt grönaktigt skimmer, att norrskenets larmande fester höllo på att taga sin början. I förgrunden lågo två män på det björnskinn, som utgjorde deras bädd. Mellan björnskinnet och snön fanns det ett sex tum tjockt täcke av granris. Filtarna voro dragna åt sidan. Bakom sig hade männen ett läsegel, som skyddade dem mot vinden — ett stycke tältduk, som var spänt mellantvå träd och bildade en vinkel på fyrtiofem grader. Detta uppfångade också den utstrålande värmen från elden och kastade den ned på skinnet. En annan man satt på en släde, som var dragen tätt intill elden, och var sysselsatt med att laga mockasiner. Till höger fanns där en hög fruset grus och ett primitivt vindspel, som utvisade det ställe där de dag efter dag stredo sin dystra kamp för att nå ned till det guldförande lagret. Till vänster stodo fyra par snöskor uppresta, som utvisade hur de rörde sig utanför lägrets tilltrampade snö.

Den schwabiska folkvisan lät så underligt melankolisk under den nordliga himlens kalla stjärnor, och den gladde icke de män, som sutto omkring elden efter dagens slit. Tvärtom fyllde den deras hjärtan med en dov smärta, och en känsla av längtan, som påminde om fysisk hunger och som drev deras själar ut på långa färder mot söder och över floder till soliga länder.

— För guds skull, Siegmund, håll upp! utbrast en av männen. Hans händer voro knutna som i smärta, men han höll dem dolda i vecken av björnskinnet, varpå han låg.

— Och varför det, David Wertz? frågade Siegmund. Varför får jag inte sjunga, när mitt hjärta är fullt av glädje.

— Därför att du inte har någon orsak att vara glad! Se dig omkring, man, och tänk på den proviant vi ha besmittat våra kroppar med under de sista åren, och det sätt varpå vi levat och trälat som djur!

Siegmund, den guldhårige, till vilken dessa ord voro

147riktade, såg på alltsamman, som omgav dem, på varghundarna, som voro täckta med rimfrost, och männens

ångande andedräkt.

— Och varför skulle inte hjärtat kunna vara fyllt av glädje? sade han leende. Det är ju gott, alltsamman är ju gott! Och vad maten angår ..., han böjde sin arm och smekte de svällande musklerna. — Om vi har levat och slitit som djur, har vi inte fått betalning därför som kungar? Tjugo dollars per panna hämta vi upp från jorden, och vi vet, att det guldförande lagret är åtta fot djupt. Det är ett nytt Klondike — och vi vet det. Jim Hawes, som sitter där vid din sida vet det, och han klagar inte. Och Hitchcock! Han syr mockasiner som en gammal gumma och väntar, tills tiden är inne. Det är bara du, som inte kan vänta och arbeta tills våren kommer, så att vi kan börja vaska ut guldet. Då ska vi alla bli rika, lika rika som kungar. Endast du kan inte vänta. Du vill tillbaka till Staterna. Det vill jag också, och jag är ju född där, men jag kan vänta, när guldet varje dag kommer fram i vaskpannan, lika gult som smöret i kärnan. Men du vill ha goda dagar — och som ett litet barn gråter du, därför att du inte kan få dem med detsamma. Varför skulle jag inte få lov att sjunga:

Om ett år, om ett år vid vinlövstid

skall igen vid din arm jag gå,

och var du mig trogen, min älskade vän,

då skall vårt bröllop stå.

Om ett år, om ett år har jag tjänat min tid,

och din kärleks hamn skall jag nå;

ja, är du mig trogen, min älskade vän,

då skall vårt bröllop stå.

148Hundarna drogo sig tätare samman kring elden och morrade och reste ragg. Det ljöd ett enformigt knarrande, som när snöskor beröra den frusna snön, och mellan varje knarrning kunde man höra hur hälen på skon sattes fram, liknande ljudet av socker, som strilar genom en strösked. Siegmund avbröt sig mitt i sången för att utslunga svordomar till hundarna och kasta eldbränder efter dem. Så kom en pälsklädd gestalt fram i ljuset från elden, och en ung indianflicka steg ur sina snöskor och lät hättan på sin parka glida tillbaka. Siegmund och de bägge på björnskinnet hälsade henne med ett: Hallå Sipsu!, men Hitchcock gjorde plats för henne vid sidan av sig på släden.

— Nå, hur är det, Sipsu? frågade han, och han uttryckte sig, liksom hon, på ett språk, som var en blandning av bruten engelska och chinookdialekt. — Är hungern fortfarande mäktig i lägret, och har er medicinman nu funnit ut, vad som är skuld till att det är så knappt i landet med vilt och renar?

— Ja, just det! Villebrådet är sällsynt, och vi bereder oss på att äta hundarna. Och medicinmannen har också funderat ut, vad som är orsaken därtill, och i morgon skall han anställa offer och rena lägret.

— Nå, och vad ska han offra? Ett nyfött barn eller en stackars indiankärring, gammal och svag, som är en börda för stammen och som det är bättre för att slippa att leva.

— Nej, det är inte så, ty nöden är stor och det krävs stora offer — han valde ingen ringare än hövdingens dotter, han valde mig, Sipsu.

149— Död och helvete! Orden kommo långsamt över Hitchcocks läppar, men med en ton så fylld av djup och med sådant eftertryck, att det visade hur överraskad och bekymrad han blev.

— Och därför står vi nu där våra vägar skiljas, du och jag, fortsatte hon lugnt, och jag har kommit, för att vi skulle se varandra ännu 'en gång, den sista gången!

Hon var ett skott av en primitiv stam, och så primitiva voro hennes traditioner och det liv, hon hade levat, att hon betraktade hela tillvaron med en stoikers lugn, och hon betraktade människooffer som en del av naturens ordning. De makter, som stodo bakom ljus och mörker, bakom vattenfall och frost, bakom knopparnas bristning och

bladens vissnande, voro förtörnade och måste försonas. Och detta krävde de på många sätt — de skickade död genom dåligt vatten, de gjorde isskorpan förrädisk, eller genom gråbjörnens hårda ram, eller genom en tärande sjukdom, som angrep en man i hans eget tält, tills han hostade och livet i hans lungor svann bort genom mun och näsborrar. Men dessa makter togo också emot försoningsoffer — det var alldeles som det skulle vara. Och medicinmannen var förtrogen med makternas tänkesätt och träffade sitt val med ofrånkomlig säkerhet. Det var mycket naturligt. Döden kunde komma på många olika sätt, men ändå var den alltid densamme — ett utslag av den allsmäktiges och outgrundliges vilja.

Men Hitchcock tillhörde ett annat släkte, betecknan-

150de ett senare steg i världsordningen. Hans traditioner voro mindre konkreta och utan vördnad och han sade:

— Nej, det får inte ske, Sipsu. Du är ung, och livet har ännu mycken glädje att ge dig. Medicinmannen är en dåre, och hans val är dåligt. Detta får inte ske.

Hon smålog och svarade:

— Livet är oss inte nådigt och det av många orsaker. För det första har det gjort den ene av oss vit, och den andre röd, och det är illa. Så lät det våra vägar korsas, och nu skiljer det dem åter, och vi kan ingenting göra. En gång förut, då gudarna var vreda, kom några av dina bröder till lägret. De var tre, stora, vita män, och de sade: — Det skall icke ske. — Men inom kort var de döda, och offret fullbordades.

Hitchcock tillkännagav med en nick, att han hörde, och han vände sig halvt om och höjde rösten.

— Hör på, kamrater! De håller på med att göra galenskaper därborta i lägret, och de bereder sig på att mörda Sipsu. Vad säger ni om det?

Wertz såg på Hawes, och Hawes besvarade blicken, men ingen sade något. Siegmund sänkte sitt huvud och klappade fårhunden, som stod mellan hans knän. Han hade haft Shep med sig, då han kom hit, och han satte stort värde på djuret. Egentligen var det så, att det var en ung kvinna, som han alltid tänkte på och vars bild fanns i den lilla medaljongen han bar på sitt bröst, som hade givit honom hunden tillika med sin välsignelse, då de hade kysst varandra till avsked innan han begav sig ut på sin Nordlandsfärd.

151— Vad säger ni om det? upprepade Hitchcock.

— Kanske det inte är så allvarligt som det låter, svarade Hawes lugnt. Det är kanske bara en historia, som flickan berättar oss.

— Det är inte det, som det är fråga om! Hitchcock kände hur en våg av vrede sköljde över honom, då han såg deras uppenbara ovillighet. — Frågan är, om vi, om så är, ska finna oss i det? Vad ska vi göra?

— Jag kan inte finna, att det finns någon anledning för oss att inskrida, sade Wertz. Om det är så, så är det så, det är alltsamman. Det är nu dessa människors skick och bruk. Det är deras religion, och den har vi inte med att göra. Vår sak är att få tag i guldstoftet och så komma bort från detta gudsförgätna land. Det är inte lämpat att bo i för andra än djuren. Och vad är de där svarta djävlarna annat än djur? Och dessutom är det en förbannat dålig politik att blanda sig i något som inte angår oss.

— Det är precis vad jag också menar, föll Hawes honom i talet. Här sitter vi fyra män, trehundra mi-les från Yukon och från allt vad vita män heter. Och vad kan vi uträtta mot ett femtital indianer? Om vi ställer till gräl med dem, så är vi tvungna att försvinna; slåss vi med dem, så blir vi strukna från de levandes antal. Och när vi nu äntligen har funnit guld — och vid min salighet, jag ska i varje fall inte flytta mig från det.

— Detsamma här, anmärkte Wertz.

Hitchcock vände sig otåligt till Siegmund, som sakta nynnade för sig själv:

152Om ett år, om ett år vid vinlövstid, skall igen vid din arm jag gå.

— Nåja, det hänger nog så ihop, Hitchcock, sade han slutligen, att jag är enig med de andra. Om tre tjog indianer

ha bestämt sig för att döda flickebarnet, så kan vi inte hindra det. Ett enda utfall, och vi skulle försvinna från de levandes antal. Och vad nytta kommer det att göra? De skulle ju fortfarande ha flickan. Det nyttar inte att ställa sig upp emot ett folks skick och bruk, om vi inte är manstarka nog.

— Men vi är ju manstarka nog! föll Hitchcock honom i talet. Fyra vita män måste väl kunna reda sig med hundra gånger så många röda! Och tänk på flickan.

Siegmund klappade hunden med en eftertänksam min.

— Jamen jag tänker ju just på flickan. Och hennes ögon äro blå som en sommarhimmel och leende som ett sommarhav, och hennes hår är gult som mitt och hänger i flätor, som är lika tjocka som en mans arm. Hon väntar på mig därute i ett bättre land. Och hon har väntat länge, och nu, då jag* är så nära att bli rik, vill jag inte kasta det ifrån mig.

— Och jag skulle blygas, när jag såg in i flickans ögon och kom ihåg den flickans svarta ögon, vars blod var över mitt huvud, sade Hitchcock hånande, ty han var född till att kämpa för andra, och att göra saker för sakens egen skull utan att stanna för att överväga chanserna.

Siegmund skakade på huvudet.

153— Du kan inte göra mig till en dåre, Hitchcock, eller driva mig till att göra galna saker, för din dårskaps skull. Det är ett ju helt enkelt en affärsfråga det rör sig om, och fakta äro klara. Jag har inte kommit hit för min hälsas skull, och för resten är det omöjligt för oss att lyfta en hand för den sakens skull. Om det är som hon säger, är det ju sorgligt för flickan — ja, det är allt vad man kan säga. Sådant är hennes folks skick och bruk, och att vi denna gången är det närmare in på livet än annars, ja — de ha gjort likadant i tusen och åter tusen år, och de ska göra det nu och fortsätta att göra det i all evighet. Och för resten är de inte av samma ras som vi. Det är inte flickan heller, nej, jag håller med Wertz och Hawes och...

Hundarna morrade och kommo närmare dem, och han tystnade och lyssnade till ljudet av många snöskor. Indian efter indian trädde in i skenet från elden, högväxta och barska, pälsklädda och tysta, medan deras skuggor tecknade sig som en grotesk dans på snön. En av dem, medicinmannen, talade med många strup-ljud till Sipsu. Hans ansikte var översmetat med målning och såg alldeles vilt ut, och över axlarna hade han kastat ett vargskinn, vars vita tänder och ondskefulla nos kikade fram ovanför hans huvud. Annars blev det inte sagt ett enda ord. Guldgrävarna förhöllo sig helt lugna. Sipsu reste sig och stack fötterna i snöskorna.

— Farväl, o min man, sade hon till Hitchcock.

Men den man, som hade suttit vid sidan av henne

154på släden, gav inte ett livstecken ifrån sig, och inte heller lyfte han huvudet, då de i .en lång rad började gå därifrån och bort mot den vita skogen.

I motsats till många andra män hade hans anpassningsförmåga, fastän den var mycket stor, aldrig förespeglat honom det förmånliga i en förbindelse med Nordlandets kvinnor. Hans breda kosmopolitiska livssyn hade aldrig drivit honom till äktenskap med landets döttrar. Om den hade det, skulle hans livsfilosofi ha trätt hindrande i vägen. Men det hade den helt enkelt inte. Sipsu? Han hade roat sig med att prata med henne vid lägerelden, icke som en man, som vet att han är en man och hon en kvinna, utan som en man pratar med ett barn, och som en man av hans typ ganska' säkert icke skulle göra av någon annan orsak än för att få lite omväxling i en trist tillvaro. Detta var alltsamman. Men trots hans yankeeförfäder och trots det, att han uppfostrad i Nya England, var han i besittning av en romantisk ridderlighet och varmblodighet, och hans temperament var sådant, att livets affärsmässiga sida ofta förekom honom meningslös och stod i motsats till hans djupare impulser.

Och därför satt han tyst, med nedlutat huvud, medan en organisk kraft, större än han själv och lika stor som hans ras, kämpade inom honom. Wertz och/Ha-wes kastade emellanåt förstulna blickar på honom, med en svag, men ganska märkbar oro för honom. Hitchcock var stark, och många gånger uftder deras gemensamma farliga tillvaro hade de fått en levande känsla av hur stark han var. Och därför kände de en stark

155fruktan och nyfikenhet över vad han nu skulle göra, då han kände sig kallad att ingripa. Men tystnaden blev långvarig, och elden höll på att gå ut, då Wertz sträckte på sig, gäspade och sade, att han nu skulle gå till kojs. Då reste Hitchcock sig i sin fulla längd.

— Må Gud fördöma era själar till det djupaste helvetet, ni fega stackare! Jag är färdig med er! Han sade det lugnt nog, men hans styrka talade i vartenda ord, och varje betoning förkunnade hans målmedvetenhet. Kom nu, fortsatte han, och låt oss dela — på sätt som passar er bäst. Jag äger en fjärdedel av lotterna; det utvisar våra kontrakt. Det finns tjugofem eller tretti uns guldstoft i påsen från vaskpannorna. Hämta vågen. Det ska vi dela med detsamma. Och du, Siegmund, du mäter av min fjärdedel av provianten och ställer den delen åt sidan. Fyra av hundarna är mina, och jag vill ha fyra till. I utbyte för dem ger jag er min del i utrustningen och guldgrävnings-redskapen. Och jag ska till på köpet ge er mina sex eller sju uns guld och min reservrevolver med all ammunitionen. Vad säger ni om det?

De tre männen drogo sig avsides och överlade. Då de kommo tillbaka uppträdde Siegmund som talesman.

— Vi vill dela ärligt med dig, Hitchcock. Du ska få din fjärdedel av allt, varken mer eller mindre, och du kan ta det, eller låta bli, hur du vill. Men vi behöver hundarna lika bra som du, så därför får du dina fyra, och inte fler. Om du inte vill ta din del av redskapen, så är det din egen sak. Om du vill ha den, kan du ta den, om du inte vill, kan du låta bli.

156— Lagen tolkad efter bokstaven, sade Hitchcock hånfullt. Men kör till. Jag går in på det. Och skynda er nu. Jag kan inte fort nog komma bort från det här lägret och de små kryp, som lever i det.

Delningen gjordes utan ytterligare anmärkningar. Hitchcock surrade sina få tillhörigheter på en av slädarna, samlade sina fyra hundar, och spände seltygen på dem. Han rörde icke sin del av redskapen, men däremot kastade han ett halvt dussin seltyg upp på släden, samtidigt med att han såg utmanande på sina kamrater, som för att säga, att de kunde ju göra invändningar, om de vågade. Men de ryckte på axlarna och sågo honom försvinna i skogen.

En man kröp på magen framåt i snön. På alla sidor reste sig lägrets älghudstält. Då och då var det en eländig hund som tjöt eller morrade åt sin granne. En gång närmade sig en av dem den krypande mannen, men mannen blev liggande orörlig. Hunden kom närmare och vädrade, den kom ännu närmare och vädrade igen, den kom ännu lite närmare, tills dess nos rörde vid det underliga föremålet, som inte hade funnits där, då mörkret föll på. Så reste Hitchcock sig plötsligt — ty det var Hitchcock, och grep med sin obehandskade hand efter hundens ludna strupe. Och det greppet betydde döden för hunden, och då mannen kröp vidare, låg den med knäckt hals under. stjärnorna.

På detta sätt kom Hitchcock fram till hövdingens tält. Han låg länge i snön utanför och lyssnade till de

157innevarandes roster och försökte att lista ut, var Sipsu satt. Det fanns tydligen många människor i tältet, och att döma efter de ljud, de utstötte, voro de starkt upphetsade.

Till sist hörde han den uftga flickans röst, och han kröp åt det hållet, tills endast älghudsskinnet skilde dem åt. Så grävde han ned sig i snön och arbetade långsamt för att få huvud och axlar in i tältet. Då den varma luften därinifrån slog honom i ansiktet, väntade han, och låg således med benen och det mesta av kroppen utanför tältet. På ena sidan om honom låg en packe skinn. Han kunde känna lukten av det, men han kände efter med handen för att vara säker på sin sak. På andra sidan berörde hans ansikte en pälsdräkt, som han visste omslöt en människokropp. Detta måste vara Sipsu. Han önskade, att hon skulle säga något igen, men beslöt sig i alla fall för att våga försöket. "

Han kunde höra hövdingen och medicinmannen tala högt med varandra, och i ett hörn av tältet grät ett hungrigt barn sig till sömns. Han vred sig om på sidan och lyfte försiktigt huvudet, men höll det fortfarande så, att han kunde känna pälsdräkten. Han lyssnade till andedragen. Det var en kvinnas andedrag, han kunde våga försöket.

Han tryckte sig intill hennes sida, sakta men fast, och han kände, hur hon ryckte till vid beröringen. Så väntade han igen, tills en undersökande hand gled ned på hans huvud och dröjde vid hans lockar. I nästa

158ögonblick vände handen sakta hans ansikte upp emot sig, och han såg in i Sipsus ögon.

Hon var fullkomligt lugn. Hon bytte ställning, liksom rent tillfälligtvis, och lade armbågen över skinnpacken, och hon stödde kroppen mot den och ordnade sin parka. På detta sätt blev Hitchcock helt och hållet dold. Och fortfarande tillfälligtvis lutade hon sig över honom, så att han kunde andas mellan hennés arm och bröst, och när hon böjde huvudet, låg hennes öra alldeles intill hans läppar.

— När du kan... så gå, viskade han, ut ur tältet och över snön, ned till björkdungen som växer, där ån kröker. Där ska du finna mina hundar och min släde färdiga till att köra. 1 natt ska vi draga ned till Yukon, och eftersom vi ska färdas raskt, så ska du gripa alla hundar, som komma i närheten av dig, i nackskinnet och släpa dem ner till släden i kröken vid ån.

Sipsu skakade avvärjande på huvudet, men hennes ögon lyste av glädje, ty hon var stolt över att denne man hade visat henne en sådan ynnest. Men som alla kvinnor av hennes ras var hon född till att lyda mannens vilja, och då Hitchcock upprepade sitt "Gå!" gjorde han det med stor myndighet, och fastän hon icke svarade, visste han, att hans vilja var lag.

— Och du behöver inte bekymra dig om seltyg till hundarna, tillade han och gjorde sig färdig att gå. Jag väntar, men förspill ingen tid. Dagen jagar alltid natten på flykt, och den dröjer inte för att vara mänskan till behag.

En halvtimme senare, medan han stampade med föt-

159terna och svängde med armarna vid släden, såg hån henne komma med en motsträvig hund i var hand. Då de närmade sig, blev hans egna hundar uppretade, och han trakterade dem med skaftet av sin piska, tills de blev lugna. Han hade närmat sig lägret mot vinden, och buller var det, som han mest fruktade skulle röja hans närvaro.

— Spänn dem närmast släden, befallde han, då hon hade lagt seltyget på de bägge hundarna. Jag vill ha mina egna främst.

Men då hon hade gjort det, kastade de flyttade djuren sig över främlingarna. Fastän Hitchcock ger nast störtade sig emellan dem med bösskolven, blev det likväl ett fruktansvärt oväsen, och det ljöd ut över det sovande lägret.

— Nu få vi hundar — och det i överflöd, sade han barskt, under det han drog fram en yxa från släden. Spänn du för, dem jag slänger till dig, och skydda förspannet.

Han trädde ett steg fram och väntade mellan två furor. Hundarna i lägret störde nattens stillhet med sitt larm och tjut, och han var beredd på att ta emot dem då de kommo. En mörk fläck, som hastigt blev större, antog fast form på det vita snötäcket med sina otydliga konturer. Det var anföraren för flocken, och den satte av med långa språng, under det den på vargmaner utdelade order till sina bröder. Hitchcock stod i skuggan. Då den sprang förbi, räckte han fram armen, grep den i frambenen mitt i loppet och sände den med virvlande fart ned mot marken. Så gav han den

160ett välriktat slag under örat och kastade den över till Sipsu. Och medan hon hastigt selade på, vaktade han med yxan passagen mellan träden, till dess en luden ström av vita tänder och lysande ögon kom farande alldeles utom räckhåll. Sipsu arbetade raskt. Då hon var färdig, sprang han fram, grep och bedövade en till och kastade den över till henne. Detta upprepade han ytterligare tre gånger, och då släden stod där, med ett spann på tio morrande hundar, ropade han:

— Nu räcker det!

Men i detta ögonblick kom en ung indian, en lättfotad förelöpare för stammen, rusande in bland hundarna, och med slag till höger och vänster sökte att tränga sig igenom. Hitchcocks bösskolv tvang honom på knä, och han tumlade om på sidan. Medicinmannen, som sprang raskt, såg slaget falla.

Hitchcock ropade åt Sipsu att sätta igång. Vid hennes gälla "Mush" störtade de rasande djuren framåt, och hon kunde med knapp nöd sitta kvar på släden, som slängde och hoppade förfärligt. De högre makterna voro tydligen vreda på medicinmannen, ty just i detta ögonblick förde de honom in på slädspåret. Le-darhunden trasslade in

sig i hans snösko och välte omkull honom, och de nio hundar, som kommo efter den, trampade honom under sina fötter. Men han kom hastigt på benen igen, och nattens händelser skulle kanhända ha fått ett annat förlopp, om inte Sipsu hade svängt den långa hundpiskan bakåt och slagit honom tvärs över ögonen, så att han blev blind av smärta. Hitchcock, som skyndade sig framåt för att hinna upp

161henne, stötte tillsamman med honom, där han stod, plågad och vacklande fram och tillbaka mitt på slädspåret. Och så gick det till, att den primitive teologen nådde tillbaka till hövdingens tält, mycket klokare med hänsyn till den vite mannens nävar och den kraft som fanns i dem. Och följden härav blev, att då han höll ett tal till rådsförsamlingen, var han mycket uppbragt på alla vita män.

— Upp med er, dagdrivare! Upp med er! Maten är färdig, innan ni hinner i edra skor.

David Wertz kastade av sig björnskinnet, satte sig upp och gäspade.

Hawes sträckte på sig, upptäckte att han hade försträckt en sena i sin ena arm och gned den sömnigt.

— Gud vet var Hitchcock har sovit i natt? sade han och sträckte ut handen efter sina mockasiner. De voro styva, och han gick försiktigt i strumplästen över snön fram till elden för att töa upp dem. — Det är en välsignelse att vara av med honom, tillade han, fastän han var en duktig arbetare.

— Ja, han var alldeles för härsklysten. Det var det, som felades honom. Det var också förbannat med Sipsu. Tror ni han brydde sig om henne?

— Det tror jag inte. Bara en principfråga. Han tyckte inte att det var rätt — och det var det naturligtvis inte heller — men inte fanns det någon orsak för oss att lägga oss emellan och bli expedierade över gränsen i förtid.

162— Princip är princip, och det är bra nog att ha, där det passar, men man måste helst låta principerna stanna hemma, när man reser till Alaska. Eller hur? Wertz hade kommit fram till sin kamrat och de stodo båda två och arbetade med att få sina mockasiner lite mera böjliga. Tycker du, att vi skulle ha varit med på det?

Siegmund skakade på huvudet. Han hade mycket bråttom. Det höll på att bildas chokoladfärgat skum på kaffekannan, och fläsket måste vändas. Han tänkte också på den unga flickan med de leende blå ögonen, och han nynnade sakta.

Hans kamrater logo mot varandra och upphörde att tala. Fastän klockan var över sju, var det ännu tre timmar till dagningen. Norrskenet hade försvunnit från himlen, och lägret utgjorde en oas av ljus mitt i det djupa mörkret. Och i detta ljus avtecknade sig de tre männens gestalter skarpt och tydligt. Uppeldad av deras tystnad höjde Siegmund sin röst och började på den sista versen av den gamla sången:

Om ett år, om ett år vid vinlövstid...

Nattens stillhet bröts av en våldsam gevärssalva. Hawes utstötte en suck, gjorde en kraftansträngning för att resa sig och sjönk ihop. Wertz föll på ena armbågen, med nedböjt huvud. Det verkade som om han höll på att kvävas, och en mörk ström banade sig väg över hans läppar. Och Siegmund, den guld-hårige, slog ut med armarna och föll fram mot lägerelden, medan sången ännu darrade i hans strupe.

163Medicinmannen hade fått ett par blåa ögon, och hans humör var icke det bästa, ty han hade råkat i gräl med hövdingen, om vem som skulle ha Wertz bössa, och han hade tagit mer än sin andel av den gemensamma säcken med bönor. Vidare lade han beslag på björnskinnet, och stammen knotade. Och slutligen försökte han att döda Siegmunds hund — den hund, som den unga flickan hade gett honom, men hunden sprang sin väg och medicinmannen föll ned i schaktet och slog sina axlar ur led, då han stötte mot spaden. Då lägret var utplundrat, vände de tillbaka till sina egna tält, och det var stor fröjd och glädje bland kvinnorna. Vidare förvillade sig en flock älgar in över den bergsryggen i söder och sköts ned av jägarna, så att medicinmannen blev hållen i ännu större ära, och man och man emellan viskades det, att han talade i samråd med gudarna.

Men efteråt, då de alla voro borta, smög fårhunden sig tillbaka till det övergivna lägret, och hela natten och nästa

dag begrät den sin döde herre. Därefter försvann den, men det dröjde icke många år, förrän indianernas jägare lade märke till en förändring i vargrasen: den hade fått en särskilt kraftig färg och en markerad teckning, som aldrig förut varit sedd hos en varg.

*

En norrskenets dotter

— Ni . . . vad ni säga . . . lätting, lätting, önska mig till hustru. Det inte bra. Aldrig, nej, aldrig skall lat man bli min make.

På déttä sätt sade Joy Molineau sin mening till Jack Harrington, liksom hon föregående kväll, med färre ord och på hans eget språk, hade sagt detsamma till Louis Savoy.

— Hör på, Joy . . .

— Nej, nej, varför måste jag höya på late mans tål. Det alldeles galet. Ni driva runt, göra besök i min hydda, och göra ingenting mer. Hur ska ni mat till familj? Varför ni inte ha guld? Andra män mycket guldstoft!

— Men jag arbetar strängt, Joy. Det går aldrig en dag, utan att jag är ute på slädfärder eller uppåt floden. Jag har ju kommit hem alldeles nyss. Mina hundar är ännu trötta. Andra män ha tur med sig och finner massor av guld, men jag... jag har ingen tur.

— Åh! Men den mannen . . . som hava indianska till hustru, denne man, McCormack, när han upptäckaKlondike, då icke ni gå dit. Andra män gå. Andra män nu rika män.

— Ni vet ju själv, att jag var ute för att undersöka några gruvor vid Tananas utflöde, invände Harrington, och jag visste inte något om Eldorado eller Bonanza, förrän det var för sent.

— Detta vara något annat. Men ni är nu... vad ni kallar utanför.

— Vad för något?

— Utanför ... ja, utanför allting. Det är aldrig för sent. Finns en mycket rik gruva där, som ni kalla Eldorado. Mannen han driva ned pålen och gå sin väg. Ingen annan man vet vad blivit av honom. Denne man, han som drivit ned pålen, han icke finns mera. Två månader gå, ingen man registrera den lotten. Då andra män — massor av andra män — taga den lotten, så de fara åstad — liksom vinden — registrera den lott. Och honom bli mycket rik. Han få proviant till familj.

Harrington lät inte märka hur intresserad han var.

— När är tiden ute? frågade han. Vad är det för en lott?

— Så jag tala till Louis Savoy i går afton, fortfor hon, utan att höra på vad han sade. Han jag tror vinner.

-— Må hin ta Louis Savoy!

— Louis Savoy tala i min hydda i går kväll. Han säga: "Joy, jag stark man. Jag har goda hundar. Jag har goda lungor. Jag ska vinna. Då kanske du ha mig till man?" Och jag säger till honom, jag säger ...

166— Vadsadeni?

— Jag säger: "Om Louis Savoy bli vinnare, så han få mig till hustru."

— Och om han inte vinner?

— Så ska Louis Savoy icke bli... hur är det ni säga ... fader till mina barn.

— Och om jag vinner?

— Ni vinna? Ha! Ha! Aldrig.

Hur nedstämmande Joy Molineaus skratt än kunde verka, var det alltid en fröjd för örat. Det generade icke Harrington. Han var så van vid det. Dessutom utgjorde han inget undantag. Hon hade låtit alla de män, som voro förälskade i henne, lida samma kval. Och mycket lockande var hon i detta ögonblick, där hon stod med läpparna skilda till ett leende, med starkare färg på kinderna, framkallad av köldens skarpa kyss, och med ögon, lysande av den lockelse, som är den största av alla frestelser, och som man icke ser någon annanstans än just i en kvinnas ögon.

Hennes raggiga slädhundar trängdes omkring henne, och ledarhunden, Vargtand, lade försiktigt sin nos i hennes sköte.

— Om jag vinner? upprepade Harrington enträget.

Hon såg från hunden till friaren och tillbaka igen.

— Vad säga du, Vargtand? Om han visa sig stark man och registrera papper, vill vi då bli hans hustru? Vad säga du?

Vargtand spetsade öron och morrade åt Harrington.

— Det är mycket kallt, tillade hon plötsligt, med

167äkta kvinnlig brist på logik, och hon sprang upp och ordnade sitt hundspann.

Hennes beundrare såg på henne med bibehållen fattning. Hon hade låtit honom själv gissa sig till allt, ända sedan deras första sammanträffande, och han hade vant sig vid att ha tålamod.

—• Hej, Vargtand! ropade hon och sprang upp på släden, då den satte sig i rörelse. Ai! Ya! Mush!

Harrington kastade en förstulen blick efter henne, då hon hastigt körde nedåt slädspåret till Förty Mile. Då hon kom till den plats, där vägen delade sig för att gå över floden till Fort Cudahy, stannade hon hundarna och vände sig om.

— O, mr Lätting! ropade hon tillbaka. Vargtand, han säga "ja" — om ni bli segerherre.

Men som det alltid går vid sådana tillfällen, sipprade detta ut, och hela Förty Mile, som hittills hade varit upptaget av, vilken av sina två senaste friare Joy Molineau skulle välja, började nu att hålla vad och gissa på vem av dem, som skulle gå segrande ur den förestående kapplöpningen. Lägret delade sig i två partier, som var för sig ansträngde sig till det yttersta för att deras respektive gunstlingar skulle komma först fram. Det blev en vild tävlan om de bästa hundarna som funnos i landet, ty hundar, och goda hundar, var mer än något annat en nödvändig sak för att vinna seger. Och segern betydde mycket för segerherren. Förutom att den skulle förskaffa honom en hustru, vars

168like icke fanns på jorden, betydde den också en guldgruva, som minst var värd en million.

Det året, då det kom bud om McCormacks upptäckt vid Bonanza, hade alla invånarna i de nedre landsändarna — häribiand också Circle City och Förty Mile — givit sig av uppåt Yukon, åtminstone alla de som inte i likhet med Jack Harrington och Louis Savoy voro ute för att söka efter gruvor västerut. Märkpelare blevo nedsatta med fart och utan åtskillnad, både älgbeten och vattendrag blevo inmutade om vartannat, och händelsevis också vid den bäck, som såg ut att ha minsta möjligheter — Eldorado. Olaf Nelson beslagtog femhundra fot längs den, skickade, som sig bör, in sin anmälan, och försvann därefter pliktskyldigast. Vid denna tidpunkt var närmaste registreringskontoret polisstationen vid Fort Cudahy, rakt över på andra sidan av floden från Förty Mile; men när så ryktet spreds, att Eldorado Creek var en riktig skattkammare, gjorde man snabbt den upptäckten, att Olaf Nelson hade uraktlåtit att göra färden nedåt Yukon för att inregistrera sin egendom. Folk sågo med giriga ögon på den herrelösa lotten, där de visste tusen sinom tusen dollars bara lågo och väntade på skovel och vasknings-pannor. Men ingen vågade att röra det, ty det var lag på att sextio dagar skulle förgå mellan inmutningen och registreringen och under denna tid var en lott fullkomligt oangriplig. Hela landet visste om Olaf Nel-sons försvinnande, och tjogtals män gjorde sina förberedelser för att sätta sig i besittning av lotten och till den därpå

följande kapplöpningen till Fort Cudahy.

169Men i Förty Mile fanns det icke många tävlande. Eftersom hela staden ägnade sina krafter åt att utrusta antingen Jack Harrington eller Louis Savoy, fanns där ingen, som var oförnuftig nog att ensam och med egen hjälp ta del i kapplöpningen. Det var en sträcka på omkring hundra miles till registreringsbyrån, och det var meningen, att de två favoriterna skulle ha fyra hundspann stationerade längs slädspåret. Det sista stycket var helt naturligt det avgörande, och till dessa sista tjugofem miles ansträngde sig deras hjälpare i synnerhet att skaffa de starkaste och kraftigaste dju-0 ren. Striden blev så hetsig mellan partierna, och så höga summor bjödos, att hundarna betalades högre än någonsin förut i landets historia. Och det hände sig så, att denna strid for att skaffa hundar mer än någonsin vände den allmänna uppmärksamheten på Joy Mo-lineau. Ty icke allenast var det hon, som var orsaken till det hela, utan hon ägde också det bästa slädspan-net från Chilcoot till Berings hav. Som ledarehund fanns det ingen, som kunde liknas vid Vargtand. Den man, som hade honom att leda sitt spann det sista stycket, måste nödvändigt avgå med segern. Det kunde där icke finnas något tvivel om. Men det lilla samhället hade en medfödd känsla för vad som passade sig, och icke ett enda försök gjordes för att få Joy till att ställa honom till förfogande. För övrigt tröstade sig de bägge partierna med, att om icke den ene fick någon glädje av honom, så fick den andre det icke heller.

Men eftersom män, både ensamma och i flock, äro så inrättade, att de gå genom livet i lycklig ovetenhet

170om kvinnans finare slughet, så kunde männen i Förty Mile icke ha en aning om de konster, som Joy Molineau hade för sig. De erkände efteråt, att de icke hade haft rätt uppfattning av denna norrskenets mörkögda dotter, vars far hade handlat med pälsverk i landet långt innan de någonsin drömt om att tränga, in i det, och som själv hade kommit till världen under det lysande norrskenet. Nej, hennes säregna födelseort, hade icke gjort henne mindre kvinnlig, och icke heller hade det förringat hennes omedelbara förståelse av män. De visste, att hon lekte med dem, men de visste icke, hur klokt hennes spel var, eller med vilken listighet och behändighet hon spelade det. De kunde icke se annat än korten, som lågo på bordet, och ända in i det sista voro alla i Förty Mile i en behaglig ovetenhet, och det var först då hon kastade ut sin sista trumf, som de kunde se hur spelet stod.

En av de första dagarna i veckan var allt klart för att sända Jack Harrington och Louis Savoy åstad. De hade beräknat tiden mycket klokt, ty de hade för avsikt att vara vid Olaf Nelsons lott ett par dagar innan fristen gick ut, så att de kunde få vila sig och ej behövde anstränga sina hundar det första vägstycket. På vägen dit gjorde de den upptäckten, att folket från Dawson redan höllo på med att stationera reservhund-spann längs slädspåret, och det märktes tydligt, att det icke sparats på utgifterna i väntan på de millioner, som voro insatsen i detta spel.

Ett par dagar efter det de bägge favoriterna hade kört åstad, började Förty Mile att skicka upp sina re-

171servspann — först till den station, som låg sjuttiofem miles från staden, så till den som låg sextio miles borta och till sist till tjugofem miles stationen. Förspannen till det sista stycket väg voro praktfulla, och de voro så jämngoda, att folk stod i femtio graders köld och grälade om, vilket av dem som var det bästa, innan de fingo lov att dra åstad. I sista ögonblicket kom Joy Molineau susande in bland dem på sin släde. Hon tog Jan Mcjane, som skulle ta vård om Harringtons spann, avsides, och så fort hon började på sin förklaring, lade man märke till att hans haka sjönk ned på bröstet så plötsligt och eftertryckligt, att det måste vara fråga om en sak av stor vikt. Han tog Vargtand från hennes släde, satte honom i spetsen för Harringtons spann och drev så hundarna i en lång rad ut på Yukons slädspår.

— Stackars Louis Savoy! sades det, men Molineau sände dem en utmanande blick från sina mörka ögon och körde tillbaka till sin fars hydda.

Midnattstimmen närmade sig vid Olaf Nelsons lott. Ett par hundra pälsklädda män hade föredragit sextio graders köld framför de lockelser, som lugna hyddor och varma bäddar kunde erbjuda. Tjogtals av dem hade sitt märke färdigt att sätta ned, och deras hundar stodo redo till att sätta i väg. En avdelning av kapten Constantines ridande polis hade blivit ditkommenderad för att efterse, att allt gick ärligt till. Det hade utfärdats den befallningen, att ingen hade lov att slå ned en påle i marken, förrän dagens sista sekurid var förbi. I Nordlandet äro detta slag av

befallningar lika bju-

172dande som själva Jehovas, och dum-dum-kulan lika hastig och verkningsfull som själva blixten. Det var klart, kallt väder. Norrskenet färgade himlen med en darrande, överdådig färgprakt. Rosenröda vågor av kall strålglans sköt upp mot zenith. Stjärnorna försvunne) under stora, gnistrande strålknippen av grönaktigt vitt, och mäktiga ljusbågar reste sig över polen, såsom uppbyggda av titanhänder. Och hundarna tjöto åt denna överväldigande färgprakt, som deras förfäder hade gjort i längesedan försvunna dagar.

En polistjänsteman i björnskinnspäls trädde fram i första ledet, med klockan i handen. Män ilade in mellan hundarna och jagade upp dem, varefter de ordnade seltygen och gjorde slädarna klara till avfärd. De som skulle vara med i kapplöpningen trädde fram till gränsmärket och grepo fatt i pålar och höllo sitt eget märke till hands. De hade så ofta undersökt lottens gränser, att de nu skulle kunna följa dem i blindo. Polismannen lyfte handen. De väntande kastade sina överflödiga pälsverk och filtar, spände för sista gången sina bälten och stodo redo.

— Klart!

Vantarna drogos av sextio par händer^ och lika många mockasiner trampade hårt i snön.

— Nu! -

De störtade ut över den breda sträckan och runt om dess fyra sidor, satte märkepålar i vart hörn och rusade nedåt mitten, där de två mittpelarna skulle stå. Sedan rusade de ned till slädarna på det tillfrusna vattendraget. Det blev ett fullkomligt virrvarr av ljud och rö-

173relse. Slädar stötte ihop och hundspann gingo lös på varandra med rest ragg och tjutande med full hals. Det smala vattendraget var alldeles fullpackat av den kämpande hopen. Snärtar och skaft av hundpiskor användes opartiskt på både människor och djur. Och för att göra det ännu besvärligare, så hade varje deltagare i kapplöpningen en flock kamrater, som med all makt ansträngde sig att få dem ut ur det fruktansvärda kaoset. Men en efter en, och med användandet av stor fysisk kraft, slingrade sig slädarna fram, och försvunno hastigt ur sikte i mörkret från det utskjutan-landet.

Jack Harrington hade förutsett denna våldsamma trängsel och väntade vid sin släde, tills det hade kommit lite ordning på det hela. Louis Savoy, som visste, att hans medtävlare hade mera förstånd på att köra hundar än han, följde troget hans exempel och väntade också. Det larmande sällskapet var utom hörhåll, innan de körde ut på slädspåret, och det var först, då de hade kört de tio miles ned till Bonanza, som de hann upp dem — en lång rad, den ene tätt efter den andre. Där hördes ej något oväsen, och det fanns icke heller någon chans att komma förbi varandra på detta stadium. Slädarna mätte sexton tum från med till med, och slädspåret mätte aderton tum. Men detta var så tilltrampat genom den starka trafiken, att det liknade en rännsten med fotshöga kanter. På bägge sidor, som ett täcke, lågo de mjuka snökristallerna. Om en man kom in på dem under sitt försök att komma förbi, skulle hans hundar ovillkorligen sjunka ner i snön till

174buken och endast röra sig framåt med snigelfart. Och därför höllo männen sig tätt intill sina hoppande slädar och väntade. Det skedde ingen förändring i ställningen de femton milen längs Bonanza och Klondike till Dawson, där de skulle ut på Yukon. Här väntade dét första hundombytet. Harrington och Savoy, som voro fast beslutna att köra sina första hundar tills de stupade, om det skulle behövas, hade låtit placera sina friska hundar ett par miles längre bort än de andra. I den förvirring, som uppstod, då det skulle skiftas slädar, kommo de förbi hälften av de andra. Det var kanske trettio män framför dem, då de kommo ut på Yukons breda yta. Här skulle livtaget ske.

När floden frös till på hösten, hade ett stycke öppet vatten på bortåt en mile lämnats mellan två väldiga isstockningar. Strömmen var stark, så att det var först nyligen som en skorpa av is hade bildats på den, och nu var den så jämn, hård och glatt som golvet i en danssal. I samma ögonblick, som de kommo ut på blankisen, reste Harrington sig upp på knäna, klamrade sig med ena handen fast vid sitt ostadiga säte, piskade på hundarna som en rasande och lät det regna ursinniga svordomar ned över dem. De bägge spännen satte iväg Över den blanka ytan, ansträngande sig till det yttersta. Men det fanns få män i Nordlandet, som kunde pressa sina hundar så hårt

som John Harrington. Han fick genast ett litet försprång, och Louis Savoy gjorde en förtvivlad ansträngning för att icke sacka efter, och hans ledarhund höll sig också stadigt tätt bakom den bakersta ändan av hans medtävlares släde.

175Mitt ute på det glatta isstycket kom deras reservspann i full fart körande ut från stranden. Men Harrington saktade icke farten. Han passade på, då den nya släden svängde upp vid sidan av honom, sprang över på den under höga rop och drev på sina friska hundar. Den förre kusken föll av släden som han bäst kunde. Savoy gjorde på samma sätt med sitt reserv-spann, och de övergivna spännen, som svängde till höger och vänster, stötte samman med de andra och ställde till stor oreda bland dem. Harrington satte upp farten ännu mera, och Savoy höll sig tätt i hälarna på honom. På det sista stycket glansis, kommo de i jämnhöjd med den släde, som åkt i spetsen. Då de susade in på det smala slädspåret mellan de mjuka snövallarna, var det de som voro i spetsen för kapplöpningen, och Dawson, som betraktade dem i ljuset från norrskenet, svor på, att det var fördömt bra gjort.

När det fryser sextio grader eller så omkring, kunna människorna icke länge vara utan eld eller kraftig motion utan att riskera livet, varför Harrington och Savoy också måste följa den gamla plägseden att köra och springa ömsevis. De hoppade av släden med tömmarna i hand, och sprungo bakom slädarna, tills blodet började återfå sitt normala lopp i deras ådror och drev kölden på flykten, och så åter upp på slädarna, tills värmen åter tagit slut. Och på detta sätt, ömsom åkande och springande, tillryggalade de avståndet mellan det andra och tredje réservspannet. 'Flera gånger, på den glatta isen, hetsade Savoy sina hundar, för att komma förbi sin medtävlare, och lika ofta måste han

176uppge det. — Bakom dem, på en sträcka av fem miles, kommo de övriga kappkörarna, som förgäves strävade efter att hinna upp dem, ty Louis Savoy var den ende, som förunnades den äran att kunna hålla samma mördande tempo som Jack Harrington.

Då de svängde ned till den station, som låg sjuttiofem miles från lotten, kom Lan McFane körande upp till sidan av dem. Harrington fick syn på Vargtand, som gick i spetsen för spännet, och han visste nu, att han hade segrat. Intet hundspann i hela Nordlandet kunde passera förbi honom på de sista tjugofem milen. Då Savoy såg Vargtand i spetsen för sin medtävlares spann, visste han, att spelet var förlorat, och han svor sakta för sig själv på det sätt som män ofta svära över kvinnor. Men han följde stadigt i den andres rykande spår och spelade med till det sista, hoppandes på att tillfället skulle komma honom till hjälp. Och på detta sätt drogo de åstad, medan dagen höll på att bryta fram, och de undrade, den ene i sorg och den andre i glädje, över vad Joy hade gjort.

Invånarna i Förty Mile hade tidigt krupit ur sina sovsäckar och hade samlat sig längs slädspåret. Från detta ställe kunde de se Yukons övre lopp, ända fram till det ställe, där den kröker första gången. Här kunde de också se tvärs över floden till målet, Fort Cudahy, där guldregistratorn väntade i stor upphetsning. Joy Molineau hade ställt sig ett stycke från slädspåret, och under närvarande förhållande, skulle det övriga Förty Mile icke vara påträngande. Därför var också banan klar mellan henne och det smala slädspåret.

177Eldar hade blivit tända, och omkring dessa sutto folk och ingingo vad om guldstoft och hundar. Men Vargtand var favoriten.

— Här kommer de! skrek en indangosse från toppen av en fura.

Uppåt Yukon syntes en mörk fläck, som avtecknade sig mot snön, och tätt efter den kom där en annan fläck. Efter hand som dessa blevo större, visade sig andra fläckar, men ett bra stycke efter de andra. De upplöste sig så småningom i hundar och slädar, och män, som lågo framstupa på dem.

— Vargtand är i spetsen, viskade en löjtnant vid polisen till Joy. Hon smålog intresserad.

— Tio mot ett på Harrington! ropade en Birch Creek-matador och drog fram sin stoftpung.

— Drottningen hon icke betala er mycket? frågade Joy.

Löjtnanten skakade på huvudet.

— Ni har något guldstoft... åh... hur mycket? fortsatte hon att fråga.

Han visade sin pung, och hon gjorde en snabb beräkning av innehållet.

— Kanske ... ska vi säga ... tvåhundra ... vad? Gott! Nu jag giva er ... vad ni kalla ... tip. Ni gå in på vadet. Joy log, ett outgrundligt leende. Löjtnanten funderade. Han såg uppåt slädspåret. De bägge männen hade rest sig upp på knäna, och piskade som rasande på sina hundar. Harrington ledde.

—r Tio mot ett på Harrington! skrek Birch Creek-

178matadoren och svängde sin pung fram och tillbaka framför ögonen på löjtnanten.

— Tag emot vadet, sade Joy.

Han lydde med en axelryckning, som för att visa att han böjde sig, icke för förnuftets bud, utan för hennes intagande personlighet. Joy nickade lugnande.

Så tystnade allt oljud, och folk upphörde med att ingå vad.

Med våldsamma kast och ryck som loggertar som länsar för vinden, kom slädarna med rasande fart emot dem. Fastän Louis Savoys ledarhund fortfarande var tätt i hälarna på Harringtons släde, fanns det ett hopplöst uttryck i hans ansikte. Harringtons läppar voro fast slutna, och han såg varken till höger eller vänster. Hans hundar sprungo med fullkomligt rytmiska rörelser, säkra på fötterna, medan Vargtand, som sprang med sänkt huvud utan att se upp, var en strålande anförare för det övriga spännet.

Förty Mile stod i andlös förväntan. Icke ett ljud, utom knarrandet av medarna och piskornas smällande.

Då ljöd plötsligt Joy Molineaus klara stämma genom stillheten.

— Ai! Ya! Vargtand! Vargtand!

Och Vargtand hörde henne, svängde tvärt av från slädspåret rakt fram mot sin härskarinna. Spännet följde i hälarna på honom, och släden balanserade ett ögonblick på en mede och kastade Harrington huvud-stupa ut i snön. Savoy flög förbi som en blixt. Har-ringtön kom på benen och såg efter honom, där han

179satte iväg över floden till guldregistratorns kontor. Han kunde icke undgå att höra vad som sades.

— Åh, han klara sig riktigt nätt, förklarade Joy Molineau för löjtnanten. Honom vad ni kalla sätta fart. Ja, honom sätta farten . . . mycket bra!

*

Där regnbågen slutar

I

Det fanns två orsaker till att Montana Kid gjorde sig av med sin sadel och sina mexikanska sporrar och skakade Idaho-farmens stoft av sina fötter. För det första hade en lugn, allvarlig och strängt moralisk civilisation trängt in där och hade förstört de förhållanden, som från tidernas morgon hade härskat på västerns kreatursfarmer, och ett mera förfinat samhälle hade sett på honom och hans gelikar med avgjort missnöje. För det andra hade hans ras i ett av sina cyklopiska ögonblick rest sig och flyttat sin gräns ett par tusen miles längre bort. På detta sätt gjorde det mogna samhället med omedvetet förutseende plats för sina uppväxande medlemmar. Det var visserligen sant, att det nya territoriet i det stora hela var ofruktbart; men dess flera hundratusen frusna kvadratmiles gav i varje fall armbågsrum åt dem som annars skulle ha blivit kvävda av brist på luft i hemlandet.

Montana Kid var just en av dem. Han hade skyndatsig ut till kusten, med en fart, som möjligtvis kunde förklaras av att det var flera fogdetjänstemän efter honom, och mera försedd med mod än med gångbart mynt lyckades det

honom att få följa med ett fartyg vid Puget Sand och klara av alla vedervärdigheter, som åtfölja mellandäckssjösjuka och mellandäcksproviant. Han var tämligen gul och utsvulten, då han en vårdag sattes iland vid Dyea-stranden. Priserna på hundar, proviant och utrustning, samt de tullar, som de två stridande regeringarna pålade, hjälpte honom raskt att förstå, att Nordlandet var allt annat än en fattig mans Mecka.

Därför började han också att se sig om efter en hastig skörd. Spridda mellan kusten och passen funnos många tusen ivriga pilgrimer, och dessa pilgrimer företog sig Montana Kid att odla.

Först upprättade han en faraobank i ett spelskjul av furubräder, men den stränga nödvändigheten tvang honom att sätta stopp för en mans tillvaro och samtidigt att flytta längre uppåt slädspåret. Så gjorde han affärer Lhästskosöm och sålde sådana till det fastställda priset av fyra för en dollar, men så ankom ganska oväntat hundra lådor söm, och det tvang honom till att avstå från sitt lager med förlust. Därefter slog han sig ned i Sheep Camp, organiserade de professionella lastkarlarna och satte på en enda dag upp frakten med tio cents. Som uttryck för sin tacksamhet höllo dessa karlar troget till vid hans farao- och rulettbord, och blevo nog så lätt plundrade på sin förtjänst. Men hans affärsmetoder voro allt för ondartade för att man länge

182skulle finna sig i dem, och en natt överföllo de honom, brände hans shanty, delade banken mellan sig och sände honom uppåt slädspåret med tomma fickor.

Oturen förföljde honom, var han gick och stod. Han ingick en överenskommelse med ansvariga personer om att transportera whisky över gränsen på farliga och okända vägar, och han blev av med sina indianska vägvisare och fick sin första sändning konfiskerad av den ridande polisen. Talrika andra olyckor bidrogo till att göra honom bitter till sinnes och vårdslös ifråga om sitt handlingssätt, och han firade sin ankomst till Lake Bennet med att föra ett verkligt skräckregemente i lägret under hela tjugo timmar. Men så var där en samling guldgrävare, som togo hand om honom och befallde honom att göra sig osynlig. Han hyste en helig rädsla för detta slag av församlingar, och han lydde med så stor skyndsamhet, att han oförvarandes kom att bege sig iväg med en annan mans hundspann. Detta var detsamma som häststöld under mildare luftstreck, och därför fick han så bråttom, att han endast vågade ta sig fram över de högsta punkterna på sin flykt över Bennet och nedåt Tagish, och han tältade först, då han hade kommit drygt hundra miles norrut.

Nu bar det sig så, att våren stod för dörren och att många av Dawsons förnämsta invånare reste söderöver på isen, innan den bröt upp. Han träffade dessa män och talade med dem, och han antecknade deras namn och deras besittningar, och så for han vidare. Han hade gott minne och en levande fantasi, och sanningskärlek hörde icke till hans dygder.

183II

Dawson, som är begärligt efter nyheter, såg Montana Kiels släde komma glidande nedåt Yukon och promenerade ut på isen för att möta honom. Nej, han hade inga tidningar, han visste icke om Durrane hade blivit hängd eller vem som hade vunnit det sista Derby-loppet, han liade icke hört om Spanien och Förenta staterna hade kommit i krig, han visste icke vem Drey-fus var, men OBrien? Hade de inte hört det? ... Jo, OBrien hade drunknat vid White Horse, Sitka Charley var den ende av sällskapet som hade sluppit undan. Joe Ladue? Bägge benen förfrusna, så de hade blivit amputerade vid Five Finger. Och Jack Dalton? Han hade rukit i luften med "Sea Liou", ja, och hela besättningen med honom. Och Bettles? Han hade förlist med Carthagina i Seymoor Narrows... tjugo man räddade av trehundra. Och Swiftwater Bill? Han hade gått genom den ruttna isen på Lake Barge och med honom sex kvinnliga medlemmar av den opératrupp som han eskorterade. Guvernör Walsh? Gått förlorad med alla sina män och åtta slädar på Thirty Mile. Devereaux? Vem var Devereaux? Åh, kuriren! Han hade blivit skjuten av indianer på Lake Marsh.

Så lät det — underrättelserna spredos i staden, och folk trängde sig fram för att fråga efter vänner och kamrater och knuffades undan igen, alltför häpna för att ens kunna svära. Innan Montana Kid nått stranden, var han omgiven av flera hundra pälsklädda guld-grävare. Då han gick förbi barackerna, var han medel-

184punkten i en hel procession. Vid operahuset var han omgiven av en upphetsad folkmassa, och alla stredo för

att få en chans att fråga efter en frånvarande kamrat. Från alla sidor regnade det ned över honom erbjudanden om att dricka ett glas. Aldrig förr hade en nykomling mottagits med så öppna armar. Hela Dawson var på benen. En sådan rad katastrofer hade aldrig förekommit i dess historia. Var enda man med något anseende, som hade dragit söderut under loppet av våren, hade gått förlorad. Befolkningen strömmade ut ur alla hyddor och hus. Män med vilda, stirrande blickar kommo farande från vattendragen och små-floderna, för att uppsöka denne man, som hade omtalat så många olyckor. Bettles ryska halvblodshustru drog sig tillbaka till sin härd, alldeles otröstlig, och hon vaggade fram och tillbaka och strödde vit aska i sitt korpsvarta hår. Flaggan på baracken hängde bedrövligt på halv stång. — Dawson begrät sina döda.

Varför Montana Kid nu gjorde detta — det kan ingen människa säga, och icke heller kan man försöka sig på någon förklaring utöver den, att han icke visste vad sanning var. Under hela fem dagar störtade han landet ut i sorg och klagan, och i hela fem dagar var han Klondikes mest omtalade man. Man gav honom det bästa man hade i såväl mat som logi. Utskänknings-lokalerna lämnade honom fri förtäring. Och ständigt sökte folk honom. De högre ämbetsmännen böjde sig för honom för att få ytterligare upplysningar, och Con-stantine och hans kolleger höllo fester för honom i baracken. Men så en dag stannade Devereaux, rege-

185ringskuriren, sina tröttkörda hundar utanför guldregi-stratorns kontor. Död? Vem sade det? Finge han bara en älgstek framför sig ... så skulle han nog visa dem, hur död han var. Så? Guvernör Walsh låg i läger vid Little Salmon, och OBrien kom, så snart det blev öppet vatten. Död? De skulle bara ge honom en älgbiff... så skulle han visa dem.

Och strax var Dawson på benen igen ... flaggan flög i topp vid baracken, och Bettles hustru tvättade sig och iförde sig rena kläder. Samhället gav på ett fint sätt tillkänna för Montana Kid, att han helst borde försvinna från platsen. Och han gav sig av, som vanligt med en annan mansliundspann. Dawson gladde sig, då han styrde nedåt floden, och önskade honom en lycklig resa till det ställe, som är alla förhärdade syndares slutliga mål. Sedan började de stulna hundarnas ägare att röra på sig, klagade för kapten Con-stantine och fick av honom en polisman till låns.

III

Med Circle City i kikaren och söndersmulande vinterns sista is under sina medar körde Montana Kid både tidigt och sent med hundarna. Han hyste icke något tvivel om att hundspannets ägare var honom på spåren, och han ville gärna nå amerikanskt område, innan floden bröt upp. Men på tredje dagens eftermiddag blev det klart för honom, att han hade blivit besegrad i sin kapplöpning med våren. Yukon mullrade och slet i sina länkar. Han måste köra långa omvä-

186gar, ty slädspåret hade börjat falla igenom ned i den snabbt flytande strömmen därnere, medan isen i ständig oro slog stora, gapande sprickor med dova brak. Genom dessa och talrika lufthål började vattnet skölja över isen, och då han körde fram till en vedhuggarehydda på den yttersta udden av en ö, kunde hundarna icke stå på benen och simmade mer än de sprungo. Han fick ett ovänligt mottagande av hyddans bägge invånare, men han spände hundarna från släden och gav sig till att laga mat.

Donald och Davy voro typiska representanter för en oduglig gränsbefolkning. De voro av skotska föräldrar, födda i Canada och uppfostrade i stad och hade i en dåraktig stund övergivit sina kontorsstolar, tagit ut alla sina sparpengar och rest upp för att gräva guld i Klondike. De hade till fullo fått känna på, vilket ogästvänligt och bistert land det var. Då de sto-do där utan proviant, utan livsmod, men med en brinnande längtan efter hemmet i sina hjärtan, hade de blivit engagerade av P.C.-kompaniet till att hugga ved åt dess ångbåtar, mot att de fingo proviant och löfte om gratis resa hem, när tiden var inne. Utan att bekymra sig om möjligheten för att isen en gång måste bryta upp, hade de mycket tydligt visat sin oduglighet vid valet av den ö, som de hade slagit sig ned på. Fastän Montana Kid icke visste mycket om, hur det gick till, när en stor flod bröt upp, såg han sig dock tvivlande omkring och kastade längtansfulla blickar över på den andra flodstranden, där de höga klipporna lovade säkerhet mot all Nordlandets is.

187Efter att ha skaffat sig själv och hundarna mat tände han sin pipa och gick ut för att få lite mera reda på situationen. Ön var, som alla dess likar längs floden, högre vid övre ändan, och det var här som Donald och Davy hade byggt sin hydda och samlat flera famnar ved. Floden var ett par kilometer bred, och flodarmen mellan ön och den närmaste stranden var omkring hundra meter från strand till strand.

I första ögonblicket kände Montana Kid sig frestad att ta sina hundar och försöka att ge sig över till fastlandet, men vid närmare undersökning upptäckte han, att ett snabbt strömdrag flöt fram över isen. Längre ned krökte floden skarpt mot väster, och vid denna krök var dess yta fullkomligt överströdd med en arkipelag av småöar och holmar.

—- Det är där isstockningen kommer att bli, sade han till sig själv.

Ett halvt dussin slädar, som tydligen voro på väg uppåt floden till Dawson, kommo plaskande genom det kalla vattnet till den nedersta ändan på ön. Färden på floden hade från att vara farlig nu blivit omöjlig, och de arbetade för livet, tills de nådde ön och gingo uppför vedhuggarnas väg till hyddan. En av dem, som var snöblind, hade bundits efter en släde och stapplade hjälplöst åstad efter den. Det var hurtiga unga män, med grova kläder och medtagna av den långa slädfärden, men Montana Kid hade träffat på den sortens folk förut och var strax på det klara med att de icke voro av hans typ.

— Hallå! Hur står det till uppåt Dawsonkanten?

188frågade den som kom först och såg från Donald till Davy och från dem till Kid.

Ett första sammanträffande i ödemarken utmärker sig icke för många ceremonier. Samtalet blev genast allmänt, och de omtalade turvis, vad som fanns av nyheter från de övre och de lägre trakterna. Men det lilla som de nykomna visste var snart berättat, ty de hade övervintrat i Minook, tusen miles längre nedåt floden, där det icke skedde mycket. Montana Kid däremot kom direkt från saltvattenskusten, och de höllo honom kvar hos sig, medan de slogo läger, och bombarderade honom med frågor om den yttre världen, som de hade varit avskurna från ett helt år.

Ett kraschande ljud, som plötsligt överröstade det allmänna dånet från floden, kallade dem alla bort till stranden. Vattnet ovanpå isen hade blivit djupare, och isen, som blev anfallen både uppifrån och nerifrån, stred för att slita sig loss från strandens hårda tag. Remnor öppnade sig med larm och dån rakt framför ögonen på dem, och luften fylldes av ett mång-stämmigt smattrande, liknande det ljud, som en klar dag höres från en skyttelinje.

Ett stycke uppåt floden kommo två män körande med ett hundspann på en issträcka, som icke låg under vatten. Men under det de stodo och sågo på dem, nådde de vattnet och började att plaska framåt. Bakom dem, där de nyss hade sprungit, giqk isen sönder och reste sig på kant. Genom denna öppning kom floden strömmande, så att vattnet nådde dem till midjan, och den begravde släden och svängde hundarna ur färdrikt-

189ningen, ett verkligt virrvarr av drunknande kroppar. Men männen hejdade sin flykt undan vattnet för att ge hundarna en möjlighet att rädda sig, och de kastade sig in i det vilda tumultet och höggo av draglinorna med sina slidknivar. Sedan arbetade de sig genom det brusande vattnet och de sönderkrasande isstyckena in till stranden, där Montana Kid var den förste att komma dem till hjälp.

— Bevare mig, om det inte är Montana Kid! utbrast en av männen, som Kid just hade dragit upp i säkerhet på strandkanten. Han var iförd den ridande polisens röda rock och lyfte sin högra hand till hälsning.

— Jag har en arresteringsorder till dig, Montana Kid, fortsatte han och drog upp ett genomblött papper ur sin bröstficka, och jag hoppas, att du följer med godvilligt.

Montana Kid såg ut över den kaotiska floden och ryckte på axlarna, och polismannen, som följde hans blick, smålog.

— Var är hundärna? frågade hans följeslagare.

— Mina herrar, avbröt polismannen, min kamrat här är Jack Sutherland, ägare till Eldorado numro 20.

— Väl aldrig Sutherland från 1892? föll den snöblinde mannen från Minook honom i talet, och stapplade kraftlös fram emot honom.

— Jo, precis! Sutherland grep hans hand. Och ni?

— Åh, jag är efter er tid, men jag kommer ihåg er från mina nybörjarår. Kamrater, — han vände sig

190till hälften emot .dem — det här är Sutherland, Jack Sutherland, universitetslagets förutvarande förste målvakt. Kom här, ni guldgrävare, och kasta er över honom! Sutherland, det här är Greenwich... han var också målvakt för två säsonger sedan.

— Ja, jag har läst om den matchen, sade Sutherland och tryckte hans hand. Och jag kommer ihåg er duktiga kamp för att vinna det.

En mörk rodnad steg upp i Greenwichs kinder under den solbrända huden, och han gjorde tafatt plats för en annan.

—. Och här är Matthews... han är från Berkley. Och vi har också några överdängare från de östra universiteten. Kom hit, ni Princetonfolk! Kom hit! Det här är Sutherland, Jack Sutherland!

Och de kastade sig över honom och buro honom till lägret, där de gåvo honom torra kläder och otaliga muggar svart te.

Donald och Davy, som ingen hade tagit notis om, hade dragit sig tillbaka för att spela det parti kort som de uppmuntrade sig med varje kväll. Montana Kid följde efter dem med polismannen.

— Se här... ta nu på er lite torrt, sade han och halade fram några av sina paltor ur sitt torftiga förråd. Och du blir väl tvungen att sova samman med mig också.

— Nå, det måste jag säga... du är då en riktig människovän, anmärkte polismannen och drog på sig den andres sockor. Jag är ledsen över, att jag är tvungen till att ta dig med tillbaka till Dawson, men

191jag hoppas att de inte kommer att vara för hårda mot dig.

— Inte så fort, Montana Kid smålog, men det var ett underligt leende. Vi har inte kommit iväg ännu. När jag ska härifrån, styr jag kurs nedåt floden, och det finns all utsikt till att du följer med.

— Inte om jag känner mig själv...

— Kom med ut... så ska jag visa dig det. De där fördömda idioterna — han pekade med tummen i riktning mot de bägge skottarna — de grävde sin egen grav, då de slog sig ned här. Stoppa din pipa, kamrat... det är bra tobak... och njut av livet så länge du kan. Du kan inte göra räkning på att få många pipor till.

, Polismannen gick undrande med honom, och Donald och Davy höllo upp mitt i sitt spel och följde med. Männen från Minook sågo Montana Kid peka uppåt och nedåt floden och kom bort till dem.

— Vad är det i vägen? frågade Sutherland.

— Å, ingenting särskilt. Det föll sig så naturligt för Montana Kid att spela överlägsen.

— Bara det att det drar ihop sig till ett helvetes spektakel inom kort. Kan ni se kröken därborta. Dä* kommer miljoner ton is att stocka sig. Och isen kommer också att stocka sig i krökarna längre upp. Om den övre stockningen bryter loss först och den nedre stockningen håller ... puff! Han gjorde en dramatisk rörelse med handen ut över ön. Miljoner ton, tillfogade han eftertänksamt.

192— Och hur går det då med vedstaplarna? frågade Davy.

Montana Kid gjorde åter samma gest ut över ön, och Davy klagade:

— Flera månaders arbete, det kan inte vara sant! Människa, nej, det kan inte vara sant. Det måste vara skämt! Åh, säg att det är det, sade han bönfallande.

Men Montana Kid skrattade hårt och skärande och vände sig om på hälen, under det Davy kastade sig över en av vedstaplarna och begynte med ursinnig iver kasta vedträna bort från strandbanken.

— Ge mig en handräckning, Donald! ropade han. Kan du då inte hjälpa mig. Det är ju månaders arbete ... och hemresan.

Donald grep honom i armen och skakade honom, men han rev sig loss.

— Hörde du det då inte? Miljoner ton av is, och ön kommer att bli bortsopad.

— Sansa dig nu! sade Donald. Du är ju alldeles ifrån dig, ja, det är du!

Men Davy kastade sig över vedträna. Donald störtade tillbaka till hyddan, spände sitt och Davys penningbälte på sig och gick sedan ut till den yttersta udden, där ön höjde sig och där en väldig fura reste sig över de andra träden.

Männen vid hyddan hörde ljudet av hans yxa och drogo på munnen. Greenwich vände tillbaka från den andra sidan av ön med det beskedet, att de voro instängda. Det var omöjligt att komma över flodarmen.

Den snöblinde började sjunga, och de övriga stämde in:

År det då sant och visst?

Tror du, att han är ärlig?

Jag tycker det är besvärligt —

Åh, vore det blott sant och visst!

— Det är då syndigt! klagade Davy och lyfte huvudet och såg de slungade vedträna dansa runt i skenet från de snett fallande solstrålarna. Och all min goda ved, som blir fördärvad!

Åh, vore det blott sant och visst!

ljöd sången hånande tillbaka.

Dånet från floden upphörde plötsligt, och en underlig stillhet sänkte sig över dem. Isen hade slitit sig loss från stränderna och flöt upp på vattenytan. Hastigt och ljudlöst steg den hela tjugo fot, till dess väldiga isflak stötte mot strandbankens krön. Öns nedersta del, som låg lägre, var alldeles översvämmad. Den vita isfloden började utan ansträngning glida nedåt strömmen. Men bullret tilltog med rörelsehastigheten, och snart skakade och bävade hela ön under de stockade ismassornas våldsamma angrepp. Under det våldsamma trycket blevo mäktiga isflak, som vägde hundratals ton, slungade upp i luften som ärter. Denna isens anarki tilltog i styrka, och männen måste ropa in i örat på varandra för att kunna göra sig hörda. Emellanåt kunde bullret från flodarmen höras över larmet. Ön skälvde då ett mäktigt isflak tornade rakt

emot dess yttersta spets. Det slet upp ett tjogtals furuträd med rötterna; så svängde de runt och kantrade, så att dess smutsiga underdel lyftes upp från floderis botten och styrde rakt på hyddan, under vägen skärande av jordkakor och träd likt en jättestor kniv. Det tycktes som om det knappast rörde vid hörnet av hyddan, men stockarna vältes omkull som tändstickor, och hela byggnaden krossades som ett leksakshus.

— Månaders arbete! Månaders arbete ... och hemresan! klagade Davy, under det Montana Kid och polismannen drogo honom tillbaka från vedstaplarna.

— Vänta du bara, du kommer sannerligen inte att sakna tillfälle att resa hem, brummade polismannen och gav honom en knuff, som sände honom huvudstupa bort till ett ställe, där han var i säkerhet.

Donald, som satt i toppen på furan, såg det förhärjande isflaket sopa vedstapeln åt sidan och försvinna ned i floden. Och som om isströmmen var belåten med den skada den redan hade gjort, sjönk den hastigt ned till sin forna höjd och började sakta farten. Larmet stillnade, och de andra kunde höra Donald ropa från sitt utkikstorn,

att de skulle se nedåt floden. Som de förutsagt, hade stockningen börjat mellan småöarna, och isen hopade sig och staplade upp sig till en väldig barriär som sträckte sig från strand till strand. Floden kom nu icke längre, och vattnet, som icke kunde finna något utlopp, började stiga. Det fortsatte att stiga, till dess hela ön låg under vatten, och männen plaskade runt i det till knäna, medan hundarna simmade bort till ruinerna efter hyd-

195dan. Vid detta stadium stannade vattnet plötsligt, utan märkbart stigande eller fallande.

Montana Kid skakade på huvudet.

— Nu har isen stockat sig c amman ovanför, det kommer inget mera utför.

— Och det, vi nu spelar om, är vilken av stock-ningarna som först kommer att sprängas, tillfogade Sutherland.

— Precis så, bekräftade Montana Kid. Om den översta stockningen går först, så ha vi inte den ringaste chans. Det finns ingenting som kan hålla stånd mot det.

Minookmännen vände sig bort utan att säga något mera, men snart ljödo åter deras muntra studentsånger genom den stilla luften.

Plats gjordes i deras krets för Montana Kid och polismannen, och de uppfattade hastigt rytmen i refrängen och föllo in i sång efter sång.

— Åh, Donald, vill du inte räcka mig en hand? snyftade Davy vid foten av det träd, som hans kamrat hade klättrat upp i. Åh, Donald, Donald, vill du inte räcka mig en hand? snyftade han åter, under det hans händer blödde av de fruktlösa ansträngningarna att klättra uppför den glatta stammen.

Men Donald stirrade oawänt uppåt floden, och nu hördes hans stämma darrande av ångest:

—- Allsmäktige Gud, där kommer det.

Och medan det iskalla vattnet steg och nådde dem till knäna, grepo mäntien från Minook, Montana Kid

196och polismannen varandras händer och uppstämde den fruktansvärda: ”Republikens stridssång”.

Men orden drunknade i det väldiga dånet, som ryckte närmare dem.

Och så blev det Donald förunnat att se en syn, som ingen man kan se och leva. En väldig vit mur störtade sig in över ön — träd, hundar, män, allt utplånades plötsligt, som om Gud hade tvättat naturens ansikte rent. Så mycket såg han, medan han ännu ett ögonblick vajade fram och tillbaka på sitt höga säte, och så slungades han långt ut i det fruktansvärda ishelvetet.

*

När kvinnor föra krig

I

En gång stötte Freda och mrs Eppingwell samman. Freda var en grekisk danserska eller, rättare sagt, hon gick för att vara grekiska; men det fanns många som icke riktigt trodde på det, ty uttrycket i hennes klassiskt formade ansikte tydde på stor styrka, och den flammande lidelse, som vid sällsynta tillfällen kunde lysa ur hennes ögon, gjorde hennes nationalitet ännu mera tvivelaktig. Det var endast några få män, som det blev förunnat att se detta uttryck, och även om kanske många år kunde vara gångna sedan dess, ha de icke glömt det och vilja heller aldrig glömma det. Hon talade aldrig om sig själv, och man måste nog ta för gott, att hon, när ansiktet var i ro, luttrat — helt säkert var grekisk. Hennes pälsverk voro de praktfullaste i hela landet från Chilcoot till S:t Michael, och hennes namn var på alla mäns läppar. Men mrs Eppingwell var kaptenens fru och dessutom en societetsstjärna av första storleken och hennes krets vardet förnämsta kotteriet i Dawson — ett kotteri, som av profana själar nedsättande kallades den "officiella klicken". Sitka Charley hade en gång varit på slädfärd med henne, då

hungersnöden var stor och en människas liv knappt var värd en kopp mjöl, och han satte henne över alla andra kvinnor. Sitka Charley var indian, hans omdöme var den primitive mannens, men hans ord voro lag, och hans beröm var som en blå stämpel i alla läger under polarcirkeln.

Dessa, två kvinnor voro, var på sitt sätt manfolksbesegrare och manfolksbetvingare, men deras vägar voro skilda. Mrs Eppingwell härskade i sitt eget hus och över barackerna, där det fanns guds välsignelse av yngre familjesöner, för att nu icke tala om över-huvudena för ordningsmakten, både den utövande och den dömande. Freda regerade däremot nere i staden, men de män som hon härskade över, voro desamma som fungerade i barackerna och trakterades med te och sötsaker av mrs Eppingwell i hennes hus av grovt tillyxade stockar uppe på sluttningen. Båda två visste att den andra existerade — men deras livsvanor voro lika avskilda från varandra som två motsatta poler, och även om de då och då tillfälligtvis hörde talas om varandra och naturligtvis voro nyfikna, hade ingen någonsin hört någon av dem göra en fråga om den andra. Och det skulle icke ha uppstått några svårigheter, om icke en fribyterska hade kommit till staden i skepnad av en f.d. modell. Hon kom till landet på vinterns första is med ett präktigt hundspann och kosmopolitiskt rykte. Loraine Lisznayi — alliterativ,

199dramatisk och ungersk — gav anledning till striden, och det var hennes skull, att mrs Eppingwell steg ned från sitt hus på sluttningen, och likaledes att Freda kom upp från staden och åstadkom förvirring och förlägenhet på guvernörens hal.

Allt detta är kanske én gammal välkänd historia i Klondike, men i själva Dawson, är det mycket få, som vet hur det i verkligheten förhöll sig, och icke heller finns där, utöver de få, någon som kan sakkunnigt bedöma kaptensfrun eller den grekiska danserskan. Sitka Charley tillkommer nog äran att alla nu kunna få tillfälle att förstå och döma. Det var han, söm meddelade de flesta detaljerna i den berättelse, som här. framlägges för läsaren. Det skulle väl icke alls ha passat sig, att Freda öppnat sitt hjärta för en enkel bläcksuddare, eller att mrs Eppingwell skulle ha omtalat, vad som hade skett. Det är möjligt att de ha gjort det, men icke troligt.

II

Floyd Vanderlip var en kraftig man, efter utseendet att döma. Hårt arbete och lite mat var ingenting avskräckande för honom, vilket framgick av berättelserna om hans upplevelser under hans första år i landet. I fara var han modig som ett lejon, och då —-som det en gång hände — han höll styr på ett halvt tusental svältande män, så sades det att ingen man med största kallblodighet hade sett solljuset genom sik-

200tet på en bössa. Han hade endast en enda svaghet, och till och med den, som var en följd av hans styrka, var närmast en negativ svaghet. Han hade en stark karaktär, men saknade jämvikt. Och nu var det så, att han hade ett utpräglat erotiskt temperament, men att denna instinkt hade legat slumrände och icke kommit till utbrott under de år, han levde på älgkött och lax och gick på jakt efter guld bland isbelagda vattendrag. Men då han äntligen hade fått slagit ned sina hörn- och mittpålar i en av de rikaste Klondikelotterna, begynte han resa på sig, och då han som fullvuxen Bonanzamatador intog sin plats inom societeten, vaknade det helt och tog kommandot över honom. Han kom plötsligt att tänka på en ung flicka hemma i Förenta staterna, och han fick en mycket levande känsla av att hon kanske gick och väntade på honom och att en hustru var en mycket behaglig sak för en man, som levde åtskilliga grader norr om latitud 53. Följaktligen skrev han ett brev, som passade för tillfället, och inneslöt ett kreditiv, som var tillräckligt stort att täcka alla utgifterna, utstyrsel och ressällskap inbegripet, och adresserade det till en viss Flossie! Flossie! Man kunde tänka sig resten. Därefter byggde han en mycket rymlig stuga vid sin lott, köpte en till i Dawson och omtalade nyheten för sina vänner.

Men just nu var det som hans brist på jämvikt började att göra sig gällande. Väntetiden var lång, och det erotiska elementet i honom, som han så länge hade förnekat, kunde icke finna sig i ytterligare uppskov. Flossie var på väg, men Loraine Lisznayi var på plat-

201sen. Och icke blott det, att hon var på platsen, utan hennes kosmopolitiska berömmelse hade blivit lite sliten i kanterna, och hon var icke så ung, som då hon stod modell för konstnärligt begåvade drottningar och mottog besök av kardinaler och furstar. Och vidare voro hennes finanser i ett bedrövligt tillstånd. Hon, som hade gått

igenom hela skalan under sitt föregående liv, hade nu icke något emot att avsluta den genom att försöka fånga en Bonanzamatador, vilkens rikedom var så stor, att den allra minst belöpte sig^ till ett sex-siffrigt tal. Som en klok soldat, vilken efter många års tjänst, ser sig om efter en maklig anställning, hade hon nu kommit till Nordlandet för att bli gift. Och så en vacker dag mötte hennes ögon Floyd Vanderlips med ett strålande leende, då han var inne i P.C.-kom-paniets magasin för att köpa duktyg till Flossie — och därmed var saken avgjord.

När en man är fri, är det mycket som får passera utan att någon gör invändningar, men om han är dum nog att binda sig vid en kvinna, så är samhället genast färdigt att fördöma de självklaraste saker. Så gick det också för Floyd Vanderlip. Flossie var på väg, och det ljöd ett dämpat mummel, då Loraine Lisz-nayi kom körande nedför huvudgatan efter hans varghundar. Hon ledsagade den kvinnliga journalisten från "Kansas City Står", då fotografierna blevo tagna över hans Bonanzabesittningar, och hon övervakade intresserat tillkomsten av en sex spalter lång artikel. Vid detta tillfälle blevo de kungligt trakterade i Flossies stuga, och bordet pryddes med Flossies duktyg. Vidare

202följde ständiga utflykter och fester, inom parantes sagt allesamman fullt korrekta, som fick männen till att komma med skarpa anmärkningar och gjorde kvinnorna förargade. Endast mrs Eppingwell hörde ingenting av detta. De onda tungornas avlägsna surrande nådde henne som ett svagt eko, men hon var alltid benägen att tro gott om folk och stänga till öronen för det som var ont, och därför tog hon ingen notis om det.

Men så var det icke med Freda. Hon hade ingen orsak att älska män, men så underligt voro hennes känslor inrättade, att hon hade medkänsla med kvinnor — kvinnor som hon hade ännu mindre orsak att älska.. Och hon kände sympati för Flossie, som just nu hade begynt sin långa resa mot det ogästvänliga Nordlandet för att komma till en man, som kanske icke en gång skulle vänta på henne. Freda föreställde sig Flossie som en blyg och känslig flicka, av det slag, som har svårt för att stå ensamma, en ung flicka med vek, klädsamt barnslig mun, ljust burrigt hår och muntra ögon, som voro utan djup och strålande av glädje över livets småsaker. Men hon föreställde sig också Flossie, med frostmask över ansiktet och täckt av rimfrost, mödosamt vacklande åstad efter hundarna. Och därför smålog hon mot Floyd Vanderlip en kväll, då hon dansade.

Det finns få män, som äro så beskaffade, att de skulle likgiltigt ta emot ett leende av Freda, och till dem kunde Floyd Vanderlip icke räknas. Den ynnest, i vilken han stod hos den förre detta modellen, fick honom till att se på sig själv med nya ögon, och då

203den grekiska danserskan nu också började att visa honom vänlighet, kände han sig dubbelt manlig. Det fanns tydligen hos honom okända egenskaper och värden, som dessa båda kvinnor hade blick for. Han visste icke riktigt, vari dessa egenskaper och dygder bestod, men han hade en oklar föreställning om att de verkligen funnos på ett eller annat ställe, och följden var, att han blev ofantligt stolt över sig själv. En man, som kunde få två sådana kvinnor till att intressera sig för honom, var med all säkerhet en mycket märkvärdig man. En dag, då han fick tid, skulle han sätta sig ned och försöka räkna ut, vad det var som gjorde honom så frestande, men nu, just nu, skulle han ta emot allt, som gudarna skänkte honom. En liten svag stämma började att resa sig i hans inre, och han gav sig till fundera på, vad han i himlens namn hade sett för intagande hos Flossie och bittert ångra, att han hade sänt bud efter henne. Naturligtvis kunde det icke vara tal om Freda. Hans lotter voro de rikaste vid Bonanza Creek, och han hade många av dem. Ja, och han var en man, som hade en viss ansvarighet och en ställning att ta hänsyn till. Men Loraine Lisznayi... hon var just en hustru för honom. Hön hade levat under stora förhållande, hon skulle bli en förträfflig hustru och skulle hjälpa honom till att använda sina pengar på ett värdigt sätt.

Men Freda smålog, och hon fortfor att småle, tills han började tillbringa en del av sin tid i hennes sällskap. Då nu också hon kom körande nedåt gatan efter hans hundar, började den förre detta modellen att tän-

204ka över sakerna, och nästa gång hon var tillsammans med Floyd Vanderlip bländade hon honom alldeles med sina furstar och kardinaler och med små personliga anekdoter om hov och kungar. Hon visade honom också små eleganta biljetter med överskriften "Min kära Loraine" och undertecknad med en pseudonym, som en verkligt regerande drottning använde. Hon undrade i sitt stilla sinne över att denne framstående kvinna ville spilla en

enda minut av sin tid på honom. . Men hon skötte sina kort mästerligt och uppdrog smickrande kontraster och jämförelser mellan honom och de högborna personer, som till största delen endast existerade i hennes fantasi, så att han gick sin väg, yr av segerglädje och suckande efter den yttre värld, som så länge hade varit honom förmenad. Freda var mera självsäker. Om hon smickrade, var det ingen som märkte det. Om hon nedlät sig, var det ingen som märkte, att hon gjorde det. Om en man kände med sig, att hon hade höga tankar om honom, så blev detta bibragt honom på ett så fint sätt, att han icke, om det så skulle ha kostat honom livet, kunde förklara hur eller varför han visste det. Och därför befäste hon ytterligare sin makt över Floyd Vanderlip och körde dagligen efter hans hundar.

Så stod saken, då en malör inträffade. Ryktena blevo mera högröstade och antogo en mera bestämd karaktär, sedan nu också danserskan nämndes i förbindelse med Floyd. Och mrs Eppingwell hörde det. Också hon tänkte på Flossie, som vandrade med sina mockasinklädda fötter, timme efter timme ute i snön,

205och Floyd blev inbjuden till te på backsluttningen — och inbjuden rätt ofta. Detta kom honom alldeles att storkna, och han blev alldeles yr i mössan av självuppskattning. Aldrig hade väl en man varit i en värre knipa. Hans själ hade blivit ett stridsäpple mellan tre kvinnor, medan den fjärde var på väg dit för att göra sina anspråk gällande. Och tre sådana kvinnor!

Men vi skulle ju tala om mrs Eppingwell och det misstag, hon gjorde sig skyldig till. Hon talade försöksvis om saken med Sitka Charley, som hade sålt några hundar till danserskan. Men inga namn blevo nämnda. Det tydligaste mrs Eppingwell uttryckte sig var: "Denna hm ... förfärliga kvinna ... Och Sitka Charley, som hade huvudet fullt av f.d. modellen, hade upprepat: "Denna... hm ... förfärliga kvinna. Och var alldeles ense med henne om, att det var nedrigt handlat av en kvinna, att gå emellan en man och den unga flicka han skulle gifta sig med.

— Jag är säker på att hon är en helt ung flicka, Charley, sade mrs Eppingwell. Och hon kommer hit till detta land utan en enda vän. Vi måste göra något. Sitka lovade att hjälpa till och gick sin väg, han funderade över vilken dålig kvinna denna Loraine Lisznayi måste vara och också på hur ädlä kvinnor mrs Eppingwell och Freda voro, som hyste ett så varmt intresse för den okända Flossies väl och ve.

Mrs Eppingwell var lika öppen som dagen. Sitka Charley, som en gång ledsagat henne över Hills of Silence, tillhör äran att ha tecknat en bild av hennes ljusa forskande blick, hennes klara, klingande stäm-

206ma och hennes frimodighet. Hon var van vid att gå rakt på sak. Hon hade tagit mått av Floyd Vanderlip och vågade icke göra det mot honom, men hon var icke rädd för att gå ned i staden och tala med Freda. Och ned i staden gick hon vid fullt dagsljus, till danser-skans hus. Hon var själv höjd över dumt. förtal, och detsamma gällde hennes man, kaptenen. Hon önskade se denna kvinna och tala med henne, och hon kunde icke inse, varför hon icke skulle göra det. Hon stod i snön utanför danserskans dörr i sextio graders köld och parlamenterade i hela fem minuter med en tjänsteflicka. Hon hade också nöjet att bli bortvisad från denna dörr och vandra tillbaka uppför backen, upprörd över den ovärdiga behandling, för vilken hon blivit utsatt. Vem var denna kvinna, att hon skulle neka att ta emot henne? frågade hon sig själv. Man skulle kunna tro att förhållandet varit omvänt, och att hon själv var en danserska, som blivit bortvisad från kaptensfruns dörr. Hon visste med sig själv, att om Freda hade kommit uppför backen till henne — likgiltigt i vilket ärende — skulle hon ha bett henne sitta vid sin härd, och där skulle de ha suttit och talat samman som två kvinnor. Hon hade gjort något, som stred emot det som ansågs passande, men hon hade trott, att det förhöll sig annorlunda med kvinnorna nere i staden. Och hon blygdes över att hon hade utsatt sig för en sådan skam, och hon var mycket ovänligt stämd mot Freda.

Freda förtjänade emellertid icke detta. Mrs Epping-well hade stigit ned från sin höga ställning, för att

207träffa henne, som stod utanför kasterna, och det hade Freda, stark i minnet av sitt forna livs traditioner, icke velat tillåta. Hon kunde tillbedja en sådan kvinna, och hon kunde icke tänka sig någon större glädje, än att ha kunnat få bjuda henne in till sig i sin stuga och sitta med henne, bara sitta samman med henne — i en hel timme. Men hennes aktning för mrs Eppingwell och aktningen för sig själv, som ingen annan aktade, hade hindrat henne från att göra det som var hennes högsta önskan.

Fastän hon icke alldeles hade hämtat sig efter det besök, som hon nyligen haft av prästens hustru, mrs McFane, som hade brutit in i hennes tillvaro som en virvelvind av förmaningar och fördömanden, kunde hon icke tänka sig, vad anledningen till mrs Epping-wells besök kunde vara. Hon var icke medveten om att hon hade gjort något särskilt dåligt, och denna kvinna, som stod och väntade vid hennes dörr, kunde ju omöjligt bekymra sig om hennes själs frälsning. Vad ville hon? Men trots sin nyfikenhet, förhärdade hon sitt hjärta med hjälp av den stolthet, som är de ödmjukes stolthet, och hon låg i det innersta rummet, skälvande som en ung flicka under sin friares första kyss. Om mrs Eppingwell plågades då hon gick uppför backen, så plågades hon också, där hon låg på sängen, med ansiktet dolt i kuddarna, stum, med torra ögon och torra läppar.

Mrs Eppingwell var i besittning av stor människokännedom, och hon försökte att förstå allt och alla. Det hade fallit sig lätt för henne att ta ett steg från

208civilisationen och se sakerna från en historisk synpunkt. Hon kunde förstå vissa primitiva egenskaper hos en hungrig varghund och hos en man i samma situation, och hon kunde förutse vissa bestämda linjer som bägge skulle följa under samma omständigheter. För henne var en kvinna en kvinna, antingen hon var klädd i purpur eller i rännstenstrasor, och Freda var en kvinna. Hon skulle icke ha blivit överraskad, om hon hade blivit införd i danserskans stuga och hade blivit mottagen som en likställd, icke heller skulle hon ha blivit överraskad, om hon hade blivit införd och hälsad med ett högmod, vari ingen själsadel hade legat. Men att bli behandlad som nu hade skett, det var både oväntat och en stor missräkning. Alltså hade hon icke förstått Fredas synpunkt. Och detta var egentligen gott, ty det är vissa synpunkter, som man icke kan tillägna sig utan under mycken smärta och personlig korsfästelse, och det skulle vara lyckligt, om kvinnor av mrs Epping-welles typ på vissa punkter icke förstå allt och alla. Man kan icke förstå besmittelse utan att röra vid beck, som är svårt att få bort igen, och det finns nog av dem, som äro villiga att företaga experimentet. Allt detta har föga betydelse, utom däri, att det vållade mrs Eppingwell sorg och kom danserskan att omfatta henne med ännu större tillgivenhet.

III

Och på detta sätt gick en hel månad. Mrs Eppingwell strävade att hålla Floyd Vanderlip borta från den

£ans fäders gud —14 90Qförföriska grekiska danserskan, tills Flossie kunde komma; Flossie tillryggalade varje dag så och så många miles av den dystra färden; Freda kämpade med alla krafter mot modellen, som åter spände varje nerv i sig för att vinna priset; och mannen flög fram och tillbaka i allt detta, som en skottspole, mycket stolt över sig själv, övertygad om att han var en annan don Juan.

Det fanns ingen annan än mannen själv/som var skuld till att Loraine Lisznayi till sist fångade honom. Det må gärna vara, att mannens vägar till en kvinna äro outrannsakliga, men en kvinnas väg till en man övergår allt förstånd, och därför skulle det sannerligen vara en oklok profet, som skulle våga förutsäga hur Floyd Vanderlips kurs skulle sättas, ett dygn i förväg. Kanske bestod f.d. modellens dragningskraft däri, att hon var ett vackert djur att se på, kanske förtrollade hon honom med sitt prat om gamla världens furstar och palats. Men i vilket fall som helst så bländade hon honom, som hade levat sitt liv under ociviliserade förhållanden, och'han gick till sist in på hennes förslag, att de skulle företa en tur nedåt floden och hålla bröllop i Förty Mile. Och för att hela världen skulle veta, vad han hade i sinnet, köpte han hundar av Sitka Charley — det behövs mer än en släde, när en sådan kvinna som Loraine Lisznayi ger sig på resa — varefter han begav sig upp till sina Bonanza-gruvor, för att ordna om deras skötsel under hans bortovaro.

Han hade givit en rätt dimmig förklaring om att

210han skulle ha hundarna till att köra timmer från sågen til] utvaskningsslussarna, och det var nu, Sitka Charley visade vad han dugde till. Han lovade att skaffa hundarna till en bestämd dag, men så fort Floyd Vanderlip hade vänt sina steg uppåt floden, skyndade Sitka Charley sig i starkt uppror till Loraine Lisznayi. Visste hon möjligen var mr Vanderlip hade tagit hän? Han hade gått in på att leverera honom en hel massa hundar, till en bestämd tid, men den skamlöse personen, den tyske köpmannen Meyers, hade köpt upp alla djur och fördärvat marknaden. Det var alldeles nödvändigt, att han fick tala med mr Vanderlip, ty den skamlöse personen gjorde, att han icke

kunde uppfylla sina förpliktelser förrän en vecka efter den avtalade tiden. Visste hon vart han hade givit sig av? Uppåt floden? Gott, han skulle genast sätta iväg efter honom och ge honom besked om den olycksaliga förseningen. Han hade förstått henne rätt, hade hon sagt att mr Vanderlip skulle använda hundarna fredag kväll? Att han måste ha dem till den tiden. Det var verkligen högst obehagligt, men det var den skamlöse personens skull, som hade drivit upp priserna så högt. De hade stigit femtio dollars per huvud, och om han skulle köpa till det priset, skulle han förlora på affären. Han ville gärna veta, om mr Vanderlip var villig att betala skillnaden. Visste hon, att han skulle vara det? Och eftersom hon var så god vän med honom, skulle hon kanske till och med vilja betala skillnaden? Och han skulle inte säga något om det till någon? Det var vänligt av henne att ta hänsyn till hans intressen. Sade hon fredag kväll?

211Gott! Hundarna skulle vara på platsen. En timme senare visste Freda, att bortresan skulle äga rum fredag kväll; och hon visste också, att Floyd Vanderlip hade begivit sig uppåt floden, och nu voro hennes händer bundna.

Fredag morgon kom Devereaux, den officiella ku-riren, åkande över isen med depescher från guvernören. Förutom depescherna medförde han också underrättelser om Flossie. Han hade passerat hennes läger vid Sixty Mile. Både människor och djur voro i god kondition, och hon skulle säkert komma fram under loppet av följande dag. Mrs Eppingwell kände sig mycket lättad, då hon fick höra detta; Floyd Vanderlip var i gott förvar uppåt floden, och innan grekinnan kunde få tag på honom igen, skulle hans brud vara på platsen. Men samma eftermiddag blev hennes stora S:t Bernhardshund, som tappert försvarade trappan upp till hennes hus, omkullslagen av en flock uthungrade varghundar, som kommo direkt från en lång slädfärd. En halv minut ungefär låg han begravd under den lurviga massan och blev så befriad av ett par raska män, beväpnade med yxor. Om han hade blivit liggande där i två minuter, fanns det all chans till att han skulle ha blivit sönderriven och transporterad bort i respektive angripares magar, men som det nu gick, hade han endast fått åtskilliga blessyrer. Sitka Charley kom för att råda bot på skadan — särskilt ett sår på högra framtassen, som ovarsamt hade uppehållit sig en bråkdel av en sekund för länge mellan en angripares tänder. Då han drog på sig vantarna för att

212gå, föll talet på Flossie och därefter, genom en naturlig tankeöverföring på "den ... hm ... förfärliga människan". Sitka Charley anmärkte liksom helt tillfälligtvis, att det var hennes avsikt att fara nedåt floden samma kväll med Floyd Vanderlip, och han kom vidare med den upplysningen, att det fanns stor sannolikhet för en olyckshändelse vid denna tiden på året.

Följaktligen voro mrs Eppingwells tankar om Freda ovänligare än någonsin. Hon skrev ett brev, adresserade det till den omstridde mannen och lämnade det till ett bud, som skulle invänta honom vid mynningen till Bonanza Creek. Ett annat bud med ett brev till Freda, väntade också på samma strategiska punkt. Och så gick det till, att Floyd Vanderlip, då han muntert kom körande på sin släde i det försvinnande dagsljuset, fick mottaga två brev på en gång. Fredas slet han sönder. Nej, han ville icke gå och besöka henne. Det förestod större saker denna kväll. Och förresten var hon alldeles ur räkningen. Men mrs Eppingwell! Han skulle uppfylla hennes sista önskan — eller rättare sagt den sista önskan av henne, som det skulle vara möjligt för honom att efterkomma — han skulle gå och träffa henne på guvernörens bal och höra, vad hon hade att säga honom. Efter tonen i brevet att döma föreföll det att vara ganska viktigt, kanske... Han smålog inbilskt, men kunde icke riktigt uttrycka tanken i ord! För tusan också, vilken lyckans Pam-filius han var hos kvinnorna! Även hennes brev rev han sönder och strödde bitarna ut i den kalla luften, drev på hundarna, så att de satte åstad i raskt trav,

213och styrde kurs mot sin stuga. Det skulle bli maskerad, och han måste ha tag i den kostym, som harv hade haft på operamaskeraden för ett par månader sedan. Så skulle han raka sig och få något i sig. Därav kom det sig, att han ensam av alla dem, som voro intresserade av Flossie, icke visste någonting om att hon var så nära.

— Hör på! Skaffa dem ned till vattenstället vid sjukhuset precis klockan tolv midnatt. Men narra mig nu inte, sade han till Sitka Charley, som kom in med den underrättelsen, att där fattades en hund i beställningen, men att den nog skulle vara anskaffad inom loppet av en timmes tid.

— Här har ni pungen. Där är vågen. Väg upp guldstoftet åt er själv och stör mig inte. Jag måste se till att bli

färdig till balen.

Sitka Charley vägde av sin betalning och gick sin väg med ett brev till Loraine Lisznayi. Han tänkte mycket riktigt att det innehöll en uppmaning till henne att möta vid vattenstället utanför sjukhuset, precis klockan tolv midnatt.

IV

Två gånger skickade Freda bud upp till barackerna, där dansen var i full gång och varje gång kommo de tillbaka utan svar. Då gjorde hon, vad endast Freda kunde göra — satte på sig sin pälskappa, tog en mask för ansiktet och gick själv upp på guvernörens bal.

214Men nu var det så, att den officiella klicken för länge sedan hade vant sig vid att hålla på ett bestämt bruk, vilket de för övrigt inte voro ensamma om. Det var ett mycket förståndigt bruk, ty det hjälpte till att skydda ämbetsmännens damer och till att göra deras fester mera exklusiva. Varje gång en maskerad hölls, valdes en kommitté, vars enda värv var att tura om att stå vid dörren och titta under varenda mask som anlände. De flesta av männen voro allt annat än ivriga att vara med i denna kommitté, men å andra sidan var det just de, som minst åtrådde äran, som voro mest skickade till det. Prästen hade icke tillräcklig kännedom om folks utseende och anseende för att veta, vem han skulle lämna tillträde eller vem som skulle avvisas. Och detsamma gällde för flera andra präktiga män, som icke skulle ha begärt bättre än att få tjänstgöra på detta sätt. Mrs McFee skulle ha satt sin salighet i pant för att få utföra uppdraget, och hon gjorde det också den kväll, då en viss treklöver slapp förbi hennes eld och ställde till stor förvirring i det hela, innan man upptäckte vem de voro. Efter detta valde man endast dem som kunde sina saker, och de togo mycket motvilligt emot detta förtroendeuppdrag.

Vid detta tillfälle var det ingenjör Prince, som gjorde tjänst som dörrvaktare. Det hade utövats en viss press på honom, och han hade ännu icke kommit över sin häpnad över att ha gått in på att åtaga sig detta uppdrag, som efter all sannolikhet skulle skilja honom från hälften av hans vänner, — bara för att behaga den andra hälften. Tre eller fyra av de män, han hade

215bortvisat, voro män som han kände från guldgrävar-läger och slädspår —- goda kamrater, men inte precis av det slag som voro lämpliga för en så exklusiv historia som den här. Han stod just och funderade över möjligheten att frånsäga sig befattningen med detsamma, då en kvinna med lätta steg trädde fram i ljuset. Freda! Endast efter pälsverket att döma kunde han ha svurit på att det var hon — även om han icke så väl känt igen hennes sätt att bära upp huvudet. Hon var den sista människa han väntat sig att få se. Han hade trott att hon var för klok till att utsätta sig för skammen att bli bortvisad eller — om hon fick passera — för damernas förakt. Han skakade på huvudet utan att närmare undersöka, ty han kände henne för väl för att kunna misstaga sig. Men hon trädde närmare honom. Hon lyfte den svarta silkesmasken och sänkte den genast igen. En enda sekund, lång som en evighet, såg han på hennes ansikte. Det var inte för inte, som man sade där i landet, att Freda lekte med männen som ett barn med såpbubblor. Inte ett ord blev sagt. Prince trädde åt sidan, och ett par minuter därefter kunde man se honom, röd och stammande, avsäga sig den post han hade förrått.

En kvinna med en smidig gestalt, smärt och dock med en viss rytmisk kraft i varje rörelse, rörde sig rastlöst och irrande omkring mellan de muntra gästerna.

Än stannade hon vid en grupp, än vid en annan, och männen kände igen hennes pälsverk och förundrade sig — män som borde ha varit med i dörrvaktare-

216kommittén — men de hade icke lust ati säga något. Annorlunda var det med kvinnorna. De hade en skarpare blick för växt och hållning, och de visste genast, att detta var en gestalt, som de icke kände, och icke heller pälsverket. Mrs McFee, som kom ut från det rum, där supén skulle intagas, och där allt var redo, såg en glimt av de flammande, sökande ögonen genom silkesmaskens hål, och blev helt förskräckt. Hon försökte att komma ihåg, var hon hade sett dessa ögon förut, och plötsligt dök det upp en ganska tydlig bild i hennes minne av en stolt och upprorisk synderska, som hon en gång hade träffat, under ett fruktlöst försök att gå Herrens ärende.

Så gick det till, att den goda damen begav sig i väg, flammande av rättfärdig vrede, och till sist träffade hon mrs

Eppingwell och Floyd Vanderlip. Mrs Eppingwell hade just funnit det tillfälle hon sökt, att tala med den efterskickade mannen. Hon hade bestämt sig för att nu, då Flossie var så nära, skulle hon gå rakt på sak, och hon skulle just börja att hålla en liten skarp etisk föreläsning, då en tredje person kom till. Hon kände sig behagligt berörd av det lätt utländska uttalet av ordet "förlåt", varmed den pälsklädda kvinnan genast började lägga beslag på Floyd Vanderlip, och hon böjde artigt på huvudet till tecken på att de kunde draga sig lite tillbaka.

Men i detsamma ingrep mrs McFee med rättfärdig harm, och i nästa ögonblick hade en svart mask ryckts från en förskräckt kvinnas ansikte. Ett underbart vao kert ansikte och ett par strålande ögon uppenbarade

217sig för de nyfikna blickar, som riktades ditåt, och det gjorde hela salens blickar. Floyd Vanderlip kände sig alldeles bortkommen. Situationen krävde ett resolut uppträdande av en man, under det han knappast visste om han stod på huvudet eller benen. Han säg sig hjälplöst omkring. Mrs Eppingwell vår alldeles förbryllad. Hon förstod ingenting. En förklaring måste komma till stånd, och den var mrs McFee man för att ge.

— Mrs Eppingwell, sade hon med gäll röst, det ar mig ett stort nöje, att göra er bekant med Freda Moloof. Miss Freda Moloof, efter vad jag har förstått.

Freda vände sig ofrivilligt bort. Där hon stod, med sitt ansikte blottat, kände hon sig som i en dröm, naken, mitt i det maskerade sällskapet, vars täckta ansikten och glimmande ögon voro vända mot henne. Det förekom henne nästan som om hon var omringad av en hungrig vargflock, som stod färdig att kasta sig över henne. Det kunde ju hända att det fanns en éll<pr annan, som kände medlidande med henne, tänkte hon, och denna tanke gjorde henne hård. Hon föredrog då långt hellre deras förakt. Modig var hon, denna kvinna, och fastän hon hade jagat sitt byte, till dess hon stod mitt i kopplet, skulle hon inte låta det und-slippa — oavsett om mrs Eppingwell gillade det eller

ej-

Men nu gjorde mrs Eppingwell något ovanligt. Nå, detta var alltså äntligen Freda, tänkte hon, Freda, danserskan, som ödelade mäns liv, den kvinna, från vilkens dörr hon hade blivit bortvisad. Också hon kände

218den stolta varelsens nakenhet, som om den vore hennes egen. Kanske var det hennes anglosachsiska motvilja for att möta en motståndslös fiende, kanske tänkte hon också att det skulle ge henne mera makt i kampen om mannen, och kanske var det lite av bägge delar, — men hur det nu var eller icke var, så gjorde hon något märkvärdigt. Då mrs McFee hade höjt sin tunna stämma, vibrerande av elakhet, och Freda ofrivilligt vände sig bort, vände sig mrs Eppingwell mot danserskan, tog av sig masken och böjde på huvudet till hälsning.

De båda kvinnorna stodo och betraktade varandra en kort sekund, som föreföll som en evighet. Den ena med flammande ögon, en meteor i denna omgivningen, redo till att trotsa och till självförsvar, en kvinna som led i förväg av det hån och åtlöje och kränkningar, som hon hade blottställt sig för, en vacker, glödande och kokande lavakägla av kropp och själ. Och den andra, lugn till sinnes med klara ögon och kallt omdöme, stark i sin egen okränkbarhet med tro på sig själv och herre över situationen, otvungen och ostörbar, lik en gestalt mejslad i den kalla marmorn. Vilken klyfta det än kunde finnas mellan dem, så erkände hon den icke. Ingen bro behövde byggas över den, inget nedstigande... hennes hållning var som inför den, vilken fullkomligt var hennes like. Hon stod där alldeles lugn på grund av deras gemensamma kvinnlighet. Och detta gjorde Freda alldeles rasande. Det skulle icke ha gjort det, om hon hade varit av sämre stoff, men mrs Eppingwells själ kunde ju icke känna

219det bottenlösa, och Freda kunde följa de andra ned i det djupaste djup och förstod till fullo, vad som rörde sig i henne. "Varför drar ni inte undan er klänningsfåll", hade hon mest lust till att ropa, under den blixtrande sekunden. "Spotta på mig, förtala mig, det skulle vara barmhärtigare emot mig än detta". E[on skälvde i hela kroppen. Hennes näsborrar voro utspärrade och darrande. Men hon höll sig själv i tygeln, hälsade tillbaka och vände sig mot Floyd Vanderlip.

— Kom med Floyd, sade hon rakt på sak. Jag vill tala med dig.

— Vad tus..., började han häftigt, men tystnade så plötsligt mitt i utbrottet, ty han var för klok att fortsätta. Var tusan hade hans förstånd tagit vägen? Hade en man någonsin befunnit sig i en mera idiotisk situation? Han

utstötte ett gurglande läte långt nere i strupen och högt uppe i gommen, rätade på sin stora kropp, försökte göra sig kvitt sin obeslutsamhet och tittade bönfallande på de bägge kvinnorna.

— Ursäkta ett ögonblick... men kanske jag först kan få lov att säga ett par ord till mr Vanderlip? Mrs Eppingwells röst, som var dämpad och klockren, röjde viljestyrka i varje ton.

Floyd Vanderlip såg tacksam ut. Han var i varje fall villig nog att uppfylla hennes önskan.

— Det gör mig mycket ont, sade Freda, men det är där inte tid till. Han måste komma med detsamma.

De konventionella fraserna gingo lätt och utan ansträngning över hennes läppar, men inom sig kunde hon icke låta bli att roa sig över hur otillräckliga och

220tomma de voro. Hon skulle mycket hellre ha skrikit högt.

— Men miss Moloof, vem är ni, att ni på detta sätt kan lägga beslag på mr Vanderlip och befalla över honom?

Varpå Floyds ansikte klarnade upp av lättnad, och han smålog befallande. Mrs Eppingwell skulle nog dra honom upp ur vattnet. Denna gång hade Freda mött sin överman.

— Jag ... jag ... Freda tvekade, men så rustade hon sig på äkta kvinnligt vis — och vem är ni, eftersom ni gör mig denna fråga?

— Jag? Jag är mrs Eppingwell, och ...

— Där ser ni! föll den andra henne skarpt i talet. Ni är gift med en kapten, och har således en man. Jag är bara en danserska. Vad vill ni med denne man?

— Ett sådant uppförande ... alldeles oerhört! Mrs McFee gjorde sig klar att rycka in, men mrs Eppingwell tystade henne med en blick och började ett nytt angrepp.

— Eftersom miss Moloof tycks ha krav på er och har för bråttom för att kunna skänka mig ett par sekunder av er tid, är jag tvungen att vända mig till er direkt... nu genast.

Mrs McFee knep tillsammans munnen, så det hördes som en smäll. Härmed måste den obehagliga situationen väl vara bragt ur världen.

.— Ja ... hm ... javisst..., stammade Floyd. Naturligtvis, naturligtvis, och han blev strax mera meddelsam vid utsikten till befrielse.

221Människorna äro endast sällskapliga, tämda och utvecklade djur, och det är sannolikt att grekinnan på sin tid hade handskats med vildare maskulina exemplar av människosläktet, ty hon vände sig mot mannen med hela helvetets flammande glöd i sina blixtrande ögon, ungefär som en paljettsmyckad djurtämjerska kan vända sig mot ett lejon, som plötsligt har fått for sig, att det har en fri vilja. Djuret inom honom kröp för piskan.

— Ja, det vill säga i morgon. I morgon, mrs Ep-pingwell, ja, i morgon. Det var så, jag menade. Han tröstade sig med, att om han stannade kvar, så skulle det bli flera obehagligheter. Och för resten hade han ju också ett avtal, som han måste uppfylla inom kort... nere vid vattenstället mitt för sjukhuset. I gudar... han hade aldrig värdesatt Freda som hön förtjänade. Vår hon inte modig?

— Får jag be er om min mask, Mrs McFee.

Och denna dam, som för en gång skull var fullkomligt mållös, överlämnade det begärda föremålet.

— Godnatt, miss Moloof! Mrs Eppingwell var storslagen till och med i sitt nederlag.

Freda återgäldade hennes hälsning, fastän hon måste bekämpa en längtan att kasta sig för den andras fötter och bönfalla henne om förlåtelse — nej, icke om förlåtelse, men om något, hon visste icke själv vad, fastän hon åtrådde det med hela sin själ.

Floyd Vanderlip ville, att hon skulle taga hans arm* men hon hade fångat sitt byte initt i kopplet, och samma instinkt, som fordomdags drev kungar till att släpa

222krigsfångar efter sin triumfvagn, drev henne ensam mot dörren, under det Floyd Vanderlip följde tätt i hälarna på henne och kämpade för att återvinna sin

andliga jämvikt, *

\

V

Det var bistert kallt. På den i krökar gående vägen tillryggalade de det korta avståndet till danserskans stuga, och då de nådde den, hade hennes andedräkt täckt hennes ansikte med frostkristaller, medan hans förvandlade de tjocka mustascherna till en isklump, tills det nästan vållade honom smärta att tala. I norrskenets grönaktiga ljus kunde de se, att kvicksilvret i termometern, som hängde utanför dörren, var hårt fruset. Ett tusental hundar uppstämde en verklig kla-gokör över den orätt, som var begången emot dem i forntiden och anropade de likgiltiga stjärnorna om medlidande. Icke en vindfläkt rörde sig. För dem fanns inget skydd mot kölden, ingen lugn vrå i lä, som de kunde krypa in i. Kölden var överallt, och de lågo under bar himmel, medan de då och då sträckte på sina trötta lemmar och utstötte det långdragna vargtjutet.

I början talade de icke alls med varandra, mannen och kvinnan. Medan tjänstflickan hjälpte Freda av med hennes ytterkläder, kastade Floyd Vanderlip mera bränsle på elden, och då hon försvann in i det innersta rummet, stod han lutad över ugnen och hade brått med

223att töa upp isen på sin överläpp. Därefter rullade han sig en cigarett och iakttog henne slött genom de doftande rökmolnen. Hon såg i smyg på klockan. Den var halv tolv. Hur skulle hon kunna hålla honom kvar till midnatt? Var han ond över det hon hade gjort? I vilken stämning befann han sig. Vilken ton skulle hon anslå, som bäst kunde svara till hans? Inte att hon tvivlade på sig själv. Nej! Nej! Hålla honom kvar skulle hon, om det så måste ske med en revolver, till dess Sitka Charley och Devereaux hade gjort sin skyldighet.

Det fanns många sätt, och därför att hon visste det, ökades hennes förakt för Floyd Vanderlip. Under det hon satt med huvudet stött i handen, dök ett flyktigt minne upp från hennes egen tidiga ungdom med den sorgliga kärlekshistorien och den tragiska tillbakagången, och ett ögonblick kände hon sig frestad att hålla en predikan för honom, med denna som text! Du gode gud! Ingen människa, inte en gång den mest djuriska, skulle kunna undgå att gripas av en sådan historia, omtalad som hon kunde omtala den, men — vad! Han var icke värd det, och icke heller värd den smärta, som den skulle vara för henne att berätta den. Ljuset stod alldeles på sin rätta plats, och medan hon satt och tänkte på dessa saker — hennes hemliga skam — förnöjde han sig med att betrakta hennes genomskinliga, ljusröda öra. Hon fångade hans blick, grep tillfället och vände huvudet så, att hennes rena profil riktigt kom till sin ratt. Hennes profil var icke det minsta av hennes företräden. Hon hade själv ingen skuld i sina lin-

224jers skönhet, men hon hade för länge sedan lärt sig vad de voro värda, och hur föga det behövdes, var hon icke höjd över att utnyttja dem på bästa sätt. Ljuset började flämta. Hon kunde icke företa sig något utan att göra det med behag, men detta hindrade henne icke från att hjälpa upp naturen en smula, då hon böjde sig fram och behändigt snoppade av den röda veken mitt i den gula flamman. Därefter stödde hon åter huvudet i handen, denna gång med en tankfull blick, och varje man känner sig smickrad över att bli betraktad på detta sätt av en vacker kvinna.

Hon var icke vidare ivrig efter att börja tala. Om det passade honom att dra ut på tiden, så gärna. För honom var det mycket behagligt att sitta där och lugna sina lungor med nikotin och att titta på henne. Här var det varmt och skönt, medan nere vid vattenstället fanns ett slädspår, som han snart skulle till att följa i den kalla natten. Han hade en känsla av att han borde vara ond på Freda för det uppträde, hon hade ställt till, men hur det nu var eller icke var, så kände han ingen harm. Det skulle ju säkert aldrig ha kommit till något uppträde alls, utan det där dumma kvinnfolket — mrs McFee. — Om han vore guvernör, så skulle han lägga en skatt av hundra uns guld per huvud och kvartal på henne och hennes gelikar, alla himlalotsar också inberäknade. Och ett var säkert, Freda hade uppfört sig som en riktig lady — och hon hade också klarat sig fint mot mrs Eppingwell. Han hade aldrig

trott att flickebarnet kunde ha så mycket ben i näsan. Hans drömmande blick följde hela hennes person, men

225vände oupphörligt tillbaka till ögonen, och han kunde icke ha någon aning om att bakom deras djupa allvar lurade ett ännu djupare hånleende. Och för satan — hon var ett stolt fruntimmer! Han skulle gärna vilja veta, varför hon satt och såg på honom så här. Ville hon också gifta sig med honom? Inte otroligt — men hon var icke den enda. Hon såg mycket bra ut — det måste man erkänna. Och ung, yngre än Loraine Lisz* nayi. Hon kunde icke vara mer än tjugotre eller tjugofyra år gammal, högst tjugofem. Och hon skulle aldrig kunna bli tjock. Det kunde han icke säga om Loraine Lisznayi. Hon hade helt säkert lagt ut, sedan hon slutade upp med att stå modell. Uff! När han fick henne med på slädfärd, så skulle han nog rasta fettet av henne. Han skulle spänna snöskor på henne och låta henne trampa väg åt hundarna. Det var ett medel, söm aldrig förr hade slagit fel. Men så flögo hans tankar fram i tiden till slottet under den soliga Medelhavs-himlen — och hur skulle det då gå med Loraine? Ingen köld, inga slädfärder, inga hungerperioder emellanåt till att liva upp ensamheten med, allt under det hön blev äldre och tjockare för varje gång solen kom pä himlen. Medan flickebarnet här... Freda ... Han suckade med omedvetet beklagande över att han icke var född under turkisk flagga — och så vände han tillbaka till Alaska.

— Nå, och vad nu? Bägge visarna pekade rakt på tolv, och det var högt på tiden att han kom iväg till vattenstället. Åh! Freda spratt lätt till. Hon gjorde det så täckt, att det fyllde honom med fröjd, såsom

226kvinnor alltid fyllde honom och hans bröder med fröjd. När en kvinna, som sitter och ser tankfullt på en man, kan inbilla honom, att hon har försjunkit i begrundan över honom, så måste han vara en mycket kallblodig person, om han kan skota sina segel, hålla utkik och styra klar kurs.

— Jag skulle gärna vilje veta, vad det var du ville tala med mig om, förklarade han och drog sin stol bort till hennes vid bordet.

'— Floyd, sade hon och såg honom lugnt in i ögonen. Jag är trött på hela den här historien. Jag vill bort härifrån. Jag kan inte leva härute, tills floden bryter upp. Om jag försöker att göra det, så dör jag. Det är jag säker på. — Jag vill säga farväl till alltsam-man och resa bort härifrån — och jag vill göra det genast.

Hon lade sin hand i stum bön på baksidan av hans, som genast vändes om, och hennes hand var fången.

— Där var en till, tänkte han, som absolut ville ha fatt i honom. Det kunde icke skada Loraine, om hon skulle frysa lite längre därnere vid vattenstället.

— Nå? Denna gång kom frågan från Freda, men sakta och bekymrat.

— Jag vet inte alls vad jag ska säga, skyndade han sig att svara, och han tillade för sig själv, att detta hade kommit hastigare över honom, än han hade väntat sig. — Det finns inte något jag hellre skulle vilja, Freda. Det vet du nog! Han tryckte hennes hand, handflata mot handflata.

227Hon nickade. Var det underligt att hon föraktade det där släktet?

— Men ser du, jag... jag är förlovad. Det vet du naturligtvis. Och flickebarnet är på väg hit upp för att gifta sig med mig. Jag vet inte vad det kom åt mig, då jag friade till henne, men det är så längesen, och jag var så förbannat ung.

— Jag vill bort härifrån, bort från landet — likgiltigt varthän, fortsatte hon, utan att fästa något avseende vid det hinder, han hade framdragit och gjort ursäkter för. Jag har gått igenom alla de män jag känner, och jag har kommit till det resultatet, att... att...

— Att jag var den bäste av hela bandet.

Hon smålog tacksamt mot honom, för att han befriat henne från den förvirrande förklaringen. Med sin fria hand drog han hennes huvud ned på sin axel, och doften av hennes hår berusade honom. Så upptäckte han, att en gemensam puls bankade, hankade och bankade — där deras handflator berörde varandra. Detta fenomen är lätt förståeligt ur fysiologisk ståndpunkt, men för den man, som för första gången gör den upptäckten, förefaller det

som en högst märkvärdig sak. Floyd Vanderlip hade under sitt liv hanterat flera spadskaft än kvinnohänder, så detta var något fullkomligt nytt, behagligt och överraskande för honom. Och då Freda vände på huvudet, som låg på hans axel, medan hennes hår rörde vid hans kind, och han på så nära håll såg rakt in i hennes ögon, strålande milda, ja, och ömma... ja, vems fel var det

228då. att han alldeles miste herraväldet över sig själv? Otrogen mot Flossie... varför icke lika gärna mot Loraine. Även om kvinnorna fortsatte med att plåga honom, så fanns det ju ingen orsak till att han skulle bestämma sig så fort. Han hade ju oceaner av pengar, och Freda var just av det slag, som kunde använda dem värdigt. Hon skulle minsann bli en hustru, som andra män skulle avundas honom. Men man måste gå långsamt tillväga... han måste vara försiktig.

— Du bryr dig väl inte tillfälligtvis om slott och palats, gör du? frågade han.

Hon skakade på huvudet.

— Nåja, jag har själv varit fjollig efter dem för en tid, till dess jag kom till att tänka mig om, och nu har jag kommit till det resultatet, att man blir tjock av att leva i slott, och vek och slö.

— Ja, det kan nog vara bra för en tid, men jag inbillar mig, att man snart skulle bli trött på det, skyndade hon sig att lugna honom. Världen är härlig, men livet måste helst vara mångsidigt. Först skulle man irra omkring och ha det strängt en tid, och så vila ut på ett eller annat ställe. Åstad till Söderhavet med en yacht, så en liten avstickare till Paris, en vinter i Sydamerika och en sommar i Norge, ett par månader i England...

--1 gott sällskap?

— Naturligtvis... det allra bästa, och så, hej och hopp, tillbaka till hundarna och slädarna och landet vid Hudson Bay, omväxling, förstår du? En stark man, som du, full av livskraft och energi skulle inte

229hålla ut i ett palats ens ett år. Det passar mycket bra för veka män, men du är inte skapad för ett sådant liv. Du är så manlig... så utpräglat manlig.

— Tycker du?

— Det är inte nog med att tycka. Jag vet det. Har du lagt märke till hur lätt du kan få kvinnor till att tycka om dig?

Hans tvivlande, oskyldiga min var storartad.

— Mycket lätt! Och varför? Därför att du är så manlig, du anslår de djupaste strängarna i en kvinnas hjärta. Du är en man, som man kan stödja sig vid ... kraftig och stark och tapper. Kort sagt, det är för att du är en man.

Hon såg på klockan. Den var nu halv ett. Hon hade givit Sitka Charley trettio minuter på köpet, och nu var det likgiltigt när Devereaux kom. Hennes värv var fyllt. Hon lyfte på huvudet och skrattade, ett överlägset skratt, som kom från hjärtat, drog handen till sig, reste sig upp och kallade på tjänstflickan.

— Alice, vill ni hjälpa mr Vanderlip på med hans parka. Hans vantar ligger på hyllan vid ugnen.

Mannen stirrade och begrep ingenting.

— Nu får jag tacka dig för din vänlighet, Floyd. Din tid var av ovärderlig nytta för mig. Och det var verkligen rart av dig att följa mig hem. Den första stigen till vänster, när du kommer ut ur stugan, för snabbast till vattenstället. Godnatt! Nu tänker jag lägga mig.

Floyd Vanderlip använde starka uttryck för att ge luft åt sin häpnad och förvåning.

230Alice tyckte icke om att höra män använda svordomar, så hon kastade hans parka på golvet och vantarna ovanpå. Han rusade efter Freda, och hon misslyckades i sin flykt genom att snubbla över parkan. Han tvang henne att stå stilla, genom ett brutalt grepp om hennes handled. Men hon skrattade bara. Hon var icke rädd för män. Hade de icke gjort sitt värsta mot henne, och var hon icke fortfarande i livet?

—- Låt bli att vara brutal, sade hon slutligen. Vid närmare eftertanke — hon såg på hans hand, som ännu höU henne fast — så vill jag i alla fall inte gå till sängs ännu på en stund. Sätt dig nu ner och var hygglig i stället för löjlig. Är det något du vill veta?

— Ja, mylady, och vi har en räkning att göra upp också med varandra. Han släppte icke sitt tag. Vad vet du om vattenstället? Vad menade du med .. . nej, det kan vara detsamma ... en fråga åt gången.

— Äh, just ingenting! Sitka Charley skulle ha ett möte där med en viss person, som du möjligtvis känner, och då han inte var ivrig efter att ha en sådan hjärtekrossare som du tillstädes vid detta tillfälle, vände han sig i sin nöd till mig och bad mig hjälpa sig. Det är allt. Nu är de iväg, och det för en halvtimme sedan.

— Vad? Nedåt floden och utan mig? Och han är till på köpet indian!

— Om smaken ska man aldrig resonera, vet du nog, isynnerhet när det gällei: kvinnor.

— Och hur står jag i denna sak? Jag har mistat

231hundar för fyratusen dollars värde, ja, och dessutom en mycket vacker kvinna... och vad har jag fått i stället? Ingenting utom dig, tillade han efter ett Ögonblicks eftertanke, och det är ett gott pris för dig.

Freda ryckte på axlarna.

— Gör dig förresten färdig med detsamma, så går jag ut och lånar ett par hundspann och så är vi iväg ... innan många timmar är gångna.

— Det gör mig ont, men jag tänker gå till sängs.

— Om du är klok, så packar du dina saker. Ty antingen du går till sängs eller ej, så ska du i släden, när jag håller utanför med hundarna... så sant mig Gud hjälpe! Det kan hända att du narrat mig, men jag kan också bluffa, och jag tar dig på ordet. Hör du?

Han klämde fingrarna om hennes handled, så att det gjorde ont, men ett leende lekte kring hennes mun, och det var som om hon lyssnade spänt efter något ljud utifrån. Där hördes verkligen klingande av hundbjällror och en mans uppmuntrande ord, då en släde svängde upp och stannade framför stugan.

— Vill du nu låta mig gå till sängs?

Med dessa ord kastade Freda upp dörren. Den kalla luften strömmade in i det varma rummet, och på tröskeln stod en kvinna, svept i illa medfaret pälsverk och böljande ånga, som nådde henne till knäna, och mot en bakgrund av flammande norrsken. Hon tvekade, tog av frostskyddet för ansiktet och blinkade, bländad av ljusskenet. Floyd Vanderlip stapplade fram emot henne.

232— Floyd! ropade hon lättad och glad, och med ett trött litet språng kastade hon sig i hans armar.

Vad kunde han göra annat än kyssa den pälsklädda personen, som han höll i sina armar. Och det var en mycket vacker liten person, som smög sig intill honom, trött och lycklig.

— Det var rart av dig, sade den pälsklädda, att skicka mr Devereaux efter mig med friska hundar — annars hade jag inte varit här förrän i morgon.

Mannen såg oförstående på Freda, och så gick ett ljus upp för honom.

— Och var det inte snällt av Devereaux att han reste?

— Du kunde väl inte vänta en enda smula längre, min egen vän, kunde du väl? Flossie smög sig ännu tätare intill honom.

— Nej, jag höll ju nog på att bli en smula otålig, narrades han med stor färdighet och lyfte henne upp från golvet och bar ut henne genom dörren.

Samma natt hände något, som aldrig förr hade hänt hans högvördighet James Brown, en missionär, som bodde bland infödingarna några miles längre nedåt floden och såg till att de vägar de beträdde förde rakt till den vite

mannens paradis. Han blev uppväckt ur sin sömn av en främmande indian, som överantvarda-de icke blott en kvinnas själ utan också hennes kropp i hans händer och därefter skyndsamt körde bort. Kvinnan var vacker och mycket ond, och i sin vrede

233använde hon många onda ord. Den helige mannen blev alldeles förskräckt, men han var ung, och hennes närvaro skulle ha varit till stor skada för honom — i hans enfaldiga hjords ögon, så framt hon icke i den första grå dagningen hade begivit sig i väg till Dawson — till fots.

Men det var först många dagar senare, som Dawson fick något riktigt att tala om. Det var då sommaren var slut och befolkningen firade en viss kunglig dam, som bodde på slottet i Windsor, genom att ställa upp sig utmed Yukons strand och se Sitka Charley komma paddlande uppåt floden, svängande sin glimmande åra och driva den första kanoten över mållinjen. På denna dag, då kapprodden ägde rum, såg mrs Eppingwell — som nu hade fått andra tankar om många saker — Freda för första gången sedan balaftonen.

"Offentligt, kom ihåg det," som Mrs McFee uttryckte sig, "utan att ta minsta hänsyn till samhällets moral," gick hon bort till danserskan med utsträckt hand. I första ögonblicket — detta kommer folk ihåg, som hade sett hur det gick till — drog sig den unga flickan förskräckt tillbaka, men så utbyttes några ord mellan de båda kvinnorna, och Freda, den stora Freda, sjönk alldeles ihop och grät, med huvudet lutat mot mrs Eppingwells axel. Det blev aldrig Dawson för-runnat att veta, varför mrs Eppingwell skulle bedja den grekiska danserskan om förlåtelse, men hon gjorde det offentligt, och det var högst opassande.

Men vi få icke glömma mrs McFee. Hon skaffade sig en hyttplats på första utgående ångare. Och hon

234tog med sig en teori, som hon hade gjort upp åt sig under de långa mörka nätterna, och det är hennes fasta övertygelse, att folket i Nordlandet är ogudaktigt, därför att det är så kallt. Fruktan för helvetets eld kan man icke väcka bland ismassor. Detta låter kanske lite märkvärdigt, men det är mrs McFees teori.

*